500 KURUŞ
YIL 6
SAYI
2358.

ÇARŞAMBA
2
OCAK 1980

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

MARKSÇI-LENİNCİ
FELSEFENİN
TEMELLERİ II
TARİHSEL MADDECİLİK
Büyük boy 125 lira
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM
HİMAYE-İ ETFAL SOK.
ORHANBEY İŞHANI
NO 6 KAT 1 DA 1
CAĞALOĞLU İST.
Tel 27 22 62

ABD İran'a müdahaleye hazırlanıyor

- Elçilik personelini sekiz haftadır rehin tutan İranlı öğrenciler, ancak Humeyni'den izin alması halinde Waldheim'ın Amerikalı rehinelerle görüşebileceğini söylediler

Tahran, (A.A.) — Sovyet Radyosu, Fransız kaynaklarına dayandırdığı bir haberinde, Amerika'nın İran'a karşı askeri harekâta hazırlandığını bildirdi. Radyo, Fransız basınının, İran'daki yabancıların ve özellikle Fransızların son günlerde bu ülkeyi yoğun biçimde terketmekte olduklarını yazdığına dikkati çekerek Amerika'nın müdahaleye hazırlandığını belirtti.

WALDHEİM TAHRAN'DA

Tahran'da rehine tutulan Amerikalı diplomatlar konusunu görüşmek üzere BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın Tahran'a gelmesine karşın, İran devriminin lideri Ayetullah Humeyni, Genel Sekreteri kabul edip etmeme konusunda henüz karar vermediği bildirildi. İran Devrim Konseyi, Waldheim'ın, rehineler konusunda temaslarda bulunmak üzere Tahran'a gelmesini daha önce kabul etmişti.

B.M. Genel Sekreteri Kurt Waldheim, dün 15.30'da Tahran Havaalanı'na geldi ve İran Dışişleri Bakanı Sadeg Kutbzade tarafından karşılandı.

Ayetullah Humeyni ile görüşüp görüşmeyeceği yolunda kendisine yöneltilen bir soruyu yanıtlayan Genel Sekreter, İran'a yaptığı ziyaretin programının İran Hükümeti'nce düzenlendiğini hatırlatarak Humeyni ile görüşüp görüşmeyeceğini bilemediğini söyledi.

Waldheim, İran Hükümeti'nin çağrılısı olarak Tahran'a geldiğini ve bu ziyaretin şimdiki bunalımın sona ermesi açısından yararlı olacağını kaydetti.

Öte yandan Amerikan elçilik personelini sekiz haftadır rehin tutan öğrenciler, ancak Ayetullah Humeyni'den izin alması halinde Waldheim Amerikalı rehinelerle görüşebileceğini söylediler ve «Bizim tutumumuz değişmedi. Şah'ın iadesini istiyoruz ve ekonomik ambargodan korkmuyoruz» dediler.

Pars Ajansı'da Güvenlik Konseyi toplantısının Amerika için yenilgi olduğunu belirten bir yorum yayınladı. Ajans, Güvenlik Konseyinin somut hiç bir karar almadı-

(Dev. Sa. 7 Sü. 5'de)

AFGAN HÜKÜMETİ DEVRİMİ KORUMAYA KARARLI!..

Emperyalist ülkeler ve gericilik, son günlerde Afganistan halkına ve Afganistan demokratik hükümetine karşı çılgınca saldırılarda bulunuyorlar. Bu çevreler, Afganistan Hükümeti'nin, 5 Aralık 1978'de imzalanan Sovyet - Afganistan Dostluk Anlaşmasına dayanarak, ısrarla Sovyetler Birliği'nden istediği ekonomik, politik, manevi ve acil askeri yardımı saldırılarına gerekçe olarak kullanıyorlar. Bu istem, Afganistan halkının dış düşmanlarının, son zamanlarda yoğunlaşan içişlerimize karışma, silahlı saldırı ve kışkırtmalarda bulunmaları sonucu yapılmıştır. Afganistan Devrimi'nin kazanımları bu güçlerin saldırısı nedeniyle tehlikeye düşmüştür. ABD'nin, Afganistan'a karşı bu kampanyanın başında bulunması bir raslantı sonucu değildir. ABD daha Nisan Devrimi'nin başından beri bu devrime karşı düşmanca tavır almıştı. Şimdi de dünya kamu-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

İktidar Ortadoğu'da gericilerle kolkola

Afgan karşıdevrim liderleri Türkiye'de AP, MSP MHP ve maocularla yoğun ilişki kurdu

ABD, 'acil müdahale orduları' için Afganistan'ı gerekçe olarak kullanma hesabında

ABD, Türkiye'yi Afganistan devrimine karşı kullanıyor

- ERBAKAN'IN KATAR VE SUUDİ ARABİSTAN GEZİLERİNDE AFGANİSTAN'DAKİ KARŞIDEVRİMCİLERE "YARDIM" KONUSU ELE ALINDI VE UYGULAMASINA GEÇİLDİ

Haber Merkezi — Demirel Hükümeti'nin Afganistan'daki yönetim değişikliğine karşı son derece belirgin bir saldırganlık politikasına yönelmesi ve bu ülkenin içişlerine açıkça müdahale anlamına gelecek açıklamalarda bulunması, ABD'nin, Ortadoğu'da daha önce Şah döneminde İran'ın yürüttüğü «emperyalizmin jandarmalığı» görevini Türkiye'ye yüklemeye başlaması biçiminde yorumlanıyor.

Demirel Hükümeti'nin Afganistan konusunda NATO'nun ve ABD'nin yanında yeraldığını kesin olarak ortaya koymasının yanısıra MHP ve MSP'nin bu konuda «daha da gerici» bir dış politikayı dayatmaları dikkati çekiyor. Özellikle MSP'lilerin Afgan karşıdevrimcilerinin bazı liderleri ile «somut» bağlar içinde oldukları, bunlardan ikisinin ise Türkiye'de bulunduğu öğrenildi.

ABD emperyalizminin, NATO'ya, ölüm füzeleri planını onaylattıktan sonra şimdi de «acil müdahale orduları»nın kurulması için Afganistan olaylarını gerekçe olarak seçtiği ve bu «propaganda saldırısı»nda Türkiye'ye önemli görevler yüklediği bildirildi.

AFGAN KARŞIDEVRİMCİLERİ VE TÜRKİYE

Afganistan devrimine karşı silahlı ayaklanma örgütlemeye çalışan karşıdevrimcilerin liderlerinden biri olduğu bilinen **Refik Refik** adlı ve Türkiye'de **«Gazneli Mehmet»** takma adını kullanan bir kişi özellikle MSP ile **«ilginç ve karanlık»** bağlantılar içinde. Afgan karşıdevrimcilerine para ve silah **«sevkiyatını»** örgütleyen ve bu amaçla Türkiye'yi üs olarak kullanan Refik Refik adlı Afgan karşıdevrimcisi Türkiye'de maocu merkezlerle de sıkı bağlantılar kurdu.

Öte yandan geçtiğimiz günlerde **Müceddidi** adlı bir başka Afgan karşıdevrimcisi de

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

Yazı araştırması yapan Polise göre sanık suçlu!

Milliyetçi arkadaşını mektup göndererek ölümle tehdit eden solcuyu, Askerî savcı salıverdi!

MHP'nin yayın organı Hergün, Sıkıyönetim tarafından suçsuz bulunan Bank-Sen üyesi Sezai Göksoy'u, yukardaki haberiyle faşist komandolara hedef gösteriyor.

HERGÜN GAZETESİ KOMANDOLARA BİR BANK-SEN ÜYESİNİ HEDEF GÖSTERİYOR

İstanbul, (Politika) — MHP'nin yarı resmi yayın organı Hergün Gazetesi sürdürdüğü cinayet kışkırtmalarına bir yenisini ekleyerek BANK-SEN üyesi Yapı ve Kredi Bankası Beyoğlu Şubesi Baştemsilcisini faşist

(Dev. Sa. 7, Sü. 4'de)

Karadeniz Bakır İşletmeleri'nde sözleşme yetkisini Maden-İş aldı

- Maden - İş'in sözkonusu işyerinde yetki alması üzerine bir açıklama yapan Maden - İş Karadeniz Bölge yetkilisi Sabahattin Topuz toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlandığını bildirdi

Samsun (İSTA) — Karadeniz Bakır İşletmeleri Samsun işyerlerinde toplusözleşme imzalama yetkisini DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası kazandı.

Yaklaşık onbir aydan beri sürmekte olan söz konusu işyerindeki yetki uyuşmazlığı, Samsun İş Mahkemesi'nin 19.11.1979 tarih ve 979/655 sayılı kararıyla sonuçlandı ve Maden-İş Sendikası Kara-

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

BURSA İTİA ÖĞRENCİSİNİ ÖLDÜREN ÜLKÜ OCAKLARI ESKİ BAŞKANI 25 YIL HAPSE MAHKUM OLDU

Bursa (THA) — 15 Ocak 1978'de İktisadi Ticari İlimler Akademisi öğrencisi Sa-

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

KIRIKKALE'DE MKE IŞÇISI ÖLDÜRÜLDÜ

- Sivas'ta sağ eğilimli bir kişinin öldürüldüğü bildirildi

Haber Merkezi — Ankara'ya bağlı Kırıkkale ilçesinde Makine Kimya Endüstrisi (MKE) Kurumu işçilerinden 1 kişi öldürüldü. Kimliği belirsiz kişilerin önceki gece saat 00.30'da açtığı ateş sonucu ağır yaralanan işçi, kaldırıldığı Nümune Hastanesi'nde sabaha karşı öldü.

SİVAS'TA

Sivas'ta önceki gece saat 2.30 sıralarında sağ görüşlü bir kişi öldürüldü.

Sivas İmam Hatip Lisesi'nde nöbetçi bulunan Ülkü-Bir üyesi Sami Camcı kimlikleri tesbit edilemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu vuruldu. Yaralı, Devlet Hastanesi'ne götürülürken yolda öldü.

KONYA'DA

Konya'da bir kitabevine patlayıcı madde atıldı.

Mustafa Uysal'a ait kitabevine saat 20.45 sıralarında patlayıcı madde konuldu.

Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı, ancak maddi hasar meydana geldi.

İSTANBUL'DA

Kuşdili'nde dün kimliği bilinmeyen kişiler tarafından bir kahvehaneye açılan ateş sonucu üç kişi çeşitli yerlerinden yaralandı.

Kuşdili, Süleymanpaşa Sokak'ta bulunan Esnaflar Kıraathanesi'ne önceki akşam saat 19.10 sıralarında gelen kimliği bilinmeyen kişiler içerde bulunanları yaylım ateşine tuttu. Saldırı sırasında kahvehanede bulunan Mehmet Gülhan, Ümit Can, Ersoy Kemen isimli işçiler

(Dev. Sa. 7, Sü. 4'de)

Baskı yasa tasarılarının CHP Ortak grubunda reddedilmesi bekleniyor

Ankara (Politika) — CHP ağırlıklı hükümet döneminde hazırlanıp gruplardan kaçırılarak Millet Meclisi Başkanlığı'na verilen ve AP hükümetince sahip çıkılan baskı yasaları bugün CHP Ortak Grubu'nda görüşülmeye başlanacak. Ortak grup toplantısında sol kanat parlamenterleri ile birlikte Baykalcıların da tasarıların red dedilmesi yönünde tavır takınacakları bildiriliyor. Öğrenildiğine göre grup toplantısında çok sayıda parlamenter söz alarak tasarıların demokrasi güçleri üzerine baskı kurmak amacına yönelik olduğunu açıklayacak.

Öte yandan tekellerin istemi doğrultusunda Demirel'le diyalog kurma çabasına giren ve bu çabayı bir politik yatırımla bütünleştiren CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in görüşme yapmak üzere Demirel'e verdiği süre de bugün sona eriyor. Bu akşam ya da yarın Millet Meclisi'nde yasa tasarılarının görüşülmesi zamanına kadar görüşmenin yapılmaması halinde CHP'lilerin mecliste yasaların ele alınmasını engelleyecekleri bildiriliyor. CHP tabanının yasaların özüne karşı çıkan tutumuna karşın, gerici yönetimi baskı yasa tasarılarını politik bir çekişme konusu halinde tutma eğilimini muhafaza ediyor. Demirel'in, Ecevit'le görüşmemesi halinde CHP yöneti-

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

Lodor İstanbul'da ulaşımı felce uğrattı

İstanbul (A.A.) — İstanbul'da saatteki hızı zaman zaman 75 kilometreyi bulan lodos fırtınası, kentte deniz ve kara ulaşımını geniş ölçüde etkiledi.

Denizcilik Bankası Şehir Hatları İşletmesi Nöbetçi Müdürlüğü yetkilileri, şiddetli lodos yüzünden saat 11.00'e değin vapur seferlerinin büyük bölümünün yapılamadığını, dün sabahtan sonra ise fırtınanın hızının artması üzerine Eminönü-Üsküdar hattı dışındaki tüm seferlerin iptal edildiğini bildirdiler. Bu arada Mudanya'ya gitmek üzere saat 9.30'da İstanbul'dan kalkan, Deniz Yolları İşletmesine bağlı «Ayvalık» yolcu gemisi, iki saat sonra İstanbul'a dönmek zorunda kaldı.

Lodos fırtınası hava ulaşımının da aksamasına yol açtı. Türk Hava Yolları yetkililerinden alınan bilgiye göre, dünkü İstanbul-Ankara ve İstanbul-İzmir uçak seferleri, lodosun hızını yitirdiği saatlerde gecikmeli olarak yapılabildi. İstanbul-Trabzon ve Ankara bağlantılı İstanbul-Erzurum - Gaziantep seferleri ise bu illerdeki kötü hava koşulları nedeni ile iptal edildi.

Öte yandan lodosla birlikte kentte başlayan sağanak halindeki şiddetli yağmur, çukur semtlerdeki yollarda suların birikmesine yol açarak kara ulaşımını da etkiledi.

Rize'de tutuklanan öğrenciler cezaevinde açlık grevine başladı

Rize (İSTA) — Rize'de dört okul müdürünün görevlerinden alınmalarını protesto için Yapı Meslek ve Ticaret Liselerini işgal eden öğrencilerden tutuklanarak cezaevine gönderilen 49 kişi, dün bir açıklama yaparak istekleri yerine getirilinceye kadar açlık grevi yapacaklarını bildirdiler.

İsteklerini bildirmek için Rize Cezaevi Müdürlüğü'ne ve C. Savcılığı'na müracaat ederek basın mensuplarıyla görüşmek istediklerini bildiren öğrencilerin bu istekleri yerine getirildi ve öğrenciler basın mensuplarına isteklerini şöyle sıraladılar: «Suçsuz ve gerekçesiz tutuklanan 49 kişinin tahliyesi, koğuşlara ranza ve yatak sağlanması, soba ihtiyacının giderilmesi, TV alınması, aylık 330 lira ödeneğin nakit ödenmesi ve spor yapabilmek için spor sahası yapılması.»

Öğrenciler bu isteklerin yerine getirilmemesi halinde açlık grevine devam edeceklerini ve yakınlarıyla görüşmeyeceklerini bildirdiler.

Öte yandan olaya el koyan C. Savcılığı yetkilileri ise tutukluların istekleri arasında bulunan yatak ve yiyecek sorunları hakkında şöyle konuştular: «Bu istekler Türkiye genelinde tüm cezaevlerinin sorunudur. Bu yüzdendir ki mahkumların yakınlarının kendilerine yiyecek ve yatak getirebilmeleri için tüm Türkiye'de izin verilmiştir. Diğer istekleri ise bizim yetki boyutlarımızı aşmaktadır. Bu yüzden kendilerine şimdilik yardımcı olabileceğimizi sanmıyoruz.»

TÜMAS İlerici Örgütlerin kapatılmasını protesto etti

Ankara (Politika) — Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği (TÜMAS) Genel Başkanı Mehmet Ali Oturan, demokratik kitle örgütlerini kapatma girişimlerinin, demokrasinin araçlarını rafa kaldırarak dikensiz gül bahçesi yaratma çabalarının sonucu olduğunu belirtti. Oturan, dün bir açıklama yaparak TÖB-DER'in kapatılması ile demokratik kitle hareketine ve örgütlenme hakkına ağır bir darbe indirildiğini belirtti ve "şurası iyice bilinmelidir ki ege-

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

Yarın Demirel ve Ecevit ile birlikte görüşecek

Korutürk baskı yasaları için Parlamento'da birlik istiyor

Haber Merkezi — Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk dün yayınladığı yeni yıl mesajında şiddet olaylarının önlenmesi için getirilecek yasalar konusunda Millet Meclisi üyelerinin birleşmesi gerektiğini söyledi. Korutürk'ün mesajı şöyle:

«Aziz vatandaşlarım, ağırlığını üzüntü ve acılar veren anılarda toplamış olan 1979 yılını geride bırakarak yeni bir yıla girmiş bulunuyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti şimdiye kadar en güçlü olduklarına inandığımız tüm ülkeleri dahi derinden etkileyen sosyo-ekonomik bunalımlar yanında 1979 yılında kendi iç yapısının doğurduğu büyük

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

CTP Kıbrıs'ta görüşmelerin başlatılmasını istedi

Ankara, (Politika) - Kuzey Kıbrıs'ta çalışmalarını sürdüren Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür toplumların barış özleminin arttığını kaydederek toplumlararası görüşmelerin başlamasını istedi. Özgür yeni yıl mesajında «yaklaşmakta olan yerel ve genel seçimler UBP iktidarının faşizan ve partizan niteliğini biraz daha gözler önüne serecektir» dedi.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Wald-

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

Maraş Cankırımını protesto edenler ihbar ediliyor

- Maraş Cankırımını protesto gösterilerinde gözaltına alınan ilericilerin sorgulama işlemleri sürdürülüyor
- Ortak bir açıklama yapan TİP ve TSİP Eyüp ilçe örgütleriyle Birlik Yolu ve Birlik Dayanışma Grupları Maraş katliamını protesto gösterilerinin demokrasi mücadelesi doğrultusunda atılmış kararlı bir adım olduğunu belirttiler

Haber Merkezi — Maraş cankırımını protesto gösterilerinde gözaltına alınan ilericilerin sorgulama işlemleri devam ederken gösterilere katılan ilericilerin Demirel Hükümeti'ne ihbar edildiği bildiriliyor. Bu arada İstanbul'da ortak bir açıklama yapan TİP ve TSİP Eyüp ilçe örgütleri ile Birlik-Dayanışma ve Birlik Yolu grupları Maraş katliamını protesto gösterilerinin öldürülen 115 yurttaşın yasını tutma eylemi olmadığını, gösterilerin demokrasi mücadelesi doğrultusunda atılmış kararlı bir adım olduğu kaydedildi.

(Dev. Sa. 7. Sü. 5'de)

Birlik

Dr. Sedat ÖZKOL

"Bakkaliye,, nasıl kurtulur?

30 Aralık 1979 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yer alan bir yazıda, bakkal soygunları ile ilgili olarak İstanbul Bakkallar Derneği Başkanı İbrahim Gürdamar şunları söylüyor: «Çok acı duygular içindeyiz. Hedef olarak küçük esnafın seçilmesi bize elem veriyor. Sayın hükümet yetkilileri bakkallar için de bankalar gibi önlem alsınlar.»

Gerçekten de tıpkı bankalar, tıpkı holdingler, tıpkı «dev» anonim şirketler gibi, «özel kesim» içerisinde yeraldıklarına, «özel girişimcilik» yaptıklarına göre bakkalların yine bankalar gibi «korunması» gerekmiyor mu? Kanun karşısında herkes, her sınıf ve zümre «eşit» olduğuna göre bakkalların ihmal edilmesinin, dikkate alınmamasının anlamı ne olabilir? Yoksa binlerce bakkalı tek tek koruyabilecek kadar etkin ve yaygın bir kolluk gücüne sahip değil mi devlet?

Türkiye Bankalar Birliği tarafından yayınlanan ve «bankalarımızın 1978 sonu bilanço, kâr ve zarar hesapları, teşkilat, mevduat ve kredileri hakkında bilgiler» adını taşıyan kitapta yukarıdaki soruların tümünü yanıtlayacak çarpıcı sayılar, çarpıcı bilgiler yer alıyor. Örneğin bu yayına göre, 1978 sonunda Türkiye'de «özel yasalarla kurulmuş» 13, «kalkınma ve yatırım bankası» niteliğini taşıyan, «yabancı» banka olarak 4 ve «ticaret bankası» olarak da 24 bankanın faaliyet gösterdiğini, dolayısıyla ülkemizdeki toplam banka sayısının 43 olduğunu öğreniyoruz. Öte yandan yine 1978 sonunda bu bankaların toplam şube sayısı 5.500'e ulaşmaktadır. 1979 yılında açılan banka şubeleri gözönünde tutulduğunda bugün ülkemizde 6.000'in üzerinde banka şubesinin faaliyette bulunduğu daha da somutunda hemen her köşede tıpkı «bakkal dükkanı» gibi icra-i faaliyet eden banka şubelerine rastlanılacağı ortaya çıkar, gerektiğin de «solcu»ların nefes alışlarını bile izleyebilen devlet de, ülkemizde en az bakkal dükkanı kadar banka şubesi bulunduğunu ve bu şubelerin kimilerinin büyükçe bir bakkal dükkanı kadar bile iş yapmadıklarını çok iyi bildiğine, bileceğine göre bakkalların bir kenara bırakılıp bankaların «korunması»nın sadece nicel değil aynı zamanda ve çok daha çarpıcı bir biçimde nitel bir «tercih» olduğu da anlaşılmış olur.

Soruna sadece «ticaret bankaları» açısından baktığımızda 1978 sonunda Türkiye'de faaliyet gösteren «ticaret bankaları»nın sayısının 24'ü bulduğunu ve bu bakaların arasında T. İş Bankası, Akbank, Yapı ve Kredi Bankası, T. Garanti Bankası, T. Ticaret Bankası, Pamukbank, İstanbul Bankası gibi «ünlü» bankaların yeraldığını görüyoruz. Öte yandan bilindiği gibi Akbank'la Sabancı Holding, T. Garanti Bankası ile Koç Holding, Yapı ve Kredi Bankası ile Koç ve Sabancı Holding, Pamukbank'la Çukurova Holding ve İstanbul Bankası ile Has Holding içiçe, kucak kucağa faaliyet gösteriyorlar. Öte handan bu bankaların uluslararası tekellerle de «çok sıcak» ilişkileri var.

Sayısal bir değerlendirme yaptığımızda, yine 1978 sonunda Ticaret bankalarının toplam mevduatının 205 milyar TL. sına, kredilerinin ise 145 milyar TL. sına ulaştığını görüyoruz. Yine bu bankalar 1978 yılı içinde toplam olarak 1 milyar 803 milyon TL. kâr etmiş durumdalar. Ticaret bankalarının sanayi, madencilik, ticaret, sigortacılık, tarım, ulaştırma, enerji gibi ekonominin hemen her alanında faaliyet göstermekte olan şirketlerdeki iştirakleri toplamı ise 8 milyar TL. sını aşıyor.

Ticaret bankalarının en «ünlü» lerini, gözden geçirdiğimizde, 1978 yılında T. İş Bankası'nın 708 milyon TL., Akbank'ın 453 milyon TL., Ticaret Bankası'nın 243 milyon TL. kâr ettiklerini görüyoruz. Bu üç bankanın kârı, toplam olarak 1 milyar 404 milyon TL.'sını buluyor ve ticaret bankalarının toplam kârının yüzde 78'ini oluşturuyor.

Öte yandan bir «yabancı» banka olan Osmanlı Bankası'nın da 1978 yılı içindeki toplam kârı 111 milyon TL.'sına ulaşmış bulunuyor.

Bu arada «özel yasalarla kurulmuş bankalar» arasında yeralan ve bir «kamu» bankası niteliği taşıyan, kırsal bölgelerdeki, kasabalardaki, tefecilerin, aracıların, ağaların, toprak beylerinin bezirganların «can kurtaran»ı, geleneksel koruyucusu T.C. Ziraat Bankası'nın da, mevduat toplamı 1978 sonunda 65 milyar TL. ve kredileri toplamı ise 75 milyar TL.'dır.

---

yorum

OYA BAYDAR

N'olacak?

SORU büyüdükçe büyüyor kafalarda: **Şimdi ne olacak?** MC gitti, Ecevit geldi. Ecevit gitti, Demirel geldi. Ama değişen birşey yok. Fiyatlar akıl almaz hızla yükselmeye devam ediyor. Yağdan gaza, kahveden elektrik ampulüne, yokluk - Kuyruk aynı yokluk, aynı kuyruk, işsizlik, merdiven merdiven tırmanıyor. Cinayet, terör, kan dersen, her hükümet bir öncekinin rekorunu kıra kıra; yediden yetmişe, işçiden bakkala, profesörden, yazardan emniyet müdürüne kadar herkes evinden her sabah helalleşerek çıkıyor, akşam eve girebilirse şükrediyor. Baskı, zulüm, demokrasi düşmanlığı dersen, her gelen gideni arata arata neredeyse faşizm sınırına varılıyor. Ve soru büyüdükçe büyüyor **NE OLACAK?**

ESKİSİ gibi yönetmekte güçlük çeken sermaye sınıfları, başta işbirlikçi tekelciler, Demirel atını da oynadılar. Faşizm destekli, sıkıyönetim dayanıklı Demirel, hükümete gerine gerine, gerdan kıra kıra «meseleleri biz çözeriz» diyerek geldi. «Anarşi»den başlayıp yağ sorununa kadar giden bir programla çıktı ortaya. Ecevit'i kimi zaman beceriksizlikle, kimi zaman da neredeyse vatan hainliği ile suçlaya suçlaya geldi. Yüz günlük programlar yaptı. Çokları, sandılar ki Demirel «ben yüz günde sorunları çözümleyeceğim» diyor. Oysa Demirel de, onu getirenler de, faşizm destekli Demirel Hükümeti'nin hiçbir sorunu çözemeyeceğini, tekelci sermayeye birkaç ay zaman kazandırmaktan, yeni formüller hazırlamak için bir geçiş olmaktan öteye gidemeyeceğini biliyorlardı. Yüz gün Demirel hükümetinin ömrüne biçilen vadeydi belki de. Tek umutları, tek bekledikleri vardı: Faşizm destekli, sıkıyönetim dayanaklı bu hükümetin CHP merkezini de yedeğine alarak, Türkiye'yi bir suskunlar ülkesi haline getirecek baskı yasalarını çıkarabilmesi... Bunun dışında, Demirel' de, işbirlikçi tekelci sermaye de, yokluğa, pahalılığa, işsizliğe, dağ gibi yığılmış sorunlara, milyonların dertlerine, yaşamlarına bir çare, bir ferahlık gelmeyeceğini biliyorlardı. Tek ferahlık vardı bekledikleri: İşbirlikçi tekelci sermayenin ferahlaması. Daha doğrusu ferahlığına ferahlık katması. Nasıl mı? Kârlarını, egemenliğini, gücünü artırarak. Bunun için de işçi sınıfını, emekçi milyonları, demokrasi güçlerini baskıyla, terörle, zulümle susturacak. Sonra?.. Sonrası Allah kerim. Hele bir Demirel halletsin bu işi, yani okusun canına şu kısıtlı demokrasinin de, ondan sonra bir CHP - AP koalisyonu mu olur; olmadı bir ara hükümet, bir ara rejim mi olur; daha olmadı, yeni bir 12 Mart, bir askersel cunta mı olur... Birşeyler olurdu elbette.

BUGÜN Demirel Hükümeti'nin gidici, hem de sanıldığından çok daha çabuk gidici olduğu apaçık görülüyor. Üstelik de burjuvazinin hesaplarında bir yanlışlık olduğu, egemen güçlerin çok önemli bir öğeyi hesaba katmadıkları da giderek anlaşılıyor: 1980 yılı başında, Türkiye demokrasi güçleri, ne kadar dağınık olsalar da, yine de demokrasiyi çiğnetmemeye, hak ve özgürlükler için savaşmaya sonuna kadar kararlılar ve sanıldığından daha güçlüler. 1980 başında, işçi sınıfı, tekelcilerin sandığından çok daha bilinçli, çok daha örgütlü ve savaşıma hazır.

İŞTE hesabı bozan, Demirel'in gidişini çabuklaştıracak olan bu: İşçi sınıfının, emekçi sınıfların ve demokrasi güçlerinin teslim olmaya niyetli görünmemeleri; yığınların son birkaç yılın göreceli durgunluğundan, bekleyişinden çıkarak, yavaş yavaş savaşıma hazır hale gelmeleri, demokrasi güçlerinin belirleyici etmen olan eylem birliğine doğru önemli adımlar atmaları...

ŞİMDİ n'olacak? Şimdi ne olacağını, böyle bir ortamda karşılıklı güçler dengesi, savaşım kararlılığı, savaşım yöntemlerinin doğruluğu ve uygunluğu ve demokrasi güçlerinin birliğinin ne zaman ne ölçüde sağlandığı belirleyecek. Kısaca, şimdi ne olacak sorusunun cevabı, oturup burjuvazinin ne yapacağını yani kırk satır mı kırk katır mı getireceğini beklemekle, ipleri tümden egemen güçlerin elinde görmekle değil, «biz ne yapabiliriz, gücümüz, planımız nedir» sorularına doğru cevap getirmekle ve davranmakla bulunacak.

TV'de Ermeni düşmanlığı

Sayın Politika Gazetesi,

Bir dram daha sahneye konulmak istendi 15/12/1979 gecesi TV'de. Hani o Amerika'nın pisliklerini, cinayetlerini, soygunlarını iyice seren bir dizi var ya onda. «San Fransisko Sokakları» adlı bu dizide, her hafta CIA'nın kirli çarşafları gözlerimiz önüne getiriliyor ve o iki yaman hafiyenin (!) olayları nasıl çözümledikleri, Amerikanvari bir çerçeve içinde bizlere sunuluyor. Yalnız yine sergilemek istediğimiz şey «Ermeni düşmanlığı» konusudur. Çünkü «(Agopyan)» denilen bir kişide düğümleniyor tüm cinayet, soygun, kaçakçılık vb. işleri. Filmin sonunda da bu kişi cezasını buluyor. Burada gerçekten yapılmak istenen, Ermenileri yalancılık, soygunculuk, cinayet ve hırsızlıkla lanetlemektir.

Cinayetlerin iyice arttığı bir ortamda Ermeni Kurtuluş Ordusu diye tanınan bir örgütün yaptıklarını Ermenilerin tümüne atılan çamur olarak kullanmak doğaldır. Bu örgütlerin hareketlerini gençlik ve tüm toplum olarak kabul etmiyoruz ve tasvip etmiyoruz. Kısacası lanetliyoruz. Emperyalizmin doğurduğu insanlık dışı faşist eylemleri, çağdışı bir zihniyetin tohumlarını tümden reddediyoruz.

Gelelim madalyonun ikinci yüzüne. «Agopyan» diye adlandırılan bu kişi aslında ne bir ermenidir, ne de ismi öyledir. Bu kişinin ismi JACOB olup bir İsraillidir. Ama bizim çok değerli dublajcılarımız diziyi tercüme ederken, yani Türkçe olarak seslendirirken, planlanmış oyunu sahneye koydular ve o kişinin adı «Agop» oldu böylece.

Yukarda yazdığım bir cümle yanlış anlaşılabilir, öyle ki açıklamak gereğini duyuyorum, cinayetleri planlayan kişinin adının JACOB olduğunu ve İsrailli olduğunu söyledim, burada İsraillilerin veya Yahudilerin böylesine kötü kişiler olduğunu söylemek değildir amacım. Yalnızca kendime meslek olarak seçtiğim (Sinema-TV) bölümünden edindiğim bulguları ve gerçek olanı ortaya koymak istedim.

Hükümetin değişiminde, faşist kişilerin devlet kadrolarına yerleştirilmesiyle başlanan bu oyuna bizler geçit vermeyeceğiz ve her zaman devrimci uyanıklığımızla bu oyunları bozacağız. Bu bizim sorumluluğumuzdur, çünkü biz barıştan, sevgiden, dostluktan, iyi olan güzel olan herşeyden yanayız ve bu alanda savaşım bayrağını hergün daha da yükseğe çıkaracağız. Bizler ozanımız Nâzım Hikmet'in oyunundan korkanlara karşı savaşıyoruz. Bizler yalan makineleriyle savaşıyoruz, bizler görevlerimizi biliyoruz. Bu görev barıştır, sevgidir, kardeşliktir.

Zeki SARKİS EKMEKÇİOĞLU

İLAN

ALTINOVA DEVLET ÜRETME ÇİFTLİĞİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

KADINHANI - KONYA

1 — Aşağıda beyanı yazılı kasaplık kuzular partiler halinde 11.1.1980 Cuma günü saat 14.00'de açık artırma suretiyle çiftlik merkezinde ihale edilecektir.

P.No:	Adet	Ağ.Kg.mı	Fiatı	Tutarı	Geçici Teminatı
1	100	4.000	45.00	180.000.00	10.250.00
2	100	3.900	45.00	175.500.00	10.025.00
3	100	3.800	45.00	171.000.00	9.800.00
4	100	3.900	45.00	175.500.00	10.025.00
5	100	3.900	45.00	175.500.00	10.025.00

2 — İhaleye iştirak edenler her partinin hizasında gösterilen geçici teminatı ihale saatinden evvel çiftlik veznesine yatırılması şarttır.

3 — Mevzuatla ilgili şartname Ankara'da Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünde, Konya, Kayseri, Adana, Afyon, Eskişehir, İstanbul ve İzmir Ziraat Başmüdürlüklerinde Akşehir Kadınhanı, Sarayönü, Ilgın ve Karaman Ziraat Başmühendisliklerinde görülebilir.

4 — Çiftlik ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. Keyfiyet ilan olunur.

(Basın: 26524) — 1009

İLAN

Bakırköy 6. Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimliğinden

Dosya No: 1979/441

Davacı İstanbul Üniversitesi vekili tarafından Muzaffer Mutlu aleyhine açılan tescil davasında;

Davalının gösterilen Sağmalcılar, Bağlar Cad. No. 28 adresi meçhul kalması ve bu adresinde bulunamaması sebebiyle, davalı Muzaffer Mutlu adına kayıtlı, Bakırköy, Avcılar köyü, tapunun 10 pafta, 779 parsel sayılı ve 275 M2 miktarındaki taşınmazın 6830 sayılı kanunun 17. maddesi gereğince davalı adına olan kaydının iptaliyle davacı idare adına tesciline 4.12.1979 gün ve 1979/441-496 sayı ile karar verilmiştir.

Karar gereği, davalının adresi meçhul kalmış bulunması sebebiyle yukarıda yazılan hüküm özetinin davalı Muzaffer Mutlu'ya tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

(Basın: 9547) — 1010

EMEKÇİLERİN FORUMU

Belediye çalışanları ve CHP'li belediyeler

Bizler Ankara Belediyesi'nde çalışan işçileriz. Büyük bir çoğunluğumuz kırsal kesimlerden gelen köylüler olup işçi sınıfı saflarında yeni yerimizi aldığımız için çeşitli dönemlerin işverenlerinin bizlere uyguladığı antidemokratik uygulamalara karşı gücümüzü tam anlamıyla gösterememekteyiz.

Sendika yöneticilerimizin bu uygulamalar karşısında pasif kalması, hatta bazen işverenle ortak bir tavır takınarak işçi haklarından geriye dönülmesi gelecek günlere kuşkulu bakmamıza neden olmaktadır.

CHP paralelindeki Belediye Başkanları (işveren) dönemlerinde yapılan baskılara karşı gerici, antidemokratik idarecilerin tekrar işbaşına gelmesini istemediğimizden anlayışlı olmaya çalıştık. Fakat bu türden uygulamalar CHP ağırlıklı hükümeti işbaşından ayrılmak zorunda bıraktı. Yakında yerel yönetimlerin de gerici güçlerin eline geçmesi kaçınılmazdır.

Somut bir örnek vererek uygulamalardan birini gözler önüne sermek istiyorum.

On yıl gibi bir süreyle çalıştığım işyerinden Ağustos 1979 yılında askerlik görevimi yapmak üzere kıdem tazminatımı çekerek ayrıldım. Bu sırada Mart 1979'dan geçerli olmak üzere işverenle (Belediye) sendikamız arasında işkolu sözleşmesi imzalanmış olup, askere kıdem tazminatımı alıp gittiğim gerekçesiyle 5 aylık hizmet karşılığımı hiçe sayarak diğer işçi arkadaşlarımdan ayrı bir tasarrufa tabi tutulmuş olduğumu öğrenmiş bulunmaktayım.

Bu uygulamaların sonucunun nereye ulaşacağının takdirini sayın sendika yöneticilerimize bırakıyorum.

AZMİ ÖRS

ANKARA BELEDİYE İŞÇİSİ

Adres: Demirlibahçe Şafaktepe Mah.
Akpına Sok. No: 17/5 ANKARA

İzmit yeni yerleşmeleri kooperatifi paramızı ne zaman ödeyecek

6 Kasım 1979 tarihli Politika'da Abdullah Kobası'nın yazdığı yazıda, derneklere, kooperatiflere, tüm ilerici kuruluşlara ve ilericilere çağrısı ilgimi çekti. O günden bu yana şu gerçeği size yazmak istedim. Gerçekten çok iyi bir şey halkın ilerlemesini sağlayacak derneklere üye olmak, üyeliği sürdürmek.

Biz de İzmit Belediyesi öncülüğünde kurulmuş olan ve İzmit halkına (bu bölgede çalışan, dar gelirli işçi ve memurla[illegible]) ucuz ve kolay ödeme şartlarıyla konut sağlamayı amaçlayan «İzmit Yeni Yerleşmeleri» Kooperatifine [illegible] Aralık ayında üye olduk. 1979 yılı Aralık ayı olduğu halde, belediye kooperatifinin bütün faaliyetleri durmuş durumda. Bu duruşun nedeni nedir? Tabii ki siyasi. 1977 seçimlerinde, İzmit Belediye Başkanı olan Erol Köse'nin ayağı CHP'liler tarafından böyle iyi bir girişimde bulunduğu için kaydırıl[illegible] belediye Başkanlığı elinden alındı. Kooperatif tükenmiş durumda.

Halkı düşünmek, fakir halkı ev sahibi yapmak 1977 seçimlerinde Belediye Başkanı seçilen [illegible] Bağdat Bey'in partisinin kurallarına aykırıydı. Son[illegible] [illegible]ginlerin evlerine kim kiracı olarak girecek?

Adalet Partisi yine başa geçti ve sesi çıktığı kadar bağırıyor: «Biz halkı düşünürüz, halktan yanayız, halk için çalışırız» diye. Bu kooperatife üye olan tüm işçiler, memurlar, emekçiler, ilericiler Demirel'den ve İzmit Belediye Başkanı'ndan cevap istiyoruz. Somut cevap istiyoruz.

İzmit Belediyesi'nce ve hükümetçe, bu konutların yapımı için bir fon ayrılsın ve konut yapımına geçilsin ki Demirel ve hükümeti iddia ettiği gibi halktan yana politika güttüğünü somut örnekleriyle ispatlasın.

Üyeliğimiz halen devam ediyor. Eşim 1979 Şubat ayında vefat edince, eylül 1979'da belediyeye müracaat edip kooperatiften ayrılmak is[illegible]. Böyle kuruluşlardan ayrılmaktan yana değilim. Bilakis destekliyorum. Ama tayinim Babaeski'ye çıkınca bu işlerle İzmit'e gelip ilgilenemem diye ayrılmak istedim. Eylül 1979 tarihli dilekçemi İzmit Belediyesi, Yeni Yerleşmeleri Bürosu'na verdim. Bana verilen sözlü cevap: Belediye bu verdiğimiz paraları (senetli) harcamış ne zaman eline geçerse o zaman verecek. Dilekçeyi vereli 4 ay oluyor. Halen biriken 5000 lira paranın bana ödenmesini istiyorum.

Değil bu işi yürütmek, halkı konut sahibi yapmak, toplanan paraları, fakir halkıma, üyelere iade etsinler o da yetecek. Bu gerçeği bu kanıtlarıyla tüm ilericilere, birlikten yana olanlara, işçilere, emekçilere, memurlara kısaca halkıma duyururum.

Bekleyelim cevabı görelim.

PERİHAN TOKMAK

İLKOKUL ÖĞRETMENİ BABAESKİ

15.000 KG TEKNİK ASETİLEN GAZI SATINALINACAKTIR

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıdaki adreslerden alınabilir.

1 — İSKENDERUN'da Müessesemiz Ticaret Müdürlüğü

2 — İSTANBUL'da Sirkeci Yalıköşkü Cadde Yalıköşkü Han Kat:4-5'deki Müesseliliğimiz,

3 — ANKARA'da Küçükesat Büklüm Sokak No:22'deki Müessiliğimiz,

İSTEKLİ'lerin şartnameleri esaslarına göre hazırlayacakları 79-0720 No'lu dosyaya ilgilidir. meşruhatlı kapalı teklif mektuplarının, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 18/1/1980 günü saat 14.30'a kadar İskenderun Demir ve Çelik Fab. Müessesemiz / Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur. (Basın: 26383, — 1006)

Assubayların sorunları

Bu yazıda Türk Silahlı Kuvvetleri'nin çoğunluğunu oluşturan ve önemli görevlerini üstlenen biz assubayların sorunlarını anlatmaya çalışacağız.

Assubaylara, okullarda yetiştirilirken her türlü baskı yöntemleri uygulanır. Nedeni, kıtalara çıktığımızda, içimize yerleştirilen korku ve aşağılık duygusuyla her türlü haksızlıkları kabul etmeye hazırlanmamızdır.

Assubaylar silahlı kuvvetler içerisinde en ağır görevlerde çalışırlar. Örneğin biz, çok değil, bir hafta işi bıraksak ordunun durumu ne olur? Askeri uçaklar kalkmaz; araçlar çalışmaz; silahlar patlamaz; telsizler işlemez; asayişi sağlamak için jandarma assubayı bulunamaz; askerlerin eğitimi durur; karargâh hizmetleri durur; v.s. v.s... Bunca emeğe karşılık verilen hak nedir? İşte ençok kızılan sözcük budur: HAK!

Bazı temel sorunlarımıza gelince...

1. **Kadro sorunu:** Assubaylar yaşı ve rütbesiyle uygunluk göstermeyen yerlerde çalıştırılmaktadırlar. Örneğin bir assubay çavuş bölük assubayı olabileceği gibi, orduya yıllarını vermiş bir kıdemli başçavuş da aynı görevlerde çalıştırılabilir.

2 — **Hizmet ve ceza sorunu:** Assubaylar için içhizmet yönetmeliği ile askeri ceza yasası çelişmektedir. İçhizmete göre Assubay Assubaydır; ama askeri cezaya göre erdir.

3. **Lojman sorunu:** T.S.K. için yapılan lojmanların büyük bir kısmı ve en iyileri subaylara ayrılırken, küçük bir kısmı ve en kötüleri assubaylara ayrılmaktadır. Aynı şey ordu evleri için de geçerlidir.

4. **Hizmeteri parası:** İçhizmet yasası «T.S.K. personeli aynı özlük haklarına sahiptir» demektedir. 1960'da çıkarılan bir yasaya göre ise, subaylara «hizmeteri parası» diye 200 lira verilirken assubaylara verilmemektedir.

5. **Tabanca sorunu:** Yine aynı yasa hükümlerine rağmen, subaylara sivilde taşıması için okuldan çıkar çıkmaz tabanca verilir, assubaylara verilmez.

6. **Okulun, niteliği sorunu:** Assubay okulunda 3 yıl liselerde okunan derslerin aynı okunmasına rağmen verilen diploma lise diploması sayılmamaktadır.

7. **Staj yılı sorunu:** Subaylar Harp Okulu'nu, assubaylar Assubay Okulu'nu bitirdikten sonra 1 yıl sınıf okullarında okurlar. Bu bir yıl içinde subaylar teğmen rütbesi takarken, biz rütbemizi takamıyoruz. Onlar maaş alırken biz öğrenci harçlığı alıyoruz. Onlar için bu 1 yıl emeklilikten sayılırken, bizim de emekliliğimize sayılabilmesi için 18 yaşın doldurmamız gerekiyor.

8. **Ek gösterge sorunu:** Geçen aylarda çıkarılan ek gösterge artışından, 8 dereceden daha üst derecedekiler yararlanabilmektedir. Bu, bir teğmenin derecesine göre ayarlanmıştır. Bu durumda bir assubayın bu artıştan yararlanabilmesi için 6 yılını doldurması gerekmektedir.

9. **OYAK sorunu:** OYAK subayı olduğu kadar assubayı da mağdur eder [illegible] kuruluştur. Bu konuya ayrı bir yazıda değineceğiz.

Ve sayılmakla bitmeyecek kadar sorunlar...

Bu yazı hiç kimseyi assubaylara acındırmak için yazılmamıştır. Besbelli ki tüm ezilenlerin kurtuluşu gibi assubayların kurtuluşu da yakındır. Biz biliyoruz ki, insanların emperyalizm uğruna savaşlarda birbirini öldür[illegible] ve ülkelerin silahlara milyarlarca para saymadı[illegible] yurdumuzda ve tüm dünyada mutlaka kuru[illegible] o zaman bizler, sabah çorbası taşlı olduğu için ko[illegible] kalan askerlere atom bombasının etkilerini anlatırken kahrolmayacağız.

BİR GRUP ASSUBAY

---

5 milyon işsizden biri

Batman'dan Politika okurlarına selam.

Ben Batman'dan bir işsiz olarak yazıyorum. Vehbi Koç «Gençler iş sahibi olmadan ve askerliğini yapmadan siyasetle uğraşmaz» demiş. Bu, hangi yasanın kaçıncı maddesinde vardır? Ülkemizde 5 milyona yakın işsiz vardır. Bu işsizliğin sonu nereye kadar gidecek? 5 milyona yakın işsiz varken insanlık dışı bir şey olan çalışacak insan yerine robot yapma işlemi nedendir? Çok iyi biliyoruz ki bunların çözüm yolu sosyalizmdir. Tek kurtuluş yolu sosyalizmdir. Bir avuç [illegible] babası, yani Koç'lar, Sabancı'lar bizim sorunlarımıza çözüm getiremezler. Amaçları kârdan başka bir şey değildir. Onlara burdan sesleniyoruz Fa[illegible] sırıtmasınlar.

BATMANLI İŞSİZ BİR İLERİCİ GENÇ

BULMACA

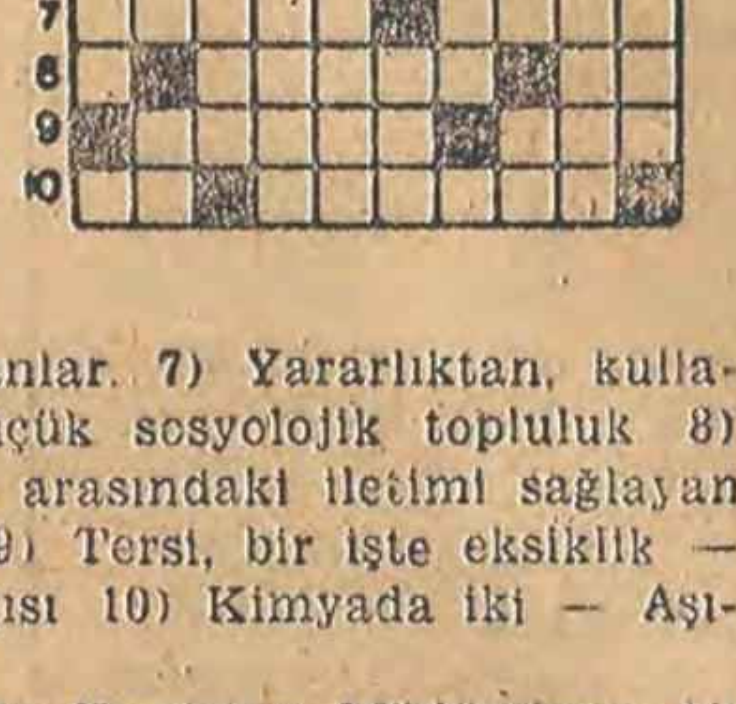

SOLDAN SAĞA: 1) Geçen hafta ölen, «Ekber» ön adlı, Nâzım Hikmet'in yakın arkadaşı Sovyet sanatçısı — Bir nota. 2) Bir ilimiz. 3) Yazanak — Hitler Almanyası'nın faşist milislerinin kısa adı. 4) Tersi, bağışıklık belgesi — Tersi, karşıt, ters. 5) Tersi, Makine - Kimya Endüstrisi Kurumu'nun simgesi — Tersi, buyruk. 6) Büyükler, kodamanlar. 7) Yararlıktan, kullanıştan çıkarma — En küçük sosyolojik topluluk. 8) T[illegible] beyin, omurilik vb. arasındaki iletimi sağlayan örg[illegible] — Ateş (eski dil). 9) Tersi, bir işte eksiklik — Tersi bir Batı müziği çalgısı. 10) Kimyada iki — Aşırı güçlük ve sıkıntı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Yazılişleri Müdürümüz Ali İhsan Özgür'ü öldürmek suçundan tutuklanan MHP' li Kazım Ayaydın'ın suçortağı olduğu için aranan Gürsel adlı faşistin soyadı. 2) İsim — Bir nota. 3) Havabasıncını ölçen alet. 4) Tersi, sapılarak varılabilen — Kural. 5) Tek başına. 6) Eski bir Yunan şairi — Bir sayı. 7) Yok değil — Tersi, başka, öteki. 8) Canlı, taze — Germanyum'un simgesi. 9) Tersi, bir tahıl — Tersi, bir balık avlama yöntemi. 10) İspanya politik yaşamında adı yakın zamana değin çok geçen siyaset adamı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Afganistan. 2) Kain — draT. 3) Arzetmek. 4) PA — Faideli. 5) Liza — İş — zaV. 6) Nil — Fa. 7) kyeP — Kazan. 8) Teneke — azE. 9) Eneze — Al. 10) Rana — Aleni.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Akapunktur. 2) Faraziye. 3) Giz — Alenen. 4) aneF — Pena. 5) taiF — Ke. 6) ldmiŞ — Keza. 7) sreD — Ra — El. 8) takeZ — Za. 9) At — Lafazan. 10) Livaneli.

Küba Devrimi'nin 21. Yıldönümü kutlanıyor

Dış Haberler Servisi — Küba Devrimi'nin 21. yıldönümü büyük törenlerle kutlanıyor. SBKP MK Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev ile Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksi Kosigin devrim yıldönümü nedeniyle Küba Komünist Partisi Birinci Sekreteri ve Küba Devlet Başkanı Fidel Castro'yu kutladılar.

Küba Devrimi'nin 21. yıldönümü nedeniyle yollanan mesajlarda Brejnev ve Kosigin, Küba Devrimi'nin, ulusal kurtuluş savaşımı yolunda yürüyen halklar için büyük bir manevi güç ve güven kaynağı olduğunu belirttiler.

Arafat, bagımsız ilerici Filistin istemini yineledi

● FİLİSTİN DİRENİŞİNİN BAŞLAMASININ ONBEŞİNCİ YILI KUTLANIYOR

WAFA — Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yasser Arafat, Filistin direnişinin başlamasının 15. yıldönümü ve yeni yıl nedeniyle yayınladığı mesajında 1980 yılının Arap dünyasında ve Ortadoğu'da ileriye yönelik değişimler yılı olmasını diledi. ve Filistin halkı için bağımsız ilerici bir devlet kurulması çağrısında bulundu. Arafat, bölgedeki savaşımın, dostlarla düşmanlar arasında stratejik bir farklılık gözetilmesi tabanına dayandırılması gerektiğini söyledi ve bu nedenle, müslüman, Afrikalı, bağlantısız ve sosyalist ülkeler arasındaki dostlar ve bağlaşıklar kampını daha da güçlendirmeleri gerektiğini vurguladı. Arafat, ancak böylece, hiçbir utanç verici ödünde bulunmadan ve dünya emperyalizmine, yeni saldırgan anlaşmalar bağlaması için olanaklar tanımadan, halkın istemlerini düşmana kabul ettirilebileceğini belirtti. Arafat, musevilere karşı değil siyonizme karşı savaştıklarını, siyonizmin musevileri de sömürdüğünü, savaş ve ölüme sürüklediğini belirtti.

Arafat, «Filistinde adil bir barış istemenin anlamı, Filistin'de yaşayan ve bizimle, ırkçılık olmadan, eşitlik ve kardeşlik içinde yaşamak isteyen tüm musevileri de içeren bir Filistin barışıdır» dedi ve Filistin halkı için bağımsız ilerici bir devlet kurulmasını istedi.

Salvador KP, ülkedeki gelişmeler karşısındaki konumunu açıkladı

● CUNTA'NIN, ESKİ DİKTATÖRLE "SUSMA ANLAŞMASI" İMZALADIĞI BELİRTİLİYOR

● DEMOKRATİK PARTİLERİN OLUŞTURDUĞU HALK FORUMU ADLI SOL BLOKUN HÜKÜMET İÇİNDE TEMSİLCİSİ VAR. HALK FORUMU, HÜKÜMETİN UYGULAMALARINDAKİ OLUMLU UNSURLARI DESTEKLİYOR. HÜKÜMETTEKİ BAKANLARIN ÇOĞUNLUĞU, CUNTANIN ÜLKEDEKİ GELİŞMELER KARŞISINDAKİ TAVRINI NET OLARAK BELİRTMEDİĞİ TAKTİRDE İSTİFA EDECEKLERİNİ AÇIKLADILAR. HALK FORUMU, ÜLKEDEKİ BELİRSİZ DURUMUN NETLEŞMESİ İÇİN HALK KİTLELERİNİ SEFERBER ETMEYE ÇALIŞIYOR

● Romero diktatörlüğü sırasında öldürülen insanların sayısı bilinmiyor. Diktatörün devrilmesinden kısa bir süre önce başkent San Salvador'daki işgaller sırasında sivil halkın üzerine açılan yaylım ateşi birçok kurban almıştı.

Reformizm Salvador devrimci sürecini engelleyecek güçte değil

El Salvador'da hükümetteki bakanların çoğunluğu, 15 Ekim 1979 tarihinde, «Genç Subaylar» hareketi ülkedeki son olaylar karşısındaki siyasi tutumunu belirlemediği takdirde istifa edeceklerini açıkladılar.

Bu durumda, Romero'nun devrilmesinden bu yana çalkantıların dinmediği ülkede yeni bir hükümet bunalımı ile karşı karşıya kalınıyor.

El Salvador'da oldukça geniş yığınları temsil eden Salvador Komünist Partisi'nden bir delegasyon geçtiğimiz günlerde Bulgaristan'a yaptığı bir ziyaret sırasında ülkedeki gelişmeleri değerlendirdi ve olaylar karşısındaki konumunu açıkladı.

Bulgaristan KP yayın organı Rabotniçesko Delo Gazetesi'ne verdiği demeçte Salvadorlu komünistler durumu aynen şöyle değerlendiriyor:

Salvador'un General Carlos Umberto Romero'nun dikta rejiminin devrildiği 15 Ekim'den sonraki durumu tek yönlü değerlendirilemez. Bir demokratikleşme sürecinin ve önemli yapısal değişikliklerin başlatılması olanağı vardır ve bu şekilde devrimci sürecin gelişmesi için daha elverişli koşullar yaratılabilir. Fakat, şimdiye dek egemenliklerini sürdüren politik katmanların önemsiz ve demagoçik ödünlerle bu süreci durdurmaları olasılığı da var. Nitekim Amerikan emperyalizmi de zaten bunu istiyor. Salvador'lu komünistler darbeden sonraki durumu değerlendirirken, dikkatlerini demokrasinin gelişmesini sağlayacak adımlara çeviriyor.

Romero rejiminin devrilmesini olgunlaşan devrimci koşullardan reformist yoldan kaçma yeltenişi ve kuşkusuz Washington'un da katıldığı bir yelteniş olarak ele almamalı. Darbeden önce rejime karşı halkın protesto hareketleri iyice yükselmişti ve sürekli büyüyordu. Bunun nedeni de, durumun çekilmez bir hal alması ve komşu Nikaragua'nın güç verici örneği idi. Salvador'u çok derin bir politik ve ekonomik bunalım sarmıştı. Rejimin uluslararası alanda yalıtlanması sürekli derinleşiyordu. Silahlı kuvvetler içinde ne yapılacağı konusunda üç ayrı görüş vardı.

Darbeyi yaptığı için üstün gelen grup genç, Salvador askersel-Politik yelpazesi için ilerici olan ve demokratikleşmenin gerekli olduğu düşüncesini taşıyan subaylardan oluşuyor. Şimdiye dek ideolojik doğrultularını anlayabileceğimiz bir açıklama yapmadılar. Fakat, örneğin, General Alvaro başkanlığındaki Perulu askerlerle bir karşılaştırma yapacak olursak, ki onlar, mahkeme duruşmalarını kendileri yönettiler, Salvador'lu Genç subayların konumunun pek o denli amaca yönelik olmadığını söyleyebiliriz. Şimdiye kadarki hareketlerinden, meslekdaşlarının açık emperyalizm yanlısı konumunu onaylamadıkları, fakat aynı zamanda, emperyalizme karşı da çıkmadıkları sonucu çıkarılabilir. General Romero'nun devrilmesinden sonra iktidardaki sağın en seçkin temsilcileri ülkeden kaçtılar ama, devlet mekanizmasında, daha alçak düzeyde olsa bile, doğrudan doğruya faşistleşmiş diyebileceğimiz kişiler hala bulunuyor. Sistemin tümü de faşizmden ve sağ diktatörlük fikirleri taşıyan insanlardan henüz temizlenemedi. Ülkenin üst yönetiminde değişik eğilimler bulunuyor ve bugün sorun bunların hangisinin üstün geleceğidir. Örneğin darbeden hemen sonra general Romero genç subaylarla görüştü. Görüşmeler sonucunda bu subaylar, Romero rejiminin baskıları hakkında tüm gerçeğin ve tüm suçluluların açıklanmaması konusunda Romero'ya garanti verdiler. Bu nedenle halk, «hiçbir iz bırakmadan kaybolan» 300 kadar siyasi tutuklunun akıbeti hakkında hiçbir şey bilmiyor. Bunun nedeni de cani baskı rejiminin gerçek yüzünün açığa vurulmasının, birlik içinde olması gereken silahlı kuvvetler içinde çatışmalara ve görüş ayrılıklarına yolaçacağı düşüncesidir. Gerçek neden ise, bu tür bir iç çatışmanın tüm Salvador toplumunun içinde bulunduğu kutuplaşmayı belirginleştirerek bunalımdan devrimci bir çıkış yolu aramayı yeniden hızlandıracağıdır. Bugün Salvadorlu ilericilerin amacı, yönetimdeki askerlerin, Romero ve yakınlarıyla yapılan «susma anlaşmasından» vazgeçmeleri, politik kurbanların kurtarılması, korkunç baskı makinasının kaldırılması ve suçluların cezalandirılmasıdır. Halkın büyük çoğunluğu gerçek bir politik af ilan edilip sonuna kadar uygulanmasını istiyor.

Darbeden hemen sonra yayınlanan bildiri önemli noktalar içeriyor. Bunun bazı maddeleri eğer yerine getirilirse, Salvador'da toplumsal yaşamın demokratikleşmesine önemli ölçüde katkıda bulunabilir. Demokratik haklara ve insan haklarına saygılı kalınması ve en başta toprak reformu olmak üzere bir dizi yapısal değişimler sözkonusudur. Cunta ve hükümet üyeleri içindeki büyük farklılıktan kaynaklanan şimdiki politik belirginsizliğin halk hareketi için elverişli bir doğrultuya yönelmesi gerek. Kuşkusuz başka bir olasılık daha var; yani durumun, gericiliğin ve emperyalizmin istediği doğrultuda gelişmesi.

Salvador'daki durumun çokyönlülüğü, esnek davranılmasını ve gelişmenin perspektif içinde değerlendirilmesini gerektiriyor. Komünistlerin önüne koydukları temel ödevler şöyle formüle edilebilir: İlk olarak, demokrasi ve köklü değişimler için halk hareketinin birliğinin sağlanması; ikincisi, silahlı kuvvetler içindeki çalışmaların genişletilmesi ve buradaki demokratik eğilimlerin güçlendirilmesi; üçüncüsü, parti, savaşımın tüm şekillerini iyi bilmesi ve uygulaması ve dördüncüsü de, geniş halk yığınlarının savaşımının daha da yaygınlaştırılması. Tabi ki, bu ödevlerin yerine getirilebilmesi için herşeyden önce sol güçlerin birliği gerekli ve bu açıdan yapılacak gerçekten çok şey var. Burada, diktatörlüğe ve emperyalizme karşı halkın birliği yararına verilecek savaşım biçimlerinin ustaca uygulanması konusunda yine Nikaragua örneğinin olumlu etkisi görülüyor. Şimdiki hükümet içinde temsilçisi bulunan ve hükümetin politikasındaki olumlu unsurları destekleyen Halk Forumu, yani sol demokratik partilerin ve sendika merkezlerinin birliği kuruldu. «Çözülmeyi», yani yönetimin şimdi içinde bulunduğu belirgin olmayan durumun berraklaşmasını etkileyebilmeleri için, halk yığınlarının tam ve bilinçli olarak seferber edilmesi gerekir.

Salvadorlu komünistler, reformzimin ülkeye oldukça geç geldiğini ve devrimi önleyecek durumda olmadığına inanıyorlar. Köklü ve ciddi değişimleri içeren bir hükümet programı, Reformizmin engelleyici rolünü aşabilecek durumda olan sınıf savaşımının bu yönde gelişmesi için elverişli koşullar yaratabilir.

● El Salvador diktatörünü deviren cuntanın uygulamaları yeni tepkilere neden oluyor. Bunlar sık sık kan dökülmesiyle sonuçlanıyor.

Sağa kayan El Salvador Hükümetini protesto için bazı bakanlar istifa etti

El Salvador'da hükümet için de çıkan görüş ayrılıklarının derinleştiği ve hükümetin giderek sağa kaymasını protesto eden Çalışma Bakanı ile üç hükümet yetkilisinin görevlerinden istifa ettikleri bildirildi.

İstifa eden üç hükümet yetkilisinin, Salvador Komünist Partisi'nin legal kolu olan «Ulusal Demokratik Birlik» Partisine üye oldukları haber verildi.

Ulusal Demokratik Birlik sözcüsü pazartesi günü yaptığı açıklamada, ordunun siyasi yaşamdaki rolünün azaltılmasını ve hükümetin sağa kayışının durdurulmasını istediklerini belirtmiştir.

Geçen yılın 15 Ekim'inde General Umberto Romero'nun devrilmesinden bu yana reformların çok yavaş yürütülmesinden şikayet eden sözcü, söz konusu isteklerin 2 Ocak'a kadar yerine getirilmemesi halinde dokuz bakanın, 11 bakan yardımcısının, dört hakimin ve çeşitli kuruluşları temsilen hükümette yer alan 10 yetkilinin görevlerinden istifa edeceklerini söyledi.

İngiltere'de 150 bin çelik işçisinin grevi başlıyor

Londra, (A.A.) — İngiltere'de bugün greve başlamaları beklenen 150.000 çelik işçisinin son hazırlıklarını tamamladıkları bildirildi.

İngiltere ekonomisine ağır bir darbe indireceği bildirilen grevin kaldırılması için taraflar arasında sürdürülen görüşmeler başarısızlıkla sonuçlandı. İşverenin önerdiği yüzde altılık ücret zammını kabul etmeyen çelik işçileri bugün greve gitmeye karar verdiler.

Grevle ilgili bir açıklama yapan Çelik İşçileri Sendikası Başkanı Bill Sirs, grevin planlandığı gibi yürütüleceğini ve kararın kaldırılmasının söz konusu olmadığını söyledi ve «enflasyon oranının yüzde 17 olduğu günümüzde yüzde altı oranında ücret zammına evet dememiz mümkün değildir» dedi.

İşveren yetkilileri ise daha fazla ücret zammı vermeyeceklerini açıkladılar.

İngiltere çelik sanayinin, dünya çelik bunalımına paralel olarak uzun süredir ciddi bir bunalım içinde olduğu ve günde 2.2 milyon dolar zarar ettiği açıklandı. Hükümet, önümüzdeki yıl içinde 52.000 çelik işçisinin işine son vermeyi planlıyor.

DDGF: "1980 yılı gençliğin savaşım yılı olacak"

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu Başkanı Arnesto Ottone, 1980 yılının dünya demokratik gençliğinin, NATO'nun Batı Avrupa'ya yerleştirmek istediği yeni Amerikan füzelerine karşı savaşım yılı olacağını söyledi.

Yılbaşı nedeniyle yayınladığı mesajda Ottone, DDGF'ye bağlı 82 örgütün 1980 yılında aktif politik savaşıma çağrılacağını ve demokratik gençlik hareketinin bu alanda üzerine düşeni yerine getireceğini söyledi.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Afganistan gerçeği ve emperyalist oyunlar

Afganistan'ın 27 Nisan 1978'de başlayan ileri hareketinin süreci içinde gelişen olayların sonunda yönetimi ele alan Marksist Demokratik Halk Partisi'nin, emekçi ve yoksul halk yığınlarının kazanımlarını tehdit eden gerici-emperyalist ortaklığının saldırılarının durdurulmasında Sovyetler Birliği'ne çağrıda bulunması, Sovyetler Birliği'nin de, iki ülke arasında varolan anlaşma uyarınca, bu isteği yerine getirmesi, başta ABD olmak üzere irili ufaklı tüm kapitalist dünyanın, Afganistan Devrimi ve Sovyetler Birliği'ne karşı yoğun bir karalama kampanyasına girişmesine neden olmuştur. Bunun şaşırtıcı bir yanı yoktur.

Yüzyıllardır koyu bir yoksulluk ve cehaletin pençesinde, İngiliz sömürgeciliği ile bir avuç tuzu kuru toprakağası, rüşvetçi bürokrat, soyguncu ticaret erbabı tarafından inim inim inletilen bir ulusun, sömürü zincirini kırarak kurtuluşun esenliğine kavuşma sürecine girmesinin emperyalist dünyada bayram sevinciyle karşılanması, elbette ki, söz konusu bile değildir.

ABD ve düzineyle irili ufaklı yandaşlarının yeri göğü inleten feryatlarına bakılırsa, Afganistan'da, nüfusun ezici çoğunluğunu oluşturan yoksul emekçi yığınlarının yararına bir şeyler olmuştur.

Emperyalizmin özgürlük ve demokrasi havarisi kesilerek feryad-figan etmesinin ardında yatan iki temel neden vardır. Birincisi, tıpkı Afganistan örneğinde olduğu gibi, sömürgen çıkarlarının bir daha geri gelmemek üzere bütünüyle yokolması, ikincisi, Devrimlerin, emperyalizmin sultası altındaki diğer bölge ulusları, giderek emperyalizmin hegemonya alanı içinde olan tüm dünya ulusları için «kötü» örnek oluşturmasıdır. Emperyalizm, bu iki temel nedenle, genç Afgan Devrimiyle, diplomatik baskıdan, soygun düzeni özlemcilerinin kartını oynayan tutucu odaklara, Pekin ve Rawalpindi'nin etkin kaykısıyla gerçekleştirilen, silah ve para yardımına uzanan sayısız komployla, Devrimin başarıya ulaştığı 1978 Nisanından bu yana uğraşıp durmaktadır. Ama bütün bunlar sonuç vermemiş, genç Afgan Devrimi, bir yandan ABD ve Çin tarafından kışkırtılan tutucu odaklara karşı savaşırken, öbür yandan da Devrimin geniş emekçi ve halk kitlelerine maledilmesine ilişkin köklü reformların gerçekleştirilmesini ihmal etmemiştir. Toprak ağaları'nın canına ot tıkayan Toprak Reformu, halkın ve emekçilerin demokratik örgütlenmesi, ekonominin sermaye sultasından kurtarılması, ülkenin tüm zenginliklerine bizzat halkın sahip kılınması, okuma-yazma seferberliği vb. köklü dönüşüm, Afgan Devriminin halk yığınları yönündeki kazanımları arasındadır.

Emperyalizmin Afganistan'daki son gelişmelerle ilgili olarak, sermaye güdümündeki tüm kitle iletişim araçlarının da yardımıyla kopardığı yaygara ve toz dumanın arasında konuyla ilgili bazı önemli gerçeklerin altının iyice çizilerek, açığa çıkarılması gerekli görünmektedir.

Afganistan'da, işbirlikçi Davut rejiminin devrilerek, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin ilan edildiği 27 Nisan 1978'den bu yana Devrim, iç yönetimdeki sarsıntılara rağmen, güçlenerek sürmektedir. Devrimin, yerleşme sürecinde görülen şarsıntıları abartmamak lazımdır. Nitekim bugün, her şey, Afganistan'da Sosyalist Devrimin yerine yerleştiğini göstermektedir. Ajanslar, ülkede her şeyin normale döndüğünü haber vermektedirler. Yeni yönetim, soygun düzeni özlemcileri tarafından kışkırtılan, emperyalizm tarafından para ve silahla desteklenen silahlı isyancılara barışçı ve politik çözümler önermiştir. Tüm güçlüklere rağmen, Afgan Devrimi, bu sorunu da, er ya da geç çözüme ulaştıracak, mutlaka düze ve esenliğe çıkacaktır.

Sovyetler Birliği'nin, Afganistan'ı işgal ettiği iddiaları, emperyalizmin bulanık suda balık avlamaya yönelik propagandasından ibarettir. Emperyalizm bu yöndeki propagandasıyla hem Afganistan'ın yeni yönetimini hem de Sovyetler Birliği'ni karalamayı amaçlamaktadır. Şimdiden, sömürgecilikten, yoksul ülkelere soygun amacıyla cilahlı baskın düzenlemekten bin kez sabıkalı ne kadar sermayeci düzen varsa, ABD'nin başı çektiği karalama karvanına katılmıştır. Bu arada, yakın geçmişteki yüzkızartıcı sabıkalarını unutarak, «Macaristn» ve «Çekoslovkya'nın işgali» safsatasının bayat yemeğini yeniden piyasaya sürmeye çalışan sömürgeci eskilerinden de geçilmemektedir. Adı 19. ve 20. Yüzyıl sömürgeciliğiyle özdeşleşen İngiliz sermayesinin sözcüsü «Aslan yürekli» bir Margaret Thatcher, Kraliçe Viktorya'yı gölgede bırakan bir celadetle, Sovyetler Birliği'ni «işgalcilikle» suçlayabilmektedir. Fransız sermayecilerinin koruyucu meleği Giscard d'Estaing de, aynı yolu seçerken, Süveyş, Cezayir'i, Vietnam'ı, hele, Bokassa'dan aldığı elmaslar bir yana, Orta Afrika'ya daha geçenlerde gönderdiği paraşütçüleri bütünüyle unutmuş görünmektedir.

Oysa, Sovyetler Birliği'nin olayla ilgisi son derecede açıktır. Sovyetler Birliği iki ülke arasında yürürlükte olan anlaşma uyarınca ve Afganistan'ın yasal yönetiminin çağrısıyla, yoksul halk yığınlarının kazanımlarını korumaya çalışan Devrime, geçici ve sınırlı yardımla bulunmuştur.

ABD ve onun dümensuyundaki yandaşlarının bu konuda Sovyetler Birliği'ni suçlamaya kalkışmaları, insanı çileden çıkaran olağanüstü bir ikiyüzlülük örneğidir.

Amerika Birleşik Devletleri, kuruluşundan bu yana, bütünüyle sömürgen ve süfli çıkarları için, silah zoruyla yüzlerce ülkeyi işgal etmiş, onlarca ulusun özgürlüklerini ayaklar altına almış, sayısız ülkeyi de kiralık kuklaları aracılığıyla sultası altında tutmuştur.

İçerde karaderili halkı işkenceden geçiren, aç yoksul bırakan, köle yapan, horlayan, emeğini sömürerek semiren, kızılderililerin soyunu kıran, Küba'ya saldıran, Dominik Cumhuriyeti'ni işgal eden, Şili'de Anayasal rejimi devirerek, yerine Pinochet kasabını getiren, Nikaragua'da soyguncu Somoza'yı sonuna dek destekleyen, İran'da despot Şah'ı ayakta tutan, halkı tarafından devrilince de, çalıntı servetiyle bağrına basan, Lübnan'a, Kore'ye saldıran, Kore'yi hâlâ işgal altında tutan, Vietnam ulusuna yıllarca cehennem hayatı yaşatan, topraklarını işgal ederek yüzyılın en korkunç ve acımasız sömürge savaşını gerçekleştiren, bu yüzden Russell Mahkemesi tarafından «soykırım ve insanlık suçu işlemekten» mahkum edilen, İsrail'in Filistin ve Arap topraklarını işgal etmesine ve bu işgali yıllardır sürdürmesine arka çıkan, Güney Afrika'daki hayasız ırkçı rejimleri destekleyen, İran'a saldırı planları hazırlayan, soğuk ve sıcak tüm savaşların silahlanma yarışlarının baş kışkırtıcısı ABD emperyalizminin, sırtında bunca günahla, Sovyetler Birliği'ni «silahlı müdahaleyle» suçlamaya kalkışması, gerçekten şaşırtıcıdır.

Bu arada, ABD'nin işaretiyle, düşünüp taşınmadan, karalama korosuna katılan ülkelere sorulması gereken bazı sorular da yok değildir. Örneğin, birdenbire hassas, yürek kesilerek karalama korosuna coşkuyla katılan 3. MC iktidarı ve onun geçmişteki sermaye yanlısı benzerlerine soruyoruz: «Acaba, ABD'nin Kore'ye, Dominik Cumhuriyeti'ne, Küba'ya, Lübnan'a, Vietnam'a karşı gi-

(Devamı 7. sayfada)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Afganistan gerçeği ve nasırlarına basılanlar

Afgan Devrimi, yeni bir aşamaya girdi. Afganistan'da ortaya çıkan bu yeni durum Afgan Devrimi'nin iyice rayına oturması, dünya gerici güçlerini çileden çıkardı. Dış ve iç gericilik, Carter'den Demirel'e faşist partiden Feyzioğlu'na maoculardan boyalı basına, tüm bu gericilik güçleri, ayaklarının nasırlarına basılmışcasına, «Sovyetler Birliği Afganistan'ı işgal etti» diye bastılar yaygarayı.

Afgan Devrimi'nin yeni bir aşamaya yükselmesi, dünyada ve Türkiye'de emperyalistleri onların yerli işbirlikçilerini, ajanlarını, politikacılarını, tüm soygun ve sömürücüleri kudurttu. Tüm bu gericilik güçleri, dünyada ve Türkiye'de Afganistan'daki bu yeni durum nedeniyle, antikomünizm ve antisovyetizm silahını, çok yoğun bir biçimde ve tek sesli bir koro halinde, bir kez daha kullandılar. Bir kez daha gündeme getirdiler...

Afgan Devrimi'nin yeni bir aşamaya yükselmesi neden tüm dünya gerici güçlerini çileden çıkaran bir olaydır? Afgan Devrimi'nin bu yeni aşaması nedeniyle, antikomünist ve antisovyetik propaganda, neden bu denli yoğunlaştırıldı? Ve de, Afganistan'da neler olmaktadır?

1978 yılı Nisan ayında, Afganistan'da antiemperyalist, antifeodal, ulusal demokratik bir içerik taşıyan Devrim gerçekleştirildi. O günden bu yana, başta ABD emperyalizmi ve Çin yönetimi olmak üzere, Afganistan'da karşı Devrimi gerçekleştirebilmek için, denemedikleri yol ve yöntem kalmadı.

Ve Nisan Devrimi'yle birlikte basını ABD ve Çin hegemonyacılarının çektiği fiili saldırılar yoğunlaştı, Afganistan'ın içişlerine açıkça müdahale edildi, karşı devrimi gerçekleştirmek amacıyla, Afganistan'a silahlandırılmış güçler sokuldu...

Önce, bu karşı devrimci girişimlerin sonucu Nisan Devrimi'nin önderi Taraki, alçakça katledildi. Ve yerine, «sol» görünen ve ama, özünde emperyalizmin önemli bir «ajanı» olan Amin ve şürekası geldi. Amin ve yandaşları, Nisan 1978 Devrimi'nin Afganistan halkına getirdiği kazanımları geri almak ve ülkeyi yeniden emperyalizmin boyunduruğuna sokmak için gerici güçlerle anlaştı ve bu doğrultuda bir politika uyguladı. Amin ve onun etrafındaki küçük bir grup, Afganistan Devrimi'ne ihanet etti, Afganistan halkına terör estirmeyi yeğledi. Nisan Devrimine öncülük eden binlerce komüniste baskının her türünü uygulamaya kalktı... Bu saldırılar ve Amin'in karşı devrimci terörü, Nisan Devrimi'yle elde edilen tüm kazanımların, bir anda yok edilmesi tehlikesini getirdi. İşte bu tehlikeye karşı, Afganistan'da bir karşı devrimin gelmesine ramak kala, Babrak Karmal'ın liderliğinde komünistler, yurtseverler ve demokrasi güçleri harekete geçerek, ABD emperyalizminin açık ajanı olan Amin'i ve onun yardakçılarını temizlediler.

Böylelikle, Afgan Devrimi'ni boğma planı başarısızlığa uğratıldı. Ülkenin bağımsızlığını korumay olunda güçlü adımlar atıldı. Ve Devrimin bu yeni aşamasıyla, birlikte, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti, Sovyetler Birliği'nden ivedi olarak politik, moral, ekonomik ve askersel yardım istedi. Afganistan'ın bu isteği, Devrimin kazanımlarını korumak, ülkenin bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü savunmak ve ayrıca güvenliği sağlamak amacını taşıyor...

Ve Afganistan'ın bu yardım isteği, 5 Aralık 1978 günü imzalanan Sovyet-Afganistan dostluk, komşuluk ve işbirliği anlaşmasına dayanıyor. Ve de, Sovyetler Birliği, enternasyonalist yükümlülüğün, kardeş Afganistan'la bağlanan bu anlaşmanın gereklerini yerine getiriyor.

İşte, başta ABD emperyalistleri olmak üzere, emperyalist dünya, Çin hegemonyacıları, Demirel'den Türkeş'e Feyzioğlu'dan boyalı basına, tüm bu gericilik güçlerinin ayaklarının nasırlarına basılmışcasına, «Sovyetler Birliği Afganistanı işgal etti» diye yaygarayı bastıkları olayın gerçek yüzü budur...

Kuşkusuz, Sovyetler Birliği'nin bu enternasyonalist yardımı karşısında, tüm bu gericilik güçlerinin yaygarayı basması, boşuna değildir: Bu yaygara, onların Afgan Devrimi'ni boğma planlarının suya düşmesinden, karşı devrimcilerin ve emperyalistlerin isteklerinin kursaklarına tıkılmasından kaynaklanıyor...

Türkiye, işçi sınıfı, halkımız Afganistan, Demokratik Cumhuriyeti'nin Ulusal Demokratik Devrimi utkuya ulaştırmak için giriştiği savaşımı var gücüyle destekliyor, destekleyecektir. 28 Aralık eylemi ile Afganistan'da emperyalizme güçlü bir darbe indiriyor, ve böylelikle, Türkiye halkının Ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşı güçlendirilmiş oluyor. Afganistan Devrimi'nin bu yeni aşamaya yükselmesi, bu yeni utkusu, dünya ilerici güçleri, bölgemizde sürdürülen barış demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm savaşımına güç kattı...

Bizden selam olsun, Afgan Devrimcilerine... bizden selam olsun tüm Afganistan halkına... bizden selam olsun, enternasyonalist dayanışmanın en büyük kalesi Sovyetler Birliği'ne...

DUYURU

Yiğit TEKEL İşçilerinin sendikal ve demokratik hakları için yürüttükleri savaşımı destekliyoruz.

Maltepeli İlerici Kadınlar, Birlik Dayanışmacı Öğretmenler, Maltepeli İlerici Gençler, Maltepeli İlerici Liseliler, Maltepe HALK - KOOP, Maltepe HALK - ODASI

(Po: 1018)

Çağatay Kıbrısta ayrı devlet ilanı konusunda geri adım attı

Ankara (Politika) — Türkiye Hükümeti yetkilileriyle görüşmeler yapmak üzere Türkiye'ye gelerek görüşmelerde bulunan Mustafa Çağatay, kuzey kesimde bağımsızlık ilanının erken olduğunu, böyle bir karara toplumun hazır olmadığını söyledi. Denktaş'ın ve Ulusal Birlik Partisi'nin bağımsızlık yönündeki tüm demeçlerine karşın Çağatay'ın bağımsızlık kararının son derece önemli bir karar olduğunu bu konuda titiz davranmak gerektiğini belirtmesi ve Rauf Denktaş'ın demeç verirken çok daha dikkatli davranması gerektiğine inandığını söylemesi diplomatik çevrelerde Kıbrıs Kuzey kesimi yöneticilerinin önemli ölçüde geri adım atmak zorunda kalmaları şeklinde yorumlanıyor.

Çağatay Türkiye hükümeti yetkilileriyle görüşmelerde bulunmak üzere geldiği Ankara'da Kıbrıslı öğrencilerle de bir toplantı yaptı. KÖGEF yöneticilerinin soru yağmuruna tutulan Çağatay, öğrencilerden olayları değerlendirirlerken daha gerçekçi olmalarını istedi ve her konuda Kıbrıs Rum kesimi yöneticilerinin sorumlu olduğunu öne sürdü. Çağatay son bağımsızlık tartışmalarının Birleşmiş Milletler kararı ne deniyle başlatıldığını belirterek, kendilerinin bu karara tepki göstermek zorunda kaldıklarını söyledi. Çağatay Kıbrıs'taki üslerle ilgili olarak konuşmamaya çalışarak bu konunun güney kesimi ilgilendirdiğini, kendi bölgelerinde üslerin bulunmadığını bildirmekle yetindi.

Kendilerinin 1960 Anayasası ile bağlanan hakları yitirmemeye çalışmaktan başka bir şey yapmadıklarını da öne süren Çağatay, öğrencilerle yaptığı görüşmede özetle şöyle konuştu:

«Kıbrıs'taki gelişmeleri değerlendirirken, daha gerçekçi davranmanız gerekiyor. Birleşmiş Milletler'in son kararı Rumların zorlamasıyla alınmış bir karardır. Biz buna tepki göstermek zorundaydık. Bilindiği gibi bu kararlar Kıbrıs'taki Türk toplumunu inkar etme anlamına gelir. Tepkimizin temelini bu oluşturuyor. Toplumlar birer varlıktır. Ne Rum toplumu, ne Türk toplumu inkâr edilemez. Biz eşit haklar temelinde bir devlet yapısını savunuyoruz.

Bu aşamada bağımsız Kıbrıs Türk Devleti konusu titiz ve önemli bir karar olduğu için herhangi bir kuruluşun iyiniyetiyle ilan edilemez. Şu da bir gerçektir ki toplumumuz buna hazır değildir. Bu konuda sayın Denktaş'ın verdiği demeçler açıktır. Fakat bizce işgal ettiği mevkiden dolayı daha titiz davranması gerekirdi. Sizleri temin ederim ki bağımsız Kıbrıs Devleti bugün için gündemde değildir.»

Elektrikli ısıtma araçları yangın tehlikelerini artırıyor

İstanbul (Politika) — Döviz yokluğundan petrol dışalımının yapılamaması nedeniyle, fuel-oil ile ısınan evlerin yakacaksız kalması karşısında halkın elektrikli ısıtma araçlarına yöneldiği gözleniyor. Öte yandan kömür sıkıntısının da geçmiş yıllara göre artması kaloriferli evlerde oturanların büyük çoğunluğunun elektrikli ısıtma araçlarına yönelmesine yolaçtı. Bu arada elektrik kısıntıları nedeniyle halkın bu yolla ısınma olanağı da zaman zaman ortadan kalkarken, uzmanlar elektrikle ısınmanın yoğunlaşmasıyla yangın tehlikelerinin de arttığına dikkati çekiyorlar.

Bu konuda görüşlerini açıklayan ekonomist Dr. Atila Bağrıaçık, «Yakıt olmaması nedeniyle birçok insanın elektrikle ısınma yolunu seçmesi doğaldır. Ancak herkesin elektrikli ısıtma araçları kullanması, elektrik kontaklarında arızalar meydana getirecek ve bu da büyük çapta yangınlara yolaçacaktır. Onun için itfaiyenin yangın tehlikelerine karşı her zaman olduğundan daha uyanık olması gerekiyor» deri.

Bonn'da işçiler Türkiye'deki baskıları protesto etti

- Bonn Büyükelçiliği önünde 31 Aralık saat 15'den itibaren Türk işçileri 48 saat süre ile "dayanışma nöbeti" tuttular
- 48 saatlik "nöbet" eylemini, Alman bilim adamları, sendikacıları, katolik ve protestan papazlar, AKP, Sosyalist İşçi Gençlik (SOAJ), Alman Sendikalar Birliği Gençlik Örgütü, Şili Antifaşist Komitesi, Alman Demokratik Kadınlar Birliği de desteklediler

Bonn (İSTA) — Federal Almanya'daki Türkiyeli işçiler yeni Bonn Büyükelçiliği önünde eksi 5 ve eksi 10 derece arası soğukta «tutuklama ve baskıları protesto nöbeti» tutarak yeni yıla girdiler.

Ülkemizdeki demokrasi güçlerine karşı, girişilen kanlı baskıları, faşist terörü, yığınsal tutuklamaları protesto ve yurdumuzdaki demokratik güçlerle dayanışma için Federal Almanya'daki Türkiyeli işçiler 31 Aralık günü saat 15'den itibaren Bonn Büyükelçiliği önünde 48 saat süren «dayanışma nöbeti» sürdürdüler.

Nöbetin ilk saatlerinde, Opel, Ford, Mercedes, Keremak, Beretz, Mechelin, Kirsten, Stut ve MAN fabrikalarından, Gelsenkirchen ve Ruhr maden ocaklarından, Schaberger fabrikasından nöbet alan çok sayıda işçi, işçi ve sendika temsilcilerine, Federal Almanya'nın her tarafından işçi ve sendika temsilcileri, işçi dernekleri temsilcileri, dayanışma nöbetini devraldılar.

İşçilerimizin, fabrikalarda birlikte çalıştıkları Alman, Yunanlı ve diğer uluslardan işçilerin de dayanışmalarını bildirmek üzere nöbet yerine geldikleri ve eylemi izledikleri bildiriliyor. Dayanışma nöbeti yapan işçiler, istemlerini basına şöyle açıkladılar.

— MHP kapatılsın, katil Türkeş tutuklansın,
— Faşist katliamlara son,
— Tutuklananlar serbest bırakılmalıdır,
— Kapatılan ilerici örgütler açılmalıdır,
— MHP'nin Almanya'daki örgütleri yasaklanmalıdır,

48 saatlik «nöbet eylemi» ne ayrıca birçok bilim adamı, Alman sendikacılar, Katolik ve Protestan papazlar, din adamları, Alman Komünist Partisi (DKP) Sosyalist İşçi Gençlik (SDAJ), Sosyalist Gençlik Örgütü «Die Falken» İlerici Sanatçılar, Federal Alman Gençlik Örgütü, Şili Antifaşist Komitesi, Alman Antifaşistler Birliği, Alman Demokratik Kadınlar Birliği, dayanışmalarını bildiren mesajlarını Bonn Büyükelçiliği önündeki nöbet masasına bizzat teslim ederek katıldılar.

56 kişilik Kilis Cezaevi'nde 198 hükümlü ve tutuklu kalıyor

Kilis — 56 kişilik olarak yaptırılan Kilis Cezaevi'nde 198 hükümlü ve tutuklunun kalması nedeniyle Cumhuriyet Savcılığı ve cezaevi yöneticilerini zor durumda bırakdı.

Kilis Cumhuriyet Savcısı Edip Ayhan, 1970 yılında yaptırılan cezaevinin bir koğuşunda en fazla 18-20 kişinin bulunması gerektiğini, ancak bazı koğuşlarda 60 kişinin yatıp kalkmak zorunda kaldığını kaydederek, «Durumu Adalet Bakanlığı'na da bildirdik. Acil önlem alınması gerekmektedir. Yoksa bir süre sonra tutukluları koyacak yer bulamıyacağız» dedi.

Kemerkayalı ilericiler Tamer Kayaş'ın serbest bırakılmasını istediler

Eskişehir (İSTA) — Afyon Bolvadin ilçesine bağlı Kemerkaya kasabası ilericileri gazetemiz Yazıişleri Müdürü Tamer Kayaş'ın hâlâ tutuklu bulunmasını kınadılar. «Politika Gazetesi üzerindeki tüm antidemokratik baskıları kınar, Kemerkaya kasabasından dayanışma selamlarımızı iletiriz» denilen Kemerkayalılar'ın açıklamasında şu imzalar yeraldı:

«Mehmet Özden, Yaşar Yılmaz, Ramazan Doğru, Yılmaz Aşık, Mevlüt Sağlam, Akif Özden, Erdoğan Türksoy, Ali Yiğit, İzzet Dağkaya, Behçet Urgun, Hasan Arıca, Ramazan Yalçın, Kazım Özden, Ramazan Demircigediği, Emin Tanır, Ömer Taşer, Ramazan Başkaya, Ahmet Karakaş, Esat Toker, Rasim Tanır, Alişah Özsolak, Ramazan Özkan, Abdil Albayrak, Hasan Kafna Ceylan Toker, Abdil Çubuk, Mevlüt Uğur, Ekrem Uğur, Habip Esentürk, Fevzi Karataş, İzzet Çubuk, Kadir Karakaş, Mesut Uğur, Cevat Özkan, Serdal Özkan, Osman Yiğit, Seher Yiğit, B. Ali Kocabıçak, Halil Kocabıçak, Rüstem Uçar, Kazım Çaktı, Hakkı Özışık, Celal Tanır, Ramazan Uğur, Sami Doğru, Arif Tanır, Kadir Karataş, Muzaffer Aşık, Feyzullah Aşık, Recep Yolal, Şerafettin Kocabıçak, Abdil Doğan, Melike Özsolak.»

Bayrampaşa Belediyesi tarafından başlatılan ilaç kampanyası ilgi görüyor ve binlerce kişi elinde kalmış ilacı dağıtılmak üzere toplama merkezlerine götürüyor.

Bayrampaşa Belediyesi'nin ilaç kampanyası ilgi gördü

İstanbul — Bayrampaşa Belediyesi'nin son günlerde aranan ilaçların bulunmaması ve bulunanların ise zamlar nedeniyle alınmasında güçlüklerle karşılaşılması üzerine Bayrampaşa Belediyesi'nin başlattığı «İlaç Bağışında Bulunma Kampanyası» ilgi gördü. Vatandaşlar torba torba yardımda bulunmaya başladılar.

Beş afiş, el ilanı ve belediye hoparlöründen yapılan yayın şeklindeki duyurularla başlatılan kampanya için vatandaşlar ilaç dolaplarında kalmış ilaçları vermeğe çağırılıyor.

Mahalle muhtarlıkları, tanzim satış mağazaları, Belediye Tabipliği ve okul müdürlüklerinde toplanan ilaçların denetimden geçmesinden sonra sağlık ocaklarında dar gelirli hastalara ücretsiz olarak dağıtılacağını açıklayan Bayrampaşa Belediye Başkanı Sabri Akpınar «Bugüne kadar kıyıda kenarda kalmış ve kullanılmadan süresini doldurmayı bekleyen ilaçların yararlı olacağını düşündük. Halk sağlığı açısından yararlı olacağını saptadığımız ilaçları toplayarak hem dayanışmayı sağladık ve hem de bu konudaki savurganlığı en aza indirdik» dedi.

Hacettepe Olayı'ndan polis sorumlu tutuldu

- Hastane çalışanları adına 5 sağlık kuruluşu tarafından yapılan açıklamada Kahramanmaraş olaylarını protesto eylemlerinin basına çarpıtılarak aksettirildiği bildirildi

Ankara (Politika) — Hacettepe Hastanesi'nde Kahramanmaraş cankırımını protesto eylemlerinin basına çarpıtılarak verildiği belirtildi. Ankara Tabip Odası Başkanı Nevzat Eren, TÜS-DER Ankara Şubesi Başkanı Ramis Doğan, TÜMAS Ankara Şubesi Başkanı Ali Balamir, Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu ve TÜM-DER işyeri temsilcisi konuya ilişkin bir açıklama yaparak Kahramanmaraş'kırımı nedeniyle yapılan protesto gösterileri gerekçe gösterilerek başta dönem 3 öğrencileri olmak üzere, Hacettepe Hastanesi çalışanları hakkında akla hayale gelmez yalanlar uydurulduğunu ifade ettiler.

Hacettepe Hastanesi çalışanları adına beş örgüt temsilcisi tarafından yapılan ortak açıklamada «Tüm tavrımız, bizleri halkımızla karşı karşıya getirmek amacıyla kasıtlı olarak yalan haber üretip yayan kişilere ve çevrelere yöneliktir» denildi. Açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

«Kahramanmaraş soykırımının kınanması amacıyla yapılan protesto gösterileri gerekçe gösterilerek başta dönem 3 öğrencileri olmak üzere Hacettepe Üniversitesi hastanelerinin tüm çalışanları hakkında akla hayale gelmez yalanlar uydurulmuş, öğrencilerin sondaları çekip üç hastanın ölümüne neden oldukları, oksijen ve suların kesildiği ileri sürülmüştür.

Açıkça belirtelim ki, bu hastanede sonda çekilmesinden ya da benzeri bir nedenden ölen hiçbir hasta yoktur. Buna karşın, polis tarafından gözaltına alınan bir hastane görevlisinin poliste gördüğü işkence sonucu öldüğü konusunda ciddi iddialar vardır.

Basına yanlış yansıtılan 28.12.1979 Cuma günkü olaylar ise, hastane çalışanlarından değil, hastanenin tüm bölümlerine sorumsuzca girip çıkan bazı güvenlik görevlilerinin tutumlarından kaynaklanmıştır.

ÖZETLE

Güneydoğu'da çocuk ölüm oranı yüzde 35

DİYARBAKIR — Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde çocuk ölüm oranının yüzde 35 olduğu saptandı. Diyarbakır Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı Kürsüsü'nce yapılan araştırmada, kırsal alanlarda bebeklerde ölüm oranının yüksek olmasına, yetersiz beslenmenin yol açtığı tesbit edildi. Beslenme yetersizliği yanısıra kızamık ve tifo gibi salgın hastalıkların da ölüm oranını yükselttiğine işaret edilen raporda, ölüm vakalarının daha çok 0-1 yaş arasındaki çocuklarda görüldüğü ifade edildi.

TUĞ - SAN'da üretim durdu

İSTANBUL — Gemerek ve havalisinin en büyük sınai kuruluşu olan Tuğ-San Tuğla Fabrikası'nda üretim durdu. Bir ay önce fuel-oil yokluğundan üretime ara vermek zorunda kalan fabrikada hâla yeniden üretime geçilemedi. Bu arada, bir ay önce fabrika üretimi durdurunca ücretsiz izine çıkan işçiler, durumun yönetimden çok kendilerini etkilediğini ve zorunlu ücretsiz izinlerinin uzaması halinde çok güç durumda kalacaklarını bildirdiler.

Türkiye'de 250 bin kanserli var

KONYA — Konya - Afyon - Niğde Tabip Odası'nın öncülüğünde «Konya Kanser Savaş Derneği» kurularak faaliyete geçti. Dernek başkanlığına Dr. Sıddık Özmerzifonlu, İkinci Başkanlığa Dr. Şükrü Mutafoğlu, Sekreterliğe Dr. Reşat Yazgan, Sayman üyeliğe de Halit Tanrıöver getirildi Konya - Afyon - Niğde Tabip Odası Başkanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre ülkemizde yaklaşık 250 bin kanser hastası bulunduğu belirtilerek «Kanser hastalığıyla savaş yeterince yapılamamaktadır. Bu nedenle oluşturulan kanserle savaş dernekleri, bu konudaki boşluğu doldurmada adımdır» denildi.

Kapitalist ülkelerde enerji tüketimi azalırken sosyalist ülkelerde artıyor

Ankara, (Politika) — Dünya nüfusunun yüzde 27'sini oluşturan gelişmiş ülkeler dünyada üretilen toplam enerjinin yüzde 80'ini tüketiyor. Dünya nüfusunun sadece yüzde 5'ine sahip olan ABD'nin tükettiği enerjinin oranı yüzde 30'u buluyor. 1973 - 1978 yılları arasında kapitalist metropol ülkelerde kişi başına enerji tüketimi yüzde 2 azalırken, sosyalist ülkelerde yüzde 4 artış gösterdi.

Birleşmiş Milletler dünya enerji raporunda açıklandığına göre, geri bıraktırılmış ülkeler dünya enerji tüketiminden paylarını alamıyorlar. Dünya nüfusunun yüzde 73'ünü oluşturan bu ülkeler üretilen toplam enerjinin sadece yüzde 20'sini tüketebiliyor. Emperyalizme bağımlı ülkelerde kişi başına düşen enerji tüketimi metropol ülkelerdekinden 14 kez daha az oluyor. Ancak son yıllarda giderek gelişen enerji darlığı sonucunda, gelişmiş kapitalist ülkelerde kişi başına enerji tüketimi miktarı yılda yüzde 2 oranında azalıyor. Bu durum kapitalizmin ekonomik bunalımlarının bir sonucu olarak ortaya çıkıyor ve bu ülkelerin halklarının yaşam düzeylerinde belli bir azalmayı simgeliyor.

Bu arada ekonomik bunalımların var olmadığı sosyalist ülkelerde kişi başına düşen enerji tüketim miktarı aynı dönem içinde yüzde 4 oranında bir artış gösteriyor. Bu da sosyalizmin planlı ekonomisi sayesinde insanların yaşam düzeylerinde nasıl hızlı ve sürekli bir yükselme olduğunu kanıtlıyor. Dünyanın en büyük ham petrol ithalatçısı olan ABD ithal ettiği petrolü bol keseden harcıyor. ABD'de kişi ba.

"Sanatta Özgür Araştırma ve Yaratma" konulu açık oturum düzenlendi

Devlet Tiyatrosu Yeni Sahne'de «Sanatta Özgür Araştırma ve Özgür Yaratma» konulu açık oturum düzenledi. 6 Ocak Pazar günü saat 18.30'da yapılacak olan oturuma Aziz Nesin, Onat Kutlar, Orhan Apaydın, Uğur Alacakaptan, Uğur Mumcu ve Yılmaz Onay katılacaklar.

Mahmut Tali Öngören'in yöneteceği açık oturumun Ergin Orbey'in genel müdürlüğü döneminde programa alındığı, Cüneyt Gökçer'in takınacağı tutumun ne olacağının belirlenemediği bildiriliyor.

Kayseri YSE'de işçi ücretleri yasa dışı düşürüldü

Ankara (Politika). — Kayseri YSE Bölge ve İl Müdürlüğü'nde çalışan Yol-İş Federasyonu üyesi YSE-İş üyelerinin ücretleri yasalara aykırı olarak asgari ücret düzeyine düşürüldüğü ve YSE-İş Sendikası'nın ücretleri düşürülen üyelerine 3 milyon lira dağıttığı bildirildi.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan YSE-İş Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, bu uygulamalara neden olarak üyelerinin MHP yanlısı MİSK'e bağlı Köy YSE-İş Sendikası'na geçmemelerini göstererek «Bu uygulama Köyişleri Bakanı ve Kayseri Valisinin de bilgileri dahilinde girişilen bir uygulamadır. Hükümetin işçilere yeni yıl armağanı onların ücretlerini düşürmek ve açlığa, yokluğa mahkum etmek oldu» dedi.

Acar, daha sonra açıklamasında özetle şunları söyledi:

«İşyerinde faşist Köy YSE-İş Sendikası'nı güçlendirmek amacı güden bu uygulama örgütlü gücümüzün etkin mücadelesi ile yerle bir edilecektir. Dayanılmaz hayat pahalılığında üyelerimizin mağdur olmalarını önlemek amacıyla sendikamız üyelerimizin maaş ve ikramiyelerine karşılık 3 milyon lirayı bugün dağıtmıştır.»

Tekel memurları, işçilerin direnişini destekliyor

● İşyerinde çalışan memurların örgütü Tekel Memurları Derneği'nin, açıklamasında "Cibali Ambalaj ve İstanbul Sigara Fabrikalarında çalışan işçilerin haklı istemlerinin çözümlenmesi için yapılan direniş hareketini haklı buluyor ve destekliyoruz" denildi

Habr Merkezi — Tekel Memurları Derneği Genel Başkanı Güzin Yavuz imzasıyla yapılan açıklamada Cibali Ambalaj ve İstanbul Sigara Fabrikalarında çalışan işçilerin can güvenliklerinin sağlanması istemiyle başlattıkları direnişi haklı buldukları için Tekel memurlarınca desteklendiği bildirildi. Cibali Tütün Fabrikasında Gıda-İş Sendikası işyeri temsilcisi Sebahattin Çakmak'ın faşistler tarafından başına üç kurşun sıkılarak öldürülmesi olayından sonra, en doğal hakları olan can güvenliklerinin sağlanması yolunda işçilerin talebinin, memurların da talebi olduğunu belirten Güzin Yavuz, «Tekel işçilerinin mücadelelerini destekliyor ve başarıya ulaşması için bütün gücümüzle yanlarında olduğumuzu duyururuz» dedi.

Büyük kentlerde işyerleriyle evler arasındaki uzaklığın, taşıt bulmada çekilen güçlüğün, duraklarda bekleyenlere yönelik faşist saldırıların güncelliğinin servis istemini dayattığını ifade eden Tekel Memurları Derneği Genel Başkanı Güzin Yavuz, faşistlerin Tekel Bakanlığını işgal olayından sonra Tekel Bakanı Çakmak'ın açıklamasının, Tekel'de izlenecek olan politikayı bütün çıplaklığıyla ortaya koyduğunu hatırlattı. Yavuz, sözlerini şöyle sürdürdü:

«Daha şimdiden İstanbul Sigara Fabrikası Müdürü, Ambalaj Fabrikası Müdürü, Tütün Eksperleri Yüksek Okulu Müdürü, Tekirdağ Şarap ve İçki Fabrikası Müdürü görevlerinden alınarak yerlerine ücretlerin dondurulmasını savunan bir partinin yandaşları verilmiştir. Devlet kadrolarının faşistler tarafından işgali, işçi ve emekçi memurlara ortaklaşa yönelmiş bir saldırıdır. CHP'li parlamenterlerin de gelip bizzat işyerlerinde yaptıkları incelemeler sonucu haklılıklarını kamuoyuna duyurdukları Cibali ve Cevizli Tekel işçilerinin haklarının, yine kendi örgütlü ve disiplinli mücadeleleriyle kotarılabileceğine inanıyoruz.»

Tekel Memurları, açıklamalarını, işçilerin direnişine tüm işçi sendikalarının ve demokratik kitle örgütlerinin ve kamuoyunun destek olmasını isteyerek tamamladılar.

Hakkari'de bir köyde kızamıktan 7 çocuk öldü

Hakkari (THA) — Şiddetli kış Hakkari çevresinde can ve mal kaybına yolaçtı. Düşen bir çığ altında kalan üç kişiden biri öldü, 2 kişi ağır şekilde yaralandı. Kızamık salgınından da bir köyde 7 çocuğun öldüğü bildirildi.

Kar kalınlığının 1,5 metreyi bulduğu Hakkari'de merkeze bağlı Ördekli köyü yakınlarında düşen çığ altında kalan Cemil Temel öldü, kardeşi Mahmut Temel ile Aziz Kahraman köylüler tarafından ağır yaralı olarak kurtarılıp Hakkari Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Ayrıca çığ altında kalan 195 baş koyun da öldü.

Öte yandan, Çanaklı köyünde salgın halde başgösteren kızamık hastalığından halime (1), Hatice (2), Fatma (2), Besna (3), Hacı (1), Tahir (3) ve Nazmi Kahraman (4) adındaki çocukların öldüğü bildirildi. Hakkari Valisi İrfan Kurucu, Çanaklı köyünde kızamık salgınından 7 çocuğun öldüğü yolundaki ihbarın kendilerine de yapıldığını, ancak yolun karla kapalı bulunması nedeniyle sağlık ekiplerinin köye gidemediğini söyledi.

Hakkari Valisi İrfan Kurucu, «Bölgede sağlık hizmetlerinin yürütülmesi için 4 ekip oluşturduk. Ancak, kar nedeniyle bu ekipler bölgeye çıkamamaktadır. Kızamık salgınının başgösterdiği Çanaklı köyüne sağlık ekibini helikopterle göndermeyi düşünüyoruz. Van'dan helikopter için gerekli olan akaryakıtı taşıyan tanker geldiği takdirde, Çanaklı köyü ile mahsur kalan diğer köylere helikopterle yardım yapılacaktır» dedi.

Kapatılan Samsun Oteli işçilerine tazminatları ödeniyor

Samsun, (THA) — Zarar ettiği gerekçesiyle geçtiğimiz hafta içinde kapatılan Büyük Samsun Oteli'nde işlerine son verilen 171 işçiye aralık ayı maaşlarının ödendiği öğrenildi.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre, bu işçilerin tazminatlarının ödenmelerine ise 10 Ocak 1980 tarihinde başlanacak.

Emek Turistik Tesisler Genel Müdürlüğünce 1 Temmuz 1976 tarihinden itibaren işletilen Büyük Samsun Oteli 24 Aralık 1979 tarihinde zarar ettiği gerekçesiyle işveren tarafından kapatılmıştı. İşçilerin, iş yerindeki yazılı sözleşmeleri uyarınca aralık ayına ait maaşları 29 Aralık günü ödendi, tazminatlarının ise 10 Ocak Perşembe gününden itibaren ödeneceği öğrenildi.

Öte yandan, işten çıkarılan işçilerin, Büyük Samsun Oteli'nin işletmeye açıldığında da tekrar işe alınabilmeleri için Oleyis Sendikası Karadeniz Bölge Temsilciliğince girişimlerin sürdürüldüğü ifade edildi.

● Tekel işyerlerinde devrimci demokrat işçilere karşı yoğunlaşan faşist baskılar Demirel'in iktidarında hız kazandı

Tekel işçilerinin direnişi devam ediyor

● Tekel işçilerinin başlattıkları üretimi durdurma eylemi, demokrasi güçlerinden ve diğer işçilerden büyük destek görüyor

● Nurettin SOYDAN

Onbini aşkın Tekel işçisinin, işyerlerinde can güvenliğinin sağlanması; Tekel'den faşistlerin atılması, sarı sendika şeflerinin işverenle uzlaşmacı tutumuna son vermesi, 21 aydır binbir türlü oyalamalarla uzatılan ara sözleşmenin imzalanması ve demokratik hak ve özgürlüklere yönelik saldırıların kaldırılması amacıyla başlattıkları direniş 15. gününü doldurdu. Binlerce Tekel işçisinin başlattıkları üretimi durdurma eylemi, demokrasi güçlerinin, diğer işçilerden büyük destek görüyor.

MC dönemlerinde Tekel üzerinde karanlık oyunlar tezgahlayan gerici faşistler, bu amaçla fabrikalara, köşebaşlarına çeşitli oyunlarla faşistleri doldurdular. İşçilerin direncini kırmak için, sınıf ve kitle sendikacılığını bayrak edinen sendika liderlerini, işçi temsilcilerini açıkça hedef aldılar. Faşist güçler bu amaçla Tekel işçilerinden Muammer Karan'ı arkadan vurarak kalleşçe katlettiler. Faşistlerin işçiler üzerindeki saldırı ve tehditleri daha sonraki günlerde de sürdü. Sermayenin kiralık katilleri bu defa da yiğit işçi Hamit Akyıldırım'ı arkadan vurdular. Tekel işçileri Karan ve Akyıldırım'ın cenazelerine yığınsal bir şekilde katılarak faşist katliamlara olan nefretlerini dile getirdiler..

Tekel işyerinde ilerici devrimci demokrat tüm işçilere karşı yönelen faşist girişimler, gerici faşist güçlerin açık desteğini alan Demirel'in iktidar olmasıyla hız kazandı. Tekel yeniden faşistlerinde cirit attığı bir alan haline getirilmek, işçiler yıldırılmak isteniyor.

İşte bu amaçla 21 Aralık günü işine giden DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Cibali Sigara Fabrikası işyeri temsilcisi, Sabahattin Çakmak, sabah saat 07.35 sıralarında Tek Gıda - İş Sendikası'nın hemen ilerisinde dört silahlı faşist tarafından katledildi. Tekel işçileri faşist cinayeti duyar duymaz 2400 işçinin çalıştığı Cibali Sigara Fabrikası'nda üretimi durdurdular. Buna Cevizli Sigara Fabrikası, Paşabahçe Rakı Fabrikası, Tekel Ambalaj Fabrikası, Yaprak Tütün Depoları'nda çalışan binlerce işçinin, faşist saldırılara karşı can güvenliğinin sağlanması, imzalanmayan toplusözleşmelerin imzalanması, işçilerin ekonomik - demokratik sendikal hak ve özgürlüklerin tanınması amacıyla üretimi durdurmaları izledi.

Abdulkadir EREREN

«Tekel'e ait işyerlerinde yıllardır devam eden ayırımlar, haksızlıklar, baskılar bugüne kadar durmak bilmeksizin sürdü. Bu saldırılar, işçilere işçi temsilcilerine karşı yönelmişti. Faşist saldırılar arkadaşımız Sabahattin Çakmak'ın öldürülmesiyle doruk noktasına vardı. Bizim bu direnişimiz Tekel genelinde yapılan baskılara karşı bir patlama oldu. İşçiler olarak en önemli istemimiz, işyerlerinde can güvenliğinin sağlanmasıdır. Bunun için çıkışların toplu şekilde yapılmasının sağlanması, her iki vardiyalara servis verilmelidir. İşyerinde yetkili olan Tek Gıda-İş şefleri, işçileri oyalamaktan bir an önce vazgeçip, 21 aydır imzalamadığı ara sözleşmeyi imzalamalıdır. İsteklerimiz bununla bitmiyor. En büyük istemimiz olan can güvenliğinin sağlanması için fabrikaya nakil olarak getirilen ve türlü oyunlarla işe alınan faşistlerin işten atılmasıdır. Biz 240 Cibali Sigara Fabrikası işçisi bu isteklerimiz yerine getirilinceye kadar direnmeye işbaşı yapmamaya kararlıyız...»

● Paket Makine Bölümü'nde işçi.

Nurten ÖZSOY

«Arkadaşımın dediklerine, aynen katılıyorum. Yalnız ben bir hususu özellikle belirtmek istiyorum. Biz, Sabahattin Çakmak arkadaşımızın öldürülmesi üzerine işi bıraktık. İşveren antidemokratik bir şekilde bize verdiği yemekleri kesti, bu da yetmiyormuş gibi kreşte bulunan yüzlerce çocuğumuza verilen yemekleri de kesti. Kaloriferlerini yakmadı. Biz haklı istemlerimiz için direniyoruz peki soruyorum işverene, Tekel Bakanı'na: çocukların politikayla, direnişle ne ilgileri var? Çocukların işle ve mücadeleyle ne ilgisi var? Eğer yoksa çocuklarımızın bebelerimizin günahı ne?

Bir diğer sorun da kreşte çocuklara bakan çocuk bakıcısına, toplusözleşme maddelerine aykırı bir biçimde uygulama yapılmaktadır. Ablanın (çocuk bakıcısının) 10 çocuğa bakması gerekirken, şu anda 25 çocuğa bakmakla yükümlü kılınıyor. Bunlar da yetmiyormuş gibi kreşte bulunan ablaların sayısı işveren tarafından azaltılmak isteniyor. İşveren bilmelidir ki, kazandığımız haklarımız kolay kolay elden bırakmayacağız. Haklarımızı alıncaya kadar direnmeye kararlıyız...»

● Nurten Özsoy. Sigara İmalat bölümünde işçi.

● İkbal Yavuz. Dokuma Şubesinde 18 yıllık işçi.

İkbal YAVUZ

«Sorunlarımız aynı, direnişimiz büyük bir kararlılık içinde sürüyor. Biz Tekel işçilerinin bu haklı mücadelesi gerici faşist güçlere korku salıyor. Direnişimiz, tekelci basın tarafından hedef gösteriliyor. Tercüman Gazetesi yaptığı yayınlarda direnen işçiler için «eli soplı» diye bahsetmektedir. Güvenlik kuvvetleri de bu yayınlar üzerine gece geç saatlerde fabrikayı basıp dolaplarımızı aramaktadırlar. Bütün bunlar bizleri yıldıramaz. Haklarımızdan asla taviz vermeyeceğiz. Direneceğiz kazanacağız. Zafer birlikten yana olan [illegible], işçi sınıfının olacaktır.»

tırmık

AYDIN ENGİN

Halklar kazanacak...

Yeni yılın ilk «Tırmık»ında «umut halklarda» demiştik. Yeni yılın ikinci «Tırmık»ında da «halklar kazanacak» diyoruz. Emperyalizmin suratında tokat gibi patlayan iki örnekle de pekiştirmek istiyoruz bu yargımızı.

İlkin İran.

Şehinşah Rıza Pehlevi denen ve «cinayet sanıklığı»nda olsa olsa Hitler'le yarışabilecek zorbayı İran halkı devirdi. Ne bireysel terörizmin batağında, «devrimci eylem» mi, «emperyalizme yarayan provokasyon» mu olduğu bilinmeyen etkinliklerin sorumlusu küçük terör grupçukları, ne ordu içindeki cuntacı, kerameti kendinden menkul, «iktidar heveslileri» değil halk devirdi, yiğit İran halkı devirdi Pehlevi hanedanının kanlı sultasını.

O günden bu yana İran üstüne yerli ve yabancı kaynaklı gerici basında yükselen çığlıklar yanıltmasın bizi. İran halkı özgürlüğün şafağıyla ışıdı ve özgürlüğün tadını aldı bir kez. Irmak geriye akmaz. Ovada ilerleyen ırmağın çizdiği «menederes»leri (büyük büklümleri) görüp geri dönüş korkusuna kapılanlar yanılıyor. İran halkı, İran devrimini ileriye, hep ileriye taşıyacak bundan böyle. Taa ki İran'da sosyalist devrime kadar. Ondan sonra daha yüce bir savaş başlayacak: Sosyalizm kuruculuğu savaşı...

«Nargile fokurdatıp zamanı dakikalarla değil günlerle ölçen, miskin, esrarkeş, pis ve cahil İranlı» sadece ve sadece emperyalist basının sütunlarında yer alacak artık. İran halkı elinin tersiyle itti yıllar, yüzyıllar süren emperyalist aşağılamayı, emperyalist sömürüyü ve zulmü.

Halklar kazanacak dedik. İran halkı kazanacak örneğin.

Tıpkı karaderili Angola halkı gibi. Tıpkı kara derili Etiyopya halkı gibi. Tıpkı sarı derili Vietnam, Kamboçya halkları gibi...

* * *

Bir örnek daha, emperyalizmin suratında şamar gibi patlayan bir örnek daha:

Afganistan...

Nur Muhammed Taraki'nin önderliğinde başlayan Afganistan devrimi de arınarak ve güçlenerek yürüyor. İşte. Bir halkın kurtuluşuna giden yolda Sovyetler Birliği'nin uzattığı dostluk elini «işgal, içişlerine müdahale» çığlıkları ile karşılayanlar kimlerdir?

Dün Macaristan'da, Çekoslavakya'da emperyalist komplolara alkış tutan bu komplo ezilince de komplocu karşı devrim çetelerine ağıt yakanlardır.

Oysa bunca gürültü, çığlığın altında bir soru olanca yakıcılığı ile yanıt bekliyor:

—Afganistan'da son yönetim değişikliği yeryüzünde hangi güçlerin çıkarınadır, hangisinin çıkarına aykırıdır?

Budur soru.

Emperyalizm geri adımlara zorlanıyor, emperyalist zincirin bir halkası daha kırılıyor ve kırılan halkanın «onarım» kabul etmezliği daha da pekişiyorsa:

Bin alkış...

Bir halkın (örneğimizde Afganistan halkının) emperyalist sömürü zincirinden kurtuluş savaşına engel olan bir gelişme ise olup bitenler, halkların, çıkarına aykırı ise:

Kahrolsun...

Özü özeti budur.

Yoksa küçük burjuva mızmızlığı ile «hakem» rolüne soyunanlara hatırlatılmak gerekir: sınıflar savaşında, emperyalizme karşı savaşta, faşizme karşı savaşta, tekellere karşı savaşta, şovenizme karşı savaşta «hakemlik» yok. Tarafsızlık yok, yani.

Tarafsız kalan emperyalizmle işbirliğindedir.

Kesinlikle taraflıyız. Dünya sosyalist sisteminden, uluslararası işçi sınıfı hareketinden ve ulusal kurtuluş hareketinden yana kesinlikle taraflız.

Mızmız yakınılara, küçük burjuva entellektüel gevezeliklere karnımız tok.

Kazanan halklar olacak.

Dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi, yani dünya devrimci sürecinin bu üç temel bileşeni halkları zafere götürecek.

Ve sadece bu güç götürecek.

Gerisi, gericilik değilse cehalettir. Savaşımız gericiliğe olduku kadar cehalete de karşı...

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT I

07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
14.32 Türküler
15.01 Şarkılar
18.01 Çocuk Bahçesi
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Konuların İçinden
-0.02 Unutulmayanlar

TRT - II

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
12.40 Yörelerimiz Ezgilerimiz
13.30 Olayların İçinden
18.30 Fındıktan Pamuğa
20.00 Karma Fasıl
21.00 Radyo Tiyatrosu
23.00 Türküler ve Oyun Havaları

TRT III

07.02 Güne Başlarken
11.00 Öğleye Doğru
12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz
17.09 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
22.09 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri

TRT Program

19.00 HABERLER

19.05 LASSIE

Dizinin «DERİNLİĞİN BEŞİĞİ» adlı bölümü yayınlanacak. Jim, bir [illegible] aslanı'nın peşine düşerek onu yakalar. Lassie bu hayvana büyük ilgi duyarak onunla dost olur.

19.30 LAVERNE VE SHIRLEY

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 10. Bölümünde, Shirley'in arkadaşı Carmine bir kız arkadaş bulmuştur. Shirley umursamaz görünmekle beraber, çok üzülmüştür. Laverne Shirley'e arkadaş bulmak için gazeteye ilan verir. Sonunda Carmine her zamanki gibi Shirley'le iyi arkadaş kalacağını isbat eder.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

Ankara Televizyonu Çocuk Yayınları Şubesi'nden İhsan Şengün'ün hazırladığı ve Ergun Uçucu'nun yazdığı bu programda, çocuklara uyku vaktini hatırlatan bir çizgi film yayınlanacak.

20.45 ÇÖZÜME DOĞRU

İstanbul Televizyonu'ndan Emel Uygur, Hüsamettin Ünsal ile İskender Salgırlı'nın hazırladıkları ve Önder Şenyapılı'nın sunduğu bu programın 8. bölümünde, ekonominin gereksindiği iş gücünün yetiştirilmesi için eğitim sisteminin nasıl olması gerektiği üzerinde durularak, Türkiye'nin kaynaklarıyla bu sorunun çözülüp, çözülemiyeceği irdelenecek.

21.15 CHARLIE'NİN MELEKLERİ

Dizinin «MELEKLER BUZDA» adlı bölümü yayınlanacak. Max, Charlie'ye başvurarak revünün iki yıldızının açılışa altı gün kala iz bırakmadan kaybolduğunu bildirir. Melekler, Max'ın revüsüne girerek olayı incelerler.

22.15 KLASİK MÜZİK

Programda, Mozart'ın Flüt-Arp Konçertosu'nun I ve II Bölümünü Mircea Basarab yönetiminde İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan A. Adoljan (flüt), Sevin Berk (Arp) seslendiriyor.

22.45 HABERLER

İşte, MHP'nin bir yıllık suç dökümü...

● Ülkü KARAOSMANOĞLU

FAŞİST TERÖRÜN 1979 BİLANÇOSU

Yılın ilk ayında bile MHP dosyası alabildiğine kabarmıştı

Faşist hareketin azgın ve kanlı tırmanışı 1979'da doruğa ulaştı denilebilir. Yıl Kahramanmaraş Cankırımı'nın acısı ve öfkesi ile ve sıkıyönetimle başladı. Ondan sonra faşist terör odaklarının cinayetlerle, yaralanan, sakat kalan yurtseverlerle sonuçlanan saldırıları sürüp gitti. Ülke bir kan gölüne döndürüldü. Faşist terörden toplumun hemen her kesimi nasibini aldı. Ünlü, liberal yazarlar, ilerici öğretim üyeleri, sosyalistler, komünistler öldürüldü, vuruldu, yaralandı, işkence gördü.

Ancak «kan yerde kalmıyor». 1979 faşist terör odaklarının kanlı yüzünün tartışılmaz ve inkâr kabul etmez bir açıklıkla kanıtladığı bir yıl oldu. Onca saptırmaya, onca hedef şaşırtmasına rağmen MHP'nin maskesi alaşağı edildi. «MHP, ÜGD Kapatılsın! Faşist Türkeş ve elebaşılar cezalandırılsın» belgileri yığınlara maloldu ve yığınlarda yankılandı.

Bu yazı dizisinde faşist terörün 1979 bilançosunu sunuyoruz. Bir belge değeri taşıdığına inandığımız bu dizimiz belki eksiksiz değildir. Ama «faşist terörün bilançosunu» büyük ölçüdeyansıtabilmektedir.

2 Ocak

● Ankara'da 2. İmrahor ve 3. İmrahor köyleri yakınlarında çuval içinde ölü bulunan memur Halim Kaplan ile arkadaşı Veli Güneş olayıyla ilgili olarak 4 komando tutuklandı. Olay günü Türközü'nde dolaşan Halim Kaplan ile Veli Güneş'in yanına gelen **Fikri Arkan** ve «kör» lakabı ile tanınan **Kemal Özdemir**, Türközü Ülkü Ocakları Şubesi İkinci Başkanı **Eyüp Özmen**'den aldıkları tabanca ile önce tehdit ettiler. Fikri Arkan, iki yurttaşı tabanca kabzasıyla bayılttıktan sonra, Kemal Özdemir'in yardımıyla çuvala yerleştirdi. **İbrahim Güzel** adlı komandonun da yardım etmesiyle çuvallar, «Kör Kemal»in Skoda marka arabasına yerleştirildi ve yola çıkıldı. İmrahor yakınlarında Halim Kaplan debelenmeye başlayınca, **Fikri Arkan** kafasına üç el ateş etti. Kaplan'ın cesedi 2. İmrahor köyü yakınlarında bir yere atıldı. Caniler, daha sonra Veli Güneş'i de öldürerek 3. İmrahor köyü çevresine bıraktılar.

Fikri Arkan, daha önce Abidinpaşa Timur İlkokulu önünde Yozgat Lisesi öğrencisi Mehmet Tamer'i öldürmüştü.

3 Ocak

● İstanbul Ülkücü Gençler Derneği Şube Başkanı **Recep Öztürk**'ün şöyle bir açıklaması yayınlanıyordu gazetelerde:

«Sıkıyönetime bütün inancımız ile bir ümit ışığı olarak bakmakta, mal ve can güvenliğini tesis edeceğine ve anarşinin kaynağı olan odaklara kesin darbeyi indireceğine inanıyoruz.

Sıkıyönetime ve mensuplarına yardımcı olmak ve kolaylık sağlamak en büyük görevimiz ve amacımız olacaktır. Bu itibarla İstanbul'da bulunan bütün çevre teşkilatlarımızı kapatmaya karar vermiş durumdayız.»

Güvenlik kuvvetlerine gönülden yardım etme azmi ile çırpınan (!) bu kişi, adam öldürme suçundan yargılanacak, **«ölüm listeleri»** hazırlamaktan tutuklanacaktır. Böylece içtenliğini de ortaya koyacaktır.

4 Ocak

● ÜGD'nin sıkıyönetime yardımcı olacağını bildirmesinden hemen sonra Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın açıklamasına göre, Keçiören Aktepe'de 24 Aralık'ta meydana gelen silahlı çatışmada Cengiz Çöla adlı yurttaşın ölmesiyle sonuçlanan olaylarla ilgili olarak 7 faşist yakalandı. **Neşet Durdağ, Hasan Çıracı, İhsan Çıracı, Nail Ayaz, Fevzi Başkan, Muammer Işık, Bilal Ünal** adlı kişiler tutuklandı. Ayrıca İstanbul, Harbiye, Süleyman Mahbi Sokakta evine gitmekte olan yurttaş saldırıya uğradı ve üzerindeki para ÜGD adına gaspedildi.

● Yine 4 Ocak'ta kitaplığında 2 adet dinamit, ülkücü obaların listeleri bulunan **Karşıyaka ÜGD/ şubesi** kapatılıyordu.

7 Ocak

● 7 Ocak'ta Çankaya Sulh Ceza Yargıcı Ayhan Berhemi'nin evinin önüne patlayıcı madde koymaktan sanık, MHP'nin yönetimindeki Belediye'de çalışan iki faşist tutuklandı.

9 Ocak

● İzmir, Çankaya'da Demirci Eğitim Enstitüsü Öğrencisi Mehmet Çoşar'ı tabancayla yaralamak suçundan **5 komando** tutuklandı.

● Kahramanmaraş'ta geçen aralık ayının 8'inde cezaevine ziyarete gelen ilericilere ateş açmaktan haklarında gıyabi tutuklama kararı bulunan **ÜGD** Maraş Şubesi İkinci Başkanı **Recep Aktaş** ile yine aynı derneğin üyesi **Yaşar Ünal** teslim oldular.

11 Ocak

● Manavgat'ta Ülkü-Bir Şubesi'ne patlayıcı madde atılmasını protesto etmek için 200 kadar faşist, CHP binasını ve bazı dernekleri tahrip etti. Esnafa zorla dükkânları kapattırıldı ve yürüyüşe katılmaları için zorlandı. Olaylar sırasında yürüyüşe katılan Kemal Doğan adlı biri, kalabalıktan atılan taşlarla yaralandı. Tüm bu olaylar üzerine, aralarında, 1977 seçimlerinde **MHP**'den aday olan Manavgat Sağlık Ocağı Baştabibi **Hasan Fehmi Boztepe** ile iki öğretmenin de bulunduğu 41 komando gözaltına alındı.

41 komandodan tutuklanan 15'inin kimlikleri şöyle: **Mahmut Şahin, Hüseyin Öz, Mustafa Zambak, Ahmet Kurnaz, Erdal Side, Ahmet Gak, Ali Tunalı, Yaşar Çelik, İsmail Kızılay, İsa Şen, Muammer Yıldız, Murat Şahin Özcan Ersoy, Ali Kaplan** ve **Fatih Tatar.**

12 Ocak

● Balıkesir'de Merkez postanesi önünde bir ay önce Necati Eğitim Enstitüsü öğrencileri Ali Ferruh Karaboncuk ile Eyüp Şimşek'i bıçakla yaralayan biri kız iki komando yakalandı. Sanıkların İşletmecilik Yüksek Okulu öğrencisi **Jale Yırcalı** ile ÜGD Toygartepe mahallesi Sekreteri **Şinasi Çağatay** olduğu saptandı.

● Adana'da Mühendislik Yüksek Okulu'nda, sınıflara **«Kanımız aksa da zafer İslam'ın»** sloganlarını yazan 34 kişi gözaltına alındı.

13 Ocak

● Tunçeli'de Akpınar Bucağı Belediye Başkanı öldürüldü. CHP'li Belediye Başkanını öldürmekten sanık **3 komando** yakalandı. Sanıklardan **Hüseyin Erdoğan**'ın üzerinde tabanca bulundu.

● Adana'nın Kadirli ilçesinde CHP'li bir diş doktorunu öldürmek, bir öğretmeni de yaralamak suçlarından aranan **Kadirli ÜGD** üyesi **Cemal İspençlu** yakalandı ve suçunu itiraf etti.

17 Ocak

● Kahramanmaraş olaylarının başlangıcı kabul edilen Çiçek Sineması'nın bombalanması olayını **ETKO** sanığı **Ökkeş Kenger** üstlendi. Kenger, daha önce çeşitli yerleri bombalamak ve adam yaralama suçlarından **MHP** Kahramanmaraş Milletvekili **Yusuf Özbaş**'ın oğlu **Edip Özbaş** ile birlikte yakalanmıştı.

● Cinayetlere adı karışan **Türközü Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Eyüp Özmen** bir arkadaşı ile birlikte İzmir'de yakalandı.

● Adana'da **TİP İl Sekreteri Ali Alaybeyoğlu**'nu **öldürmekten** sanık **Adnan Esin, Salih Erkovan, Nadir Yeğenler,** ve **Recep Kahraman** adlı komandolar tutuklandı.

● Ağrı'da çeşitli yerleri bombalamak suçundan 11 komando yakalandı. Tutuklananların kimlikleri şöyle: **Serhat Salman, Abdülkadir Akkurt, Şahin Yağmur, Yusuf Yıldız, İsmet Yılmaz, İsmet Balcın, Selami Söyler, Samet Aslan, Numan Alaslan, Nihat Kızıltan, İsmail Yeşilbaş.**

Tutuklananlardan Serhat Salman'ın üzerinde, ağabeyi **Orhan Salman**'a İstanbul'daki bir faşist arkadaşından gönderilen mektup ele geçti. Daha sonra bu mektubu yollayan kişi de tutuklanacaktır. Mektup aynen şöyle:

«Kardeşim Hüseyin ve amcam oğlu Orhan,

Kutsal davamız uğruna verdiğiniz mücadelede başarılar dilerim. Nedir oğlum? Biraz benim gibi açıkgözlü olun. Hapishaneye kendinizi tapuladınız mı kardeşim?

Orhan senin cezan kesildi mi? Orhan, bir ara duyduk seni Erciş'e sürgün etmişler. Hüseyin, siz gittikten sonra, pazartesi ben, Mesut ve Naim gittik oraya. 17 bin lira aldık. İçerde 7 kişi vardı. Biz parayı alırken bir tanesi vermek istemedi. Naim kabzayla vurdu, adam bayıldı. Biz de 17 bin lirayı aldık, kaçtık. Yoksa fazla çıkacaktı. Zaten tek makine ile gitmiştik. O parayla kendimize elbise filan aldık, yedik. Kendimize birer tane sevgili bulduk. Orospunun kızları bizim paraları yediler ama biz de onları yedik.

Paralar bitti. Ondan sonra bir iş daha yaptık. Oradan da 40 binden fazla çıktı. Mesut bize kelek yaptı. «30 bin lira çıktı» dedi. Biz de fazla itiraz etmedik. Bir iki iş daha yaptık. «1000 lira çıktı» dedi. Bankada benimle Naim'in 33 bin lira paramız vardır.

Ondan sonra Naim kızı ve benim kızım Sevda, Aksaray'da Bulvar Sinemasına gittik. Oradan da 6-7 kişi bizim kızlara sarkıntılık yaptılar. Ben kalktım adamlara hücum ettim. Vurdum, o anda vurdum. Baktım Naim ve kızlar yoktu sinemada. 20 kişiden fazla bana vuruyorlar. O anda sinemadan silah seslerini duydum, beni bırakıp kaçmaya başladılar.

Bir baktım silah sıkan bizim Naim. Ben sandım Naim korkup beni bırakıp kaçtı. Meğerse kızları dışarı çıkarmış. Millet dışarı kaçmaya başladı. O anda bana vuranlardan ikisini yakaladık. Naim kabzayla, ben şişle çocukları komaya soktuk. O anda polislerin içeri girdiklerini gördük. Beni yakaladılar. Ben karakolda kaldım. Aç ve sigarasız sabah saat 09'da beni komiserin odasına ifade almaya götürüyorlardı. Bir de baktım. Elazığlı Mehmet Gül ile Naim geldiler. Mehmet Gül, komiseri tanıyordu. 15 bin lira verip beni bıraktılar.

Şu anda ise sıkıyönetim var. Her taraf asker, polis dolu, her yerde arama yapıyorlar. İş filan yapmanın imkanı yok. Bankada 15 bin lira paramız var. Onu yiyip bitireceğiz. Naim burada yok, söz de Tekirdağ'a gitmiş, yarın gelecek.

Tanrı Türk'ü korusun ve yüceltsin. Amin.»

YARIN: KARADENİZ'İN AZGIN DALGALARI

1 MAYIS KOLHOZU

Yazan: Galina NIKOLAEVA

Elektrik istasyonu yakındaydı

— 36 —

Slavko düdüğü ağzından çıkararak, şapkasının kulaklığını indirdi ve ciddi bir sesle:

— Düdüğü bana Mefodiy dede hediye etti, dedi.

— Hediye olduğunu görüyorum, etmez olsaydı...

Valentina, Lena'dan kayıt defterlerini aldı ve hep birlikte elektrik istasyonuna, o gece elektrik olup olmayacağını sormaya gittiler. Slavko arkalarına takıldı. Elektrik istasyonu yakındaydı. Toşo Buzikin'in yerini alan yeni elektrik teknisyeni Mihail Buyanof, kolhoza birkaç gün önce gelmişti. Kolhozcular ufak tefek, çilli, çevik Mişka Buyanof'u iyi hatırlıyorlardı ve ondaki değişikliğe hayret ediyorlardı. Şimdi boylu boslu, iri, rayonda henüz görülmemiş biçimde bir briç pantolon ve ceket giyen bir gençti. Ceketinin beli dar, etekleri kloş ve kenarları cinsi bilinmeyen, kahverengi meşinle çevriliydi. Her şeyi bilen Froska, bu cekete "Vengerka" denildiğini söylüyordu. Elektrik teknisyeni, başına, cinsi bilinmeyen aynı deriden yapılmış, yüksek bir kalpak giymişti. Soluk, hafifçe çilli yüzü üzüntü ve kibir ifade ediyordu. Yanında, kolhozcu kızların fikrine göre, kocasının hiç de dengi olmayan, pek basit, kalkık burunlu karısı bulunuyordu. Onlar her yere beraber gidiyor ve çökük nalbant dükkânını veya delik deşik olan tavuk fermasının çatısını görünce, birbirlerine anlamlı, kibirli bakışlarla bakıyorlardı. Sanki bununla: "Bak şu şeytanın işine, nerelere düştük" demek istiyorlardı.

Elektrik konuşmaları ilginçti ve kitap deyimleriyle doluydu. İstasyonun önünden geçen şoförlere, iyi yollarda tonkilometrajın nasıl yükseldiğini anlatıyor, fermada ise "yem tayınları cetvelinden" ve otomatik süt sağma aletlerinden, sözediyordu. Yeni elektrik teknisyeni, kolhoz gençliğini çok etkilemişti. Fakat ihtiyarlar ona güvensizlikle bakıyorlardı. Matveiç ise:

— Boşboğazlar, kolhoz ekmeğini yemeğe gelmişler, diye söyleniyordu.

Kolhozda elektrik sönüp, istasyonda sürekli bir onarma başlayınca, yeni gelenlere karşı güvensizlik daha da artıyordu. Eski elektrik teknisyeni Toşa Buzikin köyde dolaşıyor, esrarengiz ve karanlık bir şekilde gözlerini kırpıyor, seyrek sakalını sıvazlıyorlar ve bütün haliyle, sanki "daha neler olacak" demek istiyordu.

(Devamı yarın)

SANAT•EDEBİYAT•KÜLTÜR

İşçiler ve emekçiler sanat konusunda ne söylüyorlar

"Sanat, işçi sınıfı için yapılmalıdır,,

Geçen hafta bu sütunlarda, sanat sayfamızı işçi ve emekçilerle bir «söyleşi»ye açtığımızı duyurmuş ve bu konuda ilk girişimde bulunmuş olan Mustafa Burhan Güneş'in gazetemize gönderdiği bilgileri yayınlamaya başlamıştık.

Güneş, yakın çevresindeki arkadaşlarına aşağıdaki soruları yöneltmiş.

Bu sorular, sanat konusundaki görüş ve önerilerini bize duyurmak isteyen işçi ve emekçi arkadaşlara düşünme kolaylığı sağlayabilir. Ancak, soruların bu çerçeveyle sınırlı olmadığını da belirtmek isteriz.

Şimdi, Güneş'in gönderdiği bilgileri yayınlamaya devam ediyor ve söyleşimize çok sayıda arkadaşın katılmasını diliyoruz.

Sorular

1 — Sanat deyince ne anlıyorsunuz?

2 — Sanat ne için yapılmalıdır?

3 — İşçilerin sanatla uğraşmaları zorunlu mudur, eğer zorunluysa işçiler sanata nasıl katkıda bulunabilirler?

4 — Beğendiğiniz sanatçılar?

5 — Son okuduğunuz kitap, izlediğiniz tiyatro veya sinema?

6 — İşçiler arasında yapılacak roman, öykü, şiir yarışmalarına katılmayı düşünür müsünüz? Bu tür yarışmaları nasıl buluyorsunuz?

7 — Sendikaların işçi sınıfı sanatıyla ilgili çalışmalar yapması sizce gerekli midir? Sizce bu tür çalışmalar bugün yapılıyor mu?

8 — Bir işçi olarak sanat konusunda başka söyleyeceklerin iz var mı?

Aydın EVRENSEL

(MADEN-İŞ ÜYESİ)

2 — Sanat, emekçiler için yapılmalıdır.

4 — Beğendiğim sanatçılar: Yaşar Kemal, Ahmet Arif, Genco Erkal'dır.

7 — Sendikalar sanatla uğraşmalıdır. Fakat bugün için yeterli bir uğraşı veremiyorlar.

5 — En son seyrettiğim film «Maden» ve en son izlediğim tiyatro oyunu «1941-1942 İnsan Manzaraları»dır. İkisine de bizi sendika götürdü.

Mehmet DALGIN

(MADEN-İŞ ÜYESİ - FORKLİFT OPERATÖRÜ)

1 — Sanat, işçi sınıfı doğrultusunda gelmiş geçmiş ve güncel konuları yansıtan yazılı sözlü anlatım biçimidir.

2 — Sanat, sınıflı toplumlarda sömürülen halkın eğitimi doğrultusunda yapılmalı ve kaynağını halktan almalıdır.

3 — Elbette zorunludur. Çünkü işçilerin, toplumda gerek duygusal, gerekse örreti bakımından anlatılmağa değer insancıl yönleri daha ağırdır. Daha gerçekçidir. Dolayısıyla kendilerinin anlatımı daha etkili daha doyurucu olacaktır. Çünkü, bir yerde, anlatımları sanat sömürüsüne dayanmayacaktır.

4 — Nazım Hikmet.

5 — Bu, yukardaki yanıtlarımdan soyutlanamıyacak bir sorudur. Sendikalar zaten işçi sınıfının örgütleridir. Bu örgütler, sınıfsal savaşımlarında mutlaka sanattan da yararlanacaklardır.

Seyfettin ERKOÇ

(MADEN-İŞ ÜYESİ)

2 — Sanat, ne duygu ne de eğlence için yapılmalıdır. Sanat, işçiler ve köylüler için yapılmalıdır. Zaten burjuvazi kendi sanatını fazlasıyla yapmakta.

3 — Gereklidir. İşçi sınıfı ve köylüler, kendi sanatlarını kendileri yapmalıdır. Başkalarından yarar beklememelidirler.

4 — Ruhi Su ve Nazım Hikmet'i zevkle dinler ve okurum.

5 — Son okuduğum kitap, Mehmet Aydın'ın «Halkın Soluğu» adlı şiir kitabıdır. Pek beğenmedim. Hele hele Nazım'la ölçtüğümüzde çok yetersiz kalıyor. Son izlediğim tiyatro Meral Taygun'un, Nazım'dan uyarladığı ve oynadığı «1941 - 1942 İnsan Manzaralarıdır.» Bu oyuna bizi sendikamızın Demokrasi Dayanışma Komitesi götürdü.

8 — Son olarak şunları söylemek isterim: Sanatı iki şekilde değerlendirebiliriz

a) Mevcut düzene hizmet eden sanat

b) İşçi sınıfı sanatı.

Mustafa CIRIK

(MADEN-İŞ ÜYESİ)

Ben, bu soruların tümüne birden toplu olarak yanıt vereceğim.

Sanatı ikiye ayırabiliriz:

a) Burjuva sanatı. Geniş halk yığınlarının kafalarındaki sosyal-ekonomik çelişkileri biraz olsun unutturabilmek, onları bu tür düşüncelerden uzaklaştırabilmek için yaptıkları, yaptırdıkları sanattır.

b) İşçi sınıfı sanatı. Emekçi halk kitlelerini bilinçlendirme yolunda yapılan sanat.

Sanat, işçi sınıfı için yapılmalıdır. Sanat sınıfsaldır. Emekçi halk kitlelerini bilinçlendirmek için yapılan sanatta kesinlikle ticari amaç güdülmemelidir.

İşçiler, sanatla mutlaka ilgilenmelidirler. Fakat bugün ilgilenemiyorlar.

Çünkü ilgilenmek için bazı malzemeler gerekmektedir. Örneğin: Zaman, Bugün için işçilerin kendilerine ayıracak boş zamanları yoktur.

Ben, her sabah evden sabah ezanıyla ayrılıyorum. Akşam en erken saat yedide eve dönüyorum. İşyeri sorunları, özel sorunlarım, aile sorunlarım ve genelde toplumsal sorunların baskısı altında kafam allak bullak oluyor. Akşam yemek yer yemez vurup kafayı yatıyorum. Size soruyorum, nasıl ilgilenebilirim?

Fakat şurası kesindir ki işçiler, yapılan sanatı izlemek ve onun eleştirisini yapmak zorundalar.

Ticari amaç gütmeden, yalnızca işçi sınıfı için sanat yapan ve «bizim» sanatçımız diyebileceğim «Nazım»ı beğendiğim ozan olarak sayabilirim.

Sendikaların sanatla uğraşmaları gereklidir. İşçinin kendi hazırladığı tiyatroyla, diğer özel tiyatro oyunlarının işçi üzerinde etkileri değişik olur. İşçinin kendi öz tiyatrosu (Örneğin bizim sendikanın tiyatrosu) işçiler üzerinde daha etkili olabilir. Fakat yine de sendikaların sanatla uğraşıları yeterli değildir.

MAÇOYA gibi işçi çocukları arasındaki yarışmalar veya doğrudan işçiler arasındaki yarışmaları artırılmalı ve işçi aileleri arasında sıkı ilişkiler sağlanmalıdır.

İşçiler, kendi sanatçılarına mutlaka sahip çıkmalı ve hatta onları sürekli denetlemeli, eleştirmelidir.

Nazım Hikmet'in yaşamındaki hikmet

● Orhan TAYLAN

NAZIM HİKMET'ten neler öğrendiğimizi düşünürüm zaman zaman.

YANİ, bu sanatçının dehşetli boyutlara varmış yaşamından (yaratısını, kavgasını ve özel yaşamını ayrı olgular olarak ele almak ya da yalnız bir yanını öne çıkarmak yerine, herşeyi bütünlüğü içinde, yaşamı sözcüğüyle anlatmak istiyorum), gerçekten doğru dersleri çıkarıyor muyuz, yoksa onu, şimdi işimize geldiği igibi görerek - göstererek kendimizi mi yanıltıyoruz?

BURJUVAZİ Nazım Hikmet'in iyi şairliğini kabul edip komünist kişiliğini yok saymaya çabalarken, bize gülünç gelen bir yanılgı içindeydi.

BİZ, onun yaşamından doğru dersleri, bu yanılgının ters kutbunda dolaşarak çıkarmayacağız elbet.

BİRBİRİYLE taban tabana ters gibi görünen iki şiiri üstünde durmak istiyorum, Nazım Hikmet'in. Derdim, şiirleri incilemek değil, sanatçının yaratı eylemine nasıl baktığını kavramak.

İLKİ «Beyazıt Meydanındaki Ölü». Dostlardan dinlediğime göre, olaylar sürerken Nazım'a telefon edilerek radyo için acele bir şiir yazıp iletmesi istenmiş. Kısa bir süre sonra Nazım'ın, (galiba yine telefonla) ilettiği ünlü şiiri aynı gün radyo yayınına girmiş. Şair günün kahramanıydı.

ÖBÜR ŞİİR DE «Pazar» adlı şiiri. Hapishanenin kapısından çıktığı anda iliklerine kadar duyduğu özgürlükten ve o anda kavganın da, karısının da kafasından silindiğinden sözediyor. Bu şiiri duyulduğu zaman, o günlerde yaygınlıkla kullanılan bir deyimle «Nazım, orospu oldu» demişler bazı dostları. Yani, şair yaratısında, kavganın en kutsal şey olduğunu inkâr etmiş, kavgadan başka şeylerin bazan öne çıktığından söz etmişti, onlara göre. Şair, bir «namussuz»du artık.

AYKIRISINDAN ele alıp, hepimizin bir alayını tanıdığı, geçerli burjuva sanatçısı tipinden sözedelim şimdi. Geçerli diyorum, çünkü bunların olabilirliğine, kabul edilebilirliğine alıştırıvermişiz kendimizi.

ADAM, günlük çalıştığı işte işveren vekilidir, ama boş zamanlarında devrimci şiir yazıp bunları dergilerde yayınlatmaktadır. Adam, güzel kızları gördükçe fenalık geçirmekte, ama bir gazetede ahlâk üzerine makale yazmaktadır. Adam, devlet kurumlarıyla çıkar ilişkisi içindedir ve aynı zamanda Marksist eserler vermektedir. Siz, bunları dilediğiniz kadar çoğaltın.

BUNLARIN çoğunu biz, entellektüel çevreye sundukları paravan kişilikleriyle, yani maskeleriyle kabul etmeye alıştırmışız kendimizi. Bazan de adamın yalnızca bir yönünü değerlendirmek bizim de işimize gelmiş. Sözgelimi, adam bizim devrimci derneğe yüksekçe bir ödentiyi düzenli ödüyorsa, yayıncı olarak genç sanatçıların iliğini nasıl sömürdüğünü konuşmaktan bile isteye kaçınmışız. Burjuvazi, kendi ideolojisi doğrultusunda insanı soyut biçimde tanımlamaya itmeye çalışıyor bizleri.

OYSA Nazım Hikmet (Kemal Tahir'e mektuplarında roman üzerine sohbet ederken), insanı somut olarak, çevresi içinde, sınıfı içinde, sınıfının durumu ve diğer sınıfla ilişkisi içinde nasıl değerlendirilmesi gerektiğini okul dersi gibi anlatıyor.

BİZ Nazım Hikmet'i, klasik ve çağdaş kültürü özümseyen entellektüel yapısıyla, oldukça aristokratik kökeni ve komünistçe yaşamıyla, delikanlıca ele avuca sığmazlığı ve örnek örgüt disipliniyle ve bütün zayıflıkları ve güçlü yanlarıyla, ama hiç bir yanını arka plana itmeden, bütün özelliklerinin birliği içinde değerlendirebiliyor muyuz dersiniz?

NAZIM HİKMET'ten yaşamayı, yaşamayla sanat çalışmasını birliği içinde anlamayı öğrenmeye çalışıyorum.

Bir
ekmek
bir

Politika

"Sanatta Özgür Araştırma,, konulu bir açık oturum düzenlendi

Devlet Tiyatrosu Yeni Sahne'de, «Sanatta Özgür Araştırma ve Özgür Yaratma» konulu bir açıkoturum düzenlendi. 6 Ocak Pazar günü saat 18.30'da yapılacak olan açıkoturuma Aziz Nesin, Onat Kutlar, Orhan Apaydın, Uğur Alacakaptan, Uğur Mumcu ve Yılmaz Onay katılacaklar.

Mahmut Tali Öngören'in yöneteceği açıkoturum, Ergin Orbey'in genel müdürlüğü sırasında programa alınmıştı. Şimdiyse, yeni Genel Müdür Cüneyt Gökçer'in bu konudaki tutumunun ne olacağını belirlenmediği bildiriliyor.

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş adına ....KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü .... Osman İKİZ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu
Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

● Ankara: İzmir Cad No. 20/27. Kat: 7 Kızılay
Telefon: 18 79 59 17 65 36 — Teleks: 42 486 42 879
● İzmir: Şehit Fethi Bey Cad. Hasan Hoca Sok. No: 42/2 Konak Telefon 13 69 61
● Dizgi: .... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: .... Hürriyet Holding A.Ş.

● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7 sayfalar (sütun / cm): 300 TL. • 4-6 sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. • Ölüm. Teşekkür. Nişan. Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

Karadeniz Bakır İşletmeleri'nde sözleşme

(Baştarafı 1. Saydada) deniz Bakır İşletmeleri Samsun işyerinde toplusözleşme yapmaya yetkili kılındı.

Yetkinin alınmasından sonra bir açıklama yapan Maden - İş Sendikası Karadeniz Bölge yetkilisi Sabahattin Topuz, «Sendikamız, Karadeniz Bakır'da çalışan bine yakın işçinin geciken ekonomik ve demokratik haklarının alınması için toplu iş sözleşme görüşmelerine başlamış bulunmaktadır» dedi.

Topuz, açıklamasında daha sonra özetle şunları söyledi:

«Sendikamızın, gizli oy açık sayım esasına dayalı olan referandum sistemine karşı çıkan Türk - Metal Sendikası, Çalışma Bakanlığı memurlarının insiyatifi altında yapılan ve yasal olmayan irade beyanında ısrar ederek işçilerin daha fazla madur olmalarına sebep olmuştur. Sendikamızın müracaatı üzerine Samsun İş Mahkemesi yapılan bu irade beyanını yasal olmadığı için iptal etmiştir.

Özellikle MESS ile başlattığımız toplusözleşme savaşımı sırasında yöneticilerimizin gerekçesiz tutuklanmaları DGM gibi antidemokratik yasaların gündeme getirilmesi ile bugünkü iktidarların bizce çok iyi bilinen işçi ve emekçi düşmanı yüzlerini bir kere daha ortaya çıkarmıştır. İşte böylesi bir dönemde alınan K.B.I. işyeri yetkisi bu yüzlerde patlamıştır.»

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Afganistan gerçeği ve emperyalist oyunlar

(Baştarafı 3. Sayfada)

rıştığı silahlı müdahaleler ya da İran'a karşı sürdürmekte olduğu müdahale tehditleri karşısında da hassas yürek kesilerek aynı duyarlığı göstermişler midir?

Örneğin 3. MC iktidarı, ABD'nin İran'a karşı tırmandırarak sürdürdüğü silahlı müdahale tehditlerini, Bakanlar Kurulu'nu aceleyle toplayarak kınayıp lanetlemişler ya da ABD'yi İslam Alemine komplo hazırlamakla suçlamışlar mıdır?

Yanıtlanması gereken soru bu.

Afganistan'da olup bitenler, müslümanlarla, müslüman olmayanlar arasında gösterilmek istenmektedir. Bu, bütünüyle şaşırtmacadır. Devrimi korumaya çalışan «hükümet kuvvetleri»nin de, en az, Devrime karşı kıyama kışkırtılan «gerillalar» kadar müslüman oldukları gözlerden saklanmak istenmektedir. Afganistan'daki savaşım müslümanlar arasında değil, Devrimci güçlerle, halk soyguncuMuğu düzeni arasındadır.

Afganistan'la ilgili gelişmelerin yoğun bir biçimde tartışıldığı şu sıralarda, emperyalist propagandanın koparttığı vaygaranın ardında gizlenmeye çalışılan gerçekler bunlardır.

CTP Kıbrıs'ta

(Baştarafı 1. Saydada) heim'in 1980 yılında daha etkin girişimlerde bulunmasının gerekeceğini kaydeden Özgür emekçilerin yoksullaşma sürecinin hızlanacağını, soygun ve sömürünün yoğunlaşacağını belirtti.

Yeni yıl mesajında 1980 yılında da, işçi sınıfının ve emekçi katmanların sosyal istemleri karşısında 1979'da olduğu gibi, anayasal hakların budanmak isteneceğini ifade eden CTP Genel Başkanı, anayasal hakların korunması için savaşımın yeni boyutlar kazanacağını vurguladı ve özetle şöyle dedi:

«1980 yılında, Kıbrıs sorununun temelinde emperyalizmin ve işbirlikçilerinin böl ve yönet politikasının yattığını, Kıbrıs halkı, Türkler ve Rumlar daha iyi kavrayacaklar. Kıbrıs halkının antiemperyalist bilinç düzeyi toplumlararası çelişkinin çözümüne yardımcı olacaktır. Emekçi halkın kitle partisi CTP toplumun yeni yılını kutlarken 1980'in toplumlararası barışa biraz daha yaklaştırmasını diler.»

Baskı yasa tasarılarının

(Baştarafı 1 Sayfada) mi de tasarıların yasalaşması için çaba harcamaya başlayacak. Ancak bu çaba tabanın istemleri doğrultusunda olmayacak, sadece Demirel'i zorlama amacına yönelik olacak. CHP'nin gerici yönetiminin bu tutumla parti içindeki demokratları da pasifize etmeyi amaçlıyor.

TASARILARDA NELER VAR?

CHP Ortak Grubu'nda bugün görüşülmeye başlanacak olan baskı yasa tasarıları 6 yasada değişiklikler ve bazı ekler getirilmesini öngörüyor. «Kamu güvenliği ve kolluk hizmetlerine ilişkin bazı kanunlarda değişiklik yapılması ve bunlara yeni hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı» adı altında toplanan tasarıda değiştirilmesi öngörülen yasalar şunlar:

— Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası,
— Emniyet Teşkilat Kanunu,
— İl İdaresi Kanunu,
—Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu,
— Devlet Memurları Kanunu,
— Dernekler Kanunu.

Bu kanunlarda yapılacak değişikliklerle memurların herhangi bir derneğe üye olmaları ve dernek kurmaları hakları ellerinden alınırken, vali ve kaymakamlara olağanüstü bazı yetkiler tanınıyor. Derneklerin çalışma alanları iyice kısıtlanıyor. Polislere bir yandan hareket serbestisi verilirken bir yandan da iyice köleleşmeleri sağlanmaya çalışılıyor.

Hergün Gazetesi komandolara

(Baştarafı 1. Saydada) komandolara hedef gösteriyor. Daha önce aynı şubede çalışan ve MHP'li olan Remzi Çevik'e gelen bir tehdit mektubunun, Baştemsilci Sezai Göksoy tarafından yazıldığını iddia eden Hergün Gazetesi bu iddiaları çürüten Sıkıyönetim Mahkemesini de suçluyor.

21 Aralık 1979 tarihli Hergün Gazetesinde **«Milliyetçi arkadaşını ölümle tehdit eden solcuyu askeri savcı salıverdi»** başlığıyla yayınlanan haberde Sezai Göksoy'un aynı zamanda geçen hafta öldürülen MHP Şişli İlçe Başkanının katili olduğu da iddia ediliyor.

Hergün Gazetesi'nin Sezai Göksoy'u hedef gösteren cinayet kışkırtıcısı haberinin yayınlandığı günlerde Remzi Çevik'in de Maliye Bakanlığı'nın özel izniyle döviz tahsisi alarak Almanya'ya gittiği öğrenildi.

OLAYIN GERÇEK YÜZÜ

Yapı ve Kredi Bankası Beyoğlu Şubesi'nde çalışan MHP'li Remzi Çevik'e mayıs ayında, altında DEV-YOL, DEV-SOL, DEV-GENÇ imzalı bir tehdit mektubunun gelmesiyle başlayan olay, Remzi Çevik'in mektubun aynı şubede çalışan BANK-SEN üyesi Baştemsilci Sezai Göksoy ve BANK-SEN Genel Yönetim Kurulu üyesi Dursun Yıldırım'dan geldiği yolunda polise yaptığı ihbar ile gelişti. Bunun üzerine polis işyerine gelerek Sezai Göksoy ve Dursun Yıldırım'ın ifadelerini aldı ve bu kişiler 8 Ağustos günü gözaltına alınarak 2 gece gözaltında tutuldu.

Daha sonra konuyu ele alan Sıkıyönetim Savcılığı mektubu ve adı geçen kişilerin yazılarını bilirkişiye incelettirdi. Bilirkişi incelemesi sonucunda mektuptaki yazının Sezai Göksoy ve Dursun Yıldırım'a ait olmadığı saptandı. Bunun üzerine Sıkıyönetim Savcılığı kovuşturmaya gerek olmadığı gerekçesiyle olayı kapattı.

Remzi Çevik'in düzmece bir mektup hazırlayarak işyerinde aktif sendikal çalışmalarda bulunan BANK-SEN üyelerine suçlama yöneltmeyi denediğini ileri süren BANK-SEN üyeleri oyunun meydana çıkarılması sonucunda Hergün Gazetesi'nin yayın yoluyla Sezai Göksoy'u faşist komandolara hedef gösterdiğini belirttiler.

Kırıkkale'de

(Baştarafı 1. Saydada) çeşitli yerlerinden yaralanarak Haydarpaşa Nümune Hastahesi'ne kaldırıldılar.

● Beşiktaş'ta önceki akşam bir ilaç fabrikasına patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucunda binada hasar meydana geldi.

Beşiktaş, Barbaros Bulvarı'ndaki Nobel İlaç Fabrikası'na önceki akşam saat 21.10 sıralarında kimliği bilinmeyen kişiler tarafından atılan patlayıcı madde binada maddi hasara yol açtı, olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Oyun

(Baştarafı 8. Sayfada) ların uzmanlardan oluşacak bir kurul tarafından imtihan edilmesinin iyi sonuçlar verebileceği görüşünde birleştiler.

Konuyu olumlu bulan Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Orhan Bilgin ise di olarak üzerine geniş bir araştırma yapılmasını istedi.

Hazırlanan ilk taslağa göre, tüm profesyonel futbolcular sezon öncesi belirlenecek bir uzmanlar kurulu tarafından sınava tabi tutulacaklar. Bu sınavda futbolculara oyun kuralları sorulacak.

Daha sonra başarılı olanların sezon öncesi vizeleri Futbol Federasyonu'nca yapılacak. Sınavda başarılı olamayanlara bir veya iki hak daha tanınacak. Uzmanların yapacağı sınavda oyun kurallarını bilmedikleri belirlenen futbolcuların o sezon içinde takımlarında yer almalarına izin verilmeyecek. Sınavda soruların yüzde yetmişini bilen futbolcular belirlenecek yıllar içinde yeniden sınava sokulmayacak.

Öte yandan, yeni düşünülen sınav sisteminden önce futbolculara bulundukları bölgelerde uzman hocalarca seminer ve kurslar verilecek.

Konu Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık tarafından da olumlu karşılandı. Saltık, bu sistemin olayların önlenmesinde yardımcı bir unsur olacağını söyledi.

Futbol Federasyonu'nun bazı üyeleri ise görüşlerini şöyle açıkladılar:

«Milyonlarca transfer ücreti alıp sahaya çıkan futbolculardan bazı gerekli bilgilerin istenmesi doğaldır. Bugün bisiklet veya at arabası bile kullanmak isteyenler ehliyet alabilmek için sınava tabi tutulurlar. Biz federasyon olarak hakemlerimizi zaman zaman imtihandan geçirip başarılı olamayanlara görev vermiyoruz. Böyle bir uygulamanın olumlu sonuç vereceği kanısındayız. Ancak, her yıl futbolculara sınav öncesi seminer ve kurs düzenlemek gereklidir. Bu tedbir geliştirilerek en iyisi bulunup bir madde olarak yönetmeliğe konulabilir ve kesinlikle yararlı sonuçlar alınır.»

Maraş

(Baştarafı 1. Saydada)

MUHBİRLİK GELİŞTİRİLİYOR

Muhbirliğin yaygınlaştırılmasına çalışıldığı, Demirel Hükümeti'ne gelen «ihbar» mektuplarının arttığı belirlendi. Son olarak Ankara'nın Güdül ilçesinde 24 Aralık'ta Kahramanmaraş kırımını protesto gösterilerine katılan ilericiler Ankara Valiliği'ne, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na ve Milli Eğitim Müdürlüğü'ne «ihbar» edildiler.

Güdül'de yapılan gösterilere göz yumanlar ile ilçede ve ilçeye bağlı köylerde gösterilere katılanların isimleri nin verildiği ihbar mektubunda tanık olarak Belediye Başkanı Mehmet Ağlargöz, Güdül'de tenekeci Süleyman Çakır, esnaf Mustafa Kalaycı, CHP İlçe Başkanı Sefer Ongay, şoför Muzaffer Gürkan, esnaf Emin Gürkan, bakkal Cahit Seybek, terzi Emin Karaoğlan, berber Dursun Çiftçi, kasap Cahit Dokumacı, Yeşilöz Belediye Başkanı Mehmet Atalay, Yeşilöz'de değirmenci Mustafa Nazlı, Belediye şoförü Nazım Özbek, Yeşilöz Ortaokul katibi Hüdaverdi Akgül, Karamanlar köyünden Şevket Aydoğan, Kamanlar Muhtarı Ahmet Aydoğan, Sapanlı ve Hacılar Köyü Muhtarlarının gösterildikleri öğrenildi.

Kahramanmaraş cankırımının 1. yıldönümü dolayısıyla ortak bir açıklama yapan TİP Eyüp İlçe Örgütü, TSİP Eyüp İlçe Örgütü, Birlik Yolu ve Birlik-Dayanışma grupları Maraş katliamının faşist bir darbe provası olduğunu belirttiler. Açıklamada Maraş katliamını fırsat bilen gerici egemen güçlerin sıkıyönetim ilan ettikleri, ilerici ilerici demokratik örgütleri gerekçesiz kapattıkları ifade edildi.

Maraş cankırımını 1. yıldönümünde protesto etmek için düzenlenen gösterilerin ise katliamda öldürülen 115 yurttaşımızın yasını tutma eylemi olmadığı belirtilen ortak açıklamada gösterilerin demokrasi mücadelesi doğrultusunda atılmış kararlı bir adım olduğu kaydedildi.

Kahramanmaraş cankırımını protesto eylemlerinde gözaltına alınanların aradan 9 gün geçmesine karşın halen sorgularının tamamlanamadığı bildirildi. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri, Adli Müşavirlikçe haklarında «eyleme teşvik ettirdiklerine» ilişkin kanıt bulunmayan kişilerin sorgulamadan sonra serbest bırakıldıklarını, ancak bununla ilgili kesin bir rakam veremeyeceklerini söylediler. Bilindiği gibi İstanbul'da 24 Aralık günü Kahramanmaraş cankırımını protesto eylemine katılan öğretmen, öğrenci, memur ve işçilerden 1700'e yakını yakalanarak gözaltına alınmıştı. Bu kişilerden bir bölümü halen Hastal'da 125. Piyade Alayı ve Balmumcu'da gözaltında tutuluyor ve sorgulamanın tamamlanmasını bekliyorlar.

ABD İran'a

(Baştarafı 1. Sayfada) ğını belirterek «Amerika'nın ekonomik ambargo girişimleri başarısızlığa uğradı» dedi.

Birleşik Amerika'nın isteği üzerine toplanan Güvenlik Konseyi, dün gece kabul ettiği bir karar tasarısında Kurt Waldheim'ın Tahran'a gitmesini ve rehinelerin serbest bırakılmamaları için çabalarını 7 Ocak'a kadar sürdürmesini benimsedi. Ancak ambargo kararı almadı.

Güvenlik Konseyi kararı 11-9 kabul edildi. Sovyetler Birliği ve Çekoslavakya ile birlikte Bangladeş ve Kuveyt oylamaya katılmadı. Waldheim'ın girişimi başarısız kalırsa Güvenlik Konseyi 7 Ocak'ta tekrar toplanarak konuyu görüşecek.

ABD, Türkiye'yi Afganistan devrimine

(Baştarafı 1. Sayfada) Türkiye'ye geldi. Müceddidi'nin oldukça önemli bir lider olduğu bildiriliyor. Müceddidi Türkiye'ye MSP'nin resmi davetlisi olarak geldi. Müceddidi'nin MSP, MHP, AP, CGP yönetim kademeleri ile de temas kurduğu ve destek gördüğü öğrenildi.

ACİL MÜDAHALE ORDULARI

Hükümetin Afganistan'ın içişlerine karışma ve bu ülkenin egemenliğini çiğneme anlamına gelecek açıklamalar yapması, hükümeti destekleyen MHP ve MSP'nin **«askeri müdahale»** önerilerinde bulunmaları, Türkiye'nin dış politikasının **«daha da gericileşmesi ve saldırganlaşması»** olarak yorumlanıyor.

Türkiye dış politikasındaki bu yönelimin ABD'nin Ortadoğu'daki bazı planlarına bağlı olduğu bildiriliyor. Buna göre NATO'da ölüm füzeleri planını onaylatma «başarısını» gösteren ABD, şimdi de İran'da yitirdiği konumları kazanabilmek için Ortadoğu'da yeni bir emperyalist saldırı örgütü tezgahlıyor.

Nitekim Suudi Arabistan, İsrail, Pakistan ve Türkiye arasında **«CENTO»**ya benzer bir askersel anlaşma yapılması için ABD'nin yönlendirici etkilerde bulunduğu ileri sürülüyor.

ABD'nin Ortadoğu'da ayrıca, bölge barışını engelleyerek sürekli **«sıcak bölgeler»** yaratmak istediği ve böylece **«acil müdahale orduları»**na gerekçe sağlamayı hesapladığı da gözleniyor. Gözlemciler, Demirel Hükümeti'nin konuyla ilgili **«beklenmedik sertlikteki»** açıklamasının, ABD'nin bu planının bir parçası olduğunu belirtiyorlar.

ERBAKAN'IN TEMASLARI

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın da Afganistan konusunda açık savaş kışkırtıcılığına girdiği ve bu amaçla gerici Arap rejimleri ve Pakistan ile yoğun ilişkiler içine girdiği görülüyor. Nitekim MSP Genel Başkanı Erbakan, geçtiğimiz ay içinde Katar'da yapılan **«Sireti Elnebi»** (Peygamberin yaşamı) konferansına katıldı. Erbakan, bu konferans sırasında birçok müslüman ülkeden gelen temsilcilerle görüştü. Erbakan burada yaptığı konuşma ve görüşmelerde **«batı zihniyeti»**ne sık sık saldırmasına karşın ABD'ye dokunmaktan kaçındı. Erbakan ve görüştüğü kişilere göre **«müslüman aleminin ana düşmanı Rusya'dır.»** Erbakan ve konferansın ele aldığı ana sorunlardan birisi de Afganistan'daki **«müslüman gerillalara»** yardımın örgütlenmesi oldu.

Erbakan daha sonra Arap gericiliğinin **«kalesi»** sayılan Suudi Arabistan'a gitti. Burada yapılan görüşmeler sırasında ele alınan konuların başında da Afganistan'daki **«müslüman gerillalara»** yardım ve bölgede **«antikomünist bir pakt»** kurulması bulunuyordu.

Bu paktın ana halkaları, Suudi Arabistan, Türkiye, Pakistan olacak. Mısır, İsrail, Umman, Somali gibi ülkeler de bu paktın yandaşları olacak. Erbakan Suudi Arabistan'da bu ülkenin yönetimine, Demirel Hükümeti'nin politikası konusunda önbilgi iletti. Erbakan daha sonra bölgedeki gericiliğin **«ikinci kalesi» Pakistan'a** gitti. Pakistan'da Amerikan yandaşı Ziya Ül-Hak ile görüşen Erbakan, Türkiye'nin Afganistan'daki «müslüman gerillalara» karşı nasıl bir tavır alabileceği konularını görüştü. Bu konuda bazı **«garantiler»** de verdi.

Ankara'ya döner dönmez de **«Türkiye halkının Afganistan halkına yardımı»**ndan söz etmeye başladı. TRT ve tekelci basın da Erbakan'ın bu demeçlerine geniş yer veriyor.

Tüm bu gelişmelerle ilgili olarak Arap basınında yer alan haberlere göre, emperyalizm, Suudi Arabistan, Pakistan, Türkiye'yi ve Pakistan'da barındırılan **«Afganistan müslüman gerillaları»**nı kullanarak Afganistan'a ani bir saldırıyı planlıyor. Bunun için de gerici Arap ülkelerinde ve Türkiye'de bir saldırı için geniş bir kamuoyu hazırlanmasına çabalanıyor.

Öte yandan Anadolu Ajansı'nın haberine göre Pakistan eski Planlama Bakanı Prof. Hurşit Ahmet ve Cemaatül İslâm Partisi Genel Başkan Yardımcılarından oluşan bir heyet, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın konuğu olarak bugün Türkiye'ye geliyor.

MSP Genel Merkezi'nden verilen bilgiye göre, bu ziyaret MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın bir süre önce Pakistan'a yaptığı ziyaretin iadesi niteliğinde.

HALK PARTİSİNİN 15 YILDÖNÜMÜ KUTLANIYOR

Afganistan Demokratik Halk Partisinin 15. kuruluş yıldönümü olan 1 Ocak kutlanıyor. Kabil'de yapılan ve binlerce kişinin katıldığı gösterilerde, Afganistan halkının Nisan 1978 devrimini emperyalist ve gerici saldırılara karşı korumak kararlılığı belirtildi.

ULUSLARARASI GELİŞMELER

Öte yandan, ABD, Kanada, F. Almanya, Fransa İngiltere ve İtalya temsilcilerinin Londra'da yaptığı görüşmeler tamamlandı ve yayınlanan ortak açıklamada, «Afganistan olaylarının çok ciddi sonuçlar doğurabileceği» bildirildi.

Amerikan temsilcisi Warren Christofher, Afganistan'ın komşularının da güvenliğinin tehlikeye girdiğini ileri sürerek batılı müttefiklerin bu ülkelere «güvence verdiklerini» söyledi.

Bu arada ABD'nin Akdeniz'deki 6. filosu'na yeni katılan «Forrestel» uçak gemisinin, normal programındna 3gün önce «izindeki denizcilerin dönmesini» dahi beklemeden aniden Akdenize açıldığı bildirildi.

ABD donanma yetkililerince yapılan açıklamada geğını, gene Akdenizde bu minin ani hareketinin nedeninin, donanma komutanı Koramiral Francis Dunn'ın sancağını, gene Akdenizde bulunan «Nimitz» uçak gemisine taşımak istemesi olduğu belirtilmişse de Fransız askeri gözlemciler, Afganistan'daki gelişmeler nedeniyle alarma geçirilmiş olabileceğini belirttiler.

Bursa

(Baştarafı 1. Saydada) dettin Emir Çınaroğlu adlı ilerici öğrenciyi tabancayla vurarak öldüren Ülkü Ocakları Bursa Şubesi eski Başkanı, Eğitim Enstitüsü öğrencisi Mehmet Kutucu dün 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan duruşma sonunda 25 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

Bursa 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi 1979'un son kararını yargılanan sanığın gıyabında verdi. Halen Eskişehir Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mehmet Kutucu dünkü duruşmaya gelmedi.

Bursa 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi dün yapılan duruşmada davayı karara bağladı. Ülkü Ocakları eski Başkanı Mehmet Kutucu'yu adam öldürmekten 24 yıl, ruhsatsız tabanca taşımaktan da bir yıl olmak üzere toplam 25 yıl ağır hapis cezasına mahkum etti. Mahkeme heyeti aynı olayla ilgili olarak tutuksuz yargılanan Orhan Yıldızhan'ın da beraatına karar verdi.

Korutürk

(Baştarafı 1. Saydada) sıkıntıları da göğüslemek zorunda kalmıştır. Had safhaya ulaşmış bulunan anarşik olayların, tedhiş hareketlerinin önlenmesi ve ekonomik istikrarın sağlanması, girmekte olduğumuz 1980 yılında ülkemizin çözüm bekleyen sorunlarının başında gelmektedir. Vatandaşların tümüne yakın çoğunluğunun siyasi çekişme ve çıkarlardan uzak, ülkenin barış, huzur ve bütünlüğünün korunması lüzumunda fikir birliği içinde olduklarına şüphe yoktur. Ulusumuzun içtenlikle özlediği huzur, güven ve refah ortamının yaratılmasına yönelik etkin önlemlerin alınması ve eksiksiz bir şekilde uygulanması hususunda başta TBMM'nin değerli üyelerinin ve Anayasal kuruluşlarımızın gecikmeksizin birleşmelerinin bir zorunluluk olduğuna inanıyorum. Bütün zorluklarına rağmen tüm rejimlerin en iyisi olduğuna inanarak seçmiş bulunduğumuz hür demokratik parlamenter sistemin uzun dönemde hiç bir sapma yapmadan sürdürülebilmesi böyle zamanlarda katlanılacak fedakarlıklarla sağlanabilecektir.

Aziz vatandaşlarım, 1980 yılının barış, güven, kardeşlik ve refah ortamının yaratılmasında bir dönüm yılı olmasını yürekten diliyor, bu duygu ve düşüncelerle yurt içindeki ve yurt dışındaki vatandaşlarımın, Kıbrıslı soydaşlarımın yeni yıllarını en içten sevgilerle kutluyorum.»

ECEVİT VE DEMİREL İLE GÖRÜŞECEK

Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nden yapılan açıklamaya göre, Cumhurbaşkanı Korutürk, bugün saat 11.00'de de Başbakan Süleyman Demirel ile Ana Muhalefet Partisi Lideri Bülent cevit'i birlikte kabul edecek ve kendileri ile görüşecek.

TÜMAS

(Baştarafı 1. Saydada) men sınıfların yalan ve demogojileri artık sökmeyecek, tüm baskı ve kıyımlara karşın bağımsızlık ve demokrasiden yana olan demokratik güçlerin faşizme, sömürü ve soygun düzenine karşı mücadelesi güçlenerek sürecektir" dedi.

TÜMAS Genel Başkanı Oturan, Demirel Hükümetinin, kimlikleri iyice açığa çıkmış olan, kitle katliamlarını planlayıp gerçekleştiren faşist terör odaklarını görmezlikten gelerek, demokratik kitle örgütleri ile terör hareketleri arasında bağ kurmaya çalışmasının bilinçli bir hedef saptırması olduğunu bildirdi. Duran antidemokratik baskı yasalarının gündemde olduğunu hatırlatarak "Bu dönemde böylesi çabalar, ezilen sömürülen, emekçi yığınların, ekonomik demokratik istemlerini dile getiren demokratik örgütlerini kapatarak güçsüz ve suskun bırakmayı haklı mücadelelerini susturmayı amaçlamaktadır" dedi.

Afgan

(Baştarafı 1. Saydada) oyunun dikkatlerini, İran'a karşı saldırı planlarından uzaklaştırmaya çabalıyor. Carter, Amin'i ülkenin yasal başkanı olarak nitelemekten de utanmadı.

Aynı Amin, Taraki'ye karşı kompIoyu uygulayan, yönetimi gasbeden, ülkede diktatörlük düzeni kuran ve kendisine karşı olan herkesi yok eden kişidir. Amin, soruşturma ve duruşmasız olarak binlerce namuslu suçsuz Afganlı aydını, din adamını ve emekçisini yok ederken ABD neredeydi.

Afganistan halkının haklı tepkisi bu diktatöre son verdi ve onu politik alandan sildi.

Afganistan Cumhuriyeti Hükümeti hiç kimsenin Afganistan halkının Nisan Devrimi'nin kazanımlarını ve ülke topraklarının bütünlüğünü ve güvenliğini korumak ve ülkenin onurunu savunmak amacıyla her türlü yola başvurma hakkına el uzatmasına, kesinlikle izin vermeyecektir. Ayrıca, BM sözleşmesinin 51. maddesinde de yer alan, egemen bir ülkenin kendi kendini koruma hakkını kullanmasını engellemek de hiç kimsenin hakkı değildir. Hiç kimse, bir ülkenin başka bir ülkeyle imzaladığı anlaşmalara dayanarak yardım istemesi hakkının önüne geçemez.

Yapılan yardımın, nedeninin ortadan kalkması ve dış silahlı müdahale ve kışkırtmanın bitmesiyle sona erecektir.

Afganistan halkının hükümeti, kendisine karşı sürdürülen bu kampanyayı içişlerine bir müdahale ve Nisan Devrimi'nin başlattığı yolda yürümeyi engellemeye yönelik bir girişim olarak kabul etmektedir.

Afganistan'ın egemenliğinin ve bağımsızlığının garanti edilmesi, bölgede barışın korunması ve yerleştirilmesi amacıyla komşu ve tüm İslam ülkeleriyle dostluk ve normal ilişkiler açısında kesin bir zorunluktur.

ÇAY KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

I — Kurumumuz ihtiyaci olarak aşağıda cins ve miktarları yazılı muhtelif malzeme teklif alma usulü ile satın alınacaktır.

Malzemenin Cinsi	Miktarı
1) Süpürge (büyük)	50.000 Adet
2) Süpürge (küçük)	10.000 Adet
3) Dişli kürek	30.000 Adet
4) Jüt bezi	70.000 Metre
5) Naylon taşıma bezi	70.000 Metre
6) Kırnap (kalın)	20.000 Kg.
7) Kırnap (ince)	12.000 Bağ

II — Bu işe ait idari şartname ile ihtiyaç listesi, Kurumumuz Satınalma Müdürlüğü - Rize, İstanbul Bölge Ticaret Müdürlüğü Sinan Paşa Köprüsü Sok. No: 19 Beşiktaş - İstanbul ve İrtibat Müdürlüğü Konur Sok. No: 28 Yenişehir - ANKARA adresinden temin edilebilir.

III — Firmalarca hazırlanmış teklif mektuplarının en geç 22.1.1980 Salı günü saat 17.30'a kadar Çay Kurumu Genel Müdürlüğü - Rize adresinde bulunacak şekilde iadeli-taahhütlü olarak gönderilmeleri gerekmektedir.

IV — Postadaki vaki gecikmeler ve telgrafla müracaatlar dikkate alınmaz.

V — Kurumumuz 2490 sayılı kanuna bağlı olmayıp, ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta veya mahiyetine göre bölerek kalem kalem yapmakta serbesttir.

(Basın: 26281) — 1007

İLAN

Bakırköy 2. Asliye Hukuk Hakimliğinden

Dosya No: 1978/815

Davacı İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü tarafından davalılar Gönenç ve Fahri Tuncerir aleyhlerine ikame olunan 6830 sayılı kanunun 17. maddesine göre tescil davasının yapılan duruşması sonunda:

Mahkememizce 29/6/1979 tarih ve 1978/815-1979/364 sayılı kararı ile davalılara ait Avcılar, 13 pafta, 1309 parsel sayılı, 270 M2 mesahalı taşınmazın davalılar adına olan kaydının iptali ile kamulaştırma sebebi ile davacı İstanbul Üniversitesi adına tesciline, temyizi kabil olmak üzere karar verilmiş olup, adı geçen davalılara adreslerinin meçhul bulunması sebebiyle dava arzuhali ilanen tebliğ edilmiş olması sebebiyle bu defa kararın dahi ilânen tebliğine karar verilmiştir.

İstanbul, Fatih Hocaüveyes Mahallesi, Battalgazi Sokak No: 28 adresinde mukim davalılar Gönenç Tuncerir ve Fahri Tuncerir'e, yukarıda tarih, numarası ve özeti yazılı kararın tebliği yerine kaim olmak üzere ilân olunur.

(Basın: 9548) — 1011

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN İLANEN TEBLİĞ

Ataköy Emlak Vergi Dairesinin 1973 yılına ait G.M.K.A. vergi ile kusur cezalarını gösterir listedir.

Liste: 286

Sıra No.	Adı Soyadı	Bilinen Adresi	T.D. No.
1.	Ahmet Küçükoğlu	Horhor Cd. 87/2 Aksaray	1902
2.	Meryem Yurtsever	Niyazibey Sk. 4/B B. Köy	879
3.	Osman Aynur	Bahariye Cd. Ulubatlı Hasan Sk. 54 Eyüp	878
4.	Musa Gülbeyaz	Bağlar Cd No: 69 B. Paşa	876
5.	İ. Hakkı Doğan	Osmaniye Bildik Sk. No: 7 B. Köy	882
6.	Mustafa Gürsu	M. Bey Çarşiçi No: 4 B. Köy	1889
7.	Tahsin Tuğsal	M. Bey Çarşiçi No: 4 B. Köy	1901

Ataköy Emlâk Vergi Dairesi mükelleflerinden olup adları ve soyadları ile namlarına salınan vergisi yukarıda yazılı bulunan şahıslar adına tanzim olunan ihbarnameler, bilinen adreslerinde bulunamamaları dolayısıyle tebliğ yapılamadığından 213 sayılı V.U.K. nun 103. ve 106. maddeleri hükmüne göre ilân tarihinden başlayarak 1 ay içinde vergi dairesine bizzat veya bilvekâle müracaatta veya telgrafla açık adreslerini bildirmeleri halinde kendilerine süre ile kayıtlı tebliğ yapılacağı 1 ayın hitamında müracaatta bulunmayan veya adreslerini bildirmeyenler hakkında işbu ilânın neşri tarihinden itibaren 1 ayın sonunda tebliğ yapılmış sayılacağı ilân olunur.

(Basın: 26532) — 1012

KONGRE İLANI

Genç Fenliler Kültür Derneği'nin (GFKD) 3. Olağan Kongresi 13.1.1980 tarihinde yapılacaktır.

GÜNDEM:

1 — Açılış,
2 — Divan seçimi,
3 — Konukların konuşması,
4 — Yönetim kurulu çalışmaları ve mali raporun okunması,
5 — Aklama,
6 — Seçimler,
7 — Dilekler ve kapanış.

YER: Maden-İş 1. Bölge

(Po: 1035)

— YİTİK —

Mimar mühendis hüviyet kartımı kaybettim. Geçersizdir.

Nadir İDİKAT

(Po: 1019)

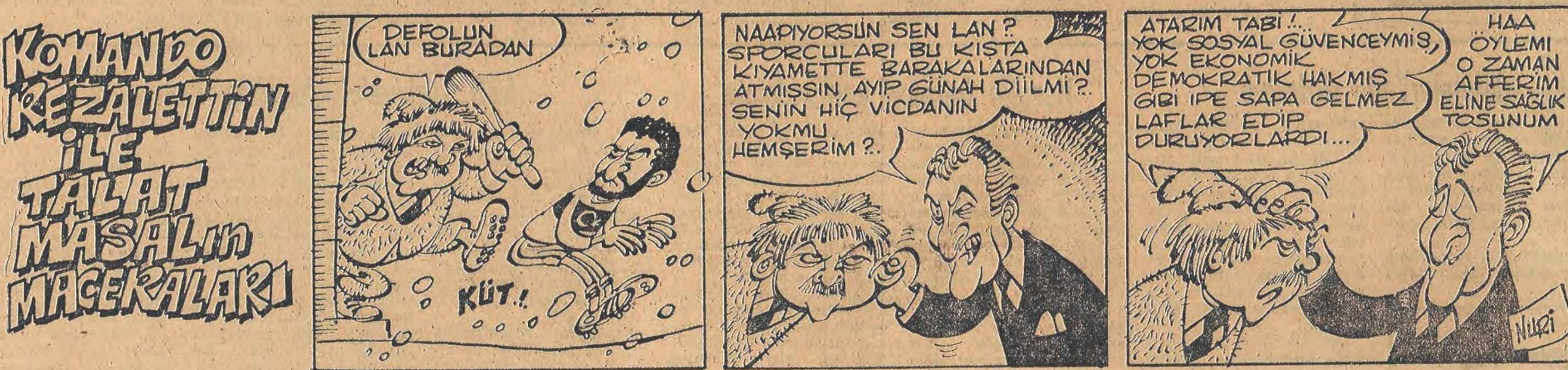
KOMANDO KEZALETTİN İLE TALAT MASAL'ın MACERALARI
DEFOLUN LAN BURADAN
KÜT.!
NAAPIYORSUN SEN LAN? SPORCULARI BU KIŞTA KIYAMETTE BARAKALARINDAN ATMIŞSIN, AYIP GÜNAH DİİLMİ?. SENİN HİÇ VİCDANIN YOKMU HEMŞERİM?..
ATARIM TABİ!... YOK SOSYAL GÜVENCEYMİŞ, YOK EKONOMİK DEMOKRATİK HAKMIŞ GİBİ İPE SAPA GELMEZ LAFLAR EDİP DURUYORLARDI...
HAA ÖYLEMİ O ZAMAN AFFERİM ELİNE SAĞLIK TOSUNUM
NURİ

Türkiye futbolu Avrupa klasmanında 18. sırada

Paris (A.A.) — Fransa'nın ünlü «France Football» Dergisi'nin yaptığı klasmanda, Avrupa ülkeleri arasında Türkiye, Bulgaristan ve Danimarka ile birlikte 18. sırada yer aldı.

Derginin klasmanında Avrupa'nın en başarılı ulusal ekibi olarak Yugoslavya gösterildi. Yugoslavya'yı F. Almanya ve Avusturya izlemekte, İngiltere ile Belçika 4. lüğü paylaşmaktalar.

6. sırada Hollanda ve Polonya, 8. sırada Fransa, İtalya ve Çekoslavakya, 11. sırada Sovyetler Birliği bulunmakta. Avrupa'nın en başarısız ekipleri olarak da Kıbrıs ve İzlanda gösterildi.

İzcilik kampları komando kamplarına çevriliyor

● Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'yken hükümet değişimiyle birlikte tüm kadroları ve ismi değiştirilerek oluştu ulan İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürlüğü'ne yardımcı ola'ak atanan Rana Özener'in izcilik kamplarının komando kamplarına dönüştü ülmesi konusunda çalışmalar yaptığı, bu doğrultuda girişimlerin başladığı bildiriliyor

Gençlik ve Spor eski Bakanı Yüksel Çakmur tarafından, burjuvaziye hizmet ettiği gerekçesiyle durdurulan izcilik çalışmalarının, yurt içinde ve dışında yeniden başlatılacağı öğrenildi.

İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Müdürlüğü'nde izcilik kamplarının komando kampına dönüştürülmesi çalışmaları yapılıyor.

Verilen bilgilere göre İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürlüğü'ne yeni atanan bürokratların izcilik kamplarını faşist militan yetiştirilmesi için araç olarak kullanma hazırlıkları yaptıkları öğrenildi.

● İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürlüğü.

Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü iken hükümet değişimiyle birlikte tüm kadroları ve ismi değiştirilerek oluşturulan İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürlüğü'ne genel müdür yardımcısı olarak atanan Rana Özener'in izcilik kamplarının komando kamplarına dönüştürülmesi konusunda çalışmalar yaptığı, bu konuda çeşitli girişimlerin başladığı bildirildi.

● Kursa MHP'li olarak bilinenler çağrıldı.

Şubat ayı içinde İzmir Buca'da bulunan İzcilik Eğitim Merkezi'nde yapılacak olan Gençlik Liderliği Kursuna da MHP'li olarak bilinenlerin çağırıldığı ve kursla ilgili çalışmaların gizli tutulduğu öğrenildi. Alınan bilgilere göre yapılan çalışmalardan Genel Müdür İbrahim Menteş'in haberdar olmadığı da iddia edildi.

Öte yandan İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürü İbrahim Menteş yaptığı açıklamada kamplarda komando yetiştirileceğine değinmeden şunları söyledi:

«Türkiye'deki izcilik faaliyetleri, Atatürk ilkeleri doğrultusunda yeniden başlayacaktır. Bu nedenle izciliğe gönül vermiş, çalışmalar yapmış liderleri ve eğiticileri toplantıya çağırmaya başladık.

● İzcilik gençleri kaynaştıran bir uğraştır.

İzcilik din, dil, renk gözetmeksizin bütün dünyadaki gençleri kaynaştıran, birbirleri arasında dostluk ve arkadaşlık bağı kurulmasında büyük etken olan bir uğraştır.

Bu nedenle daha önce durdurulan veya yavaşlatılan izcilik faaliyetlerini yurt içinde ve yurt dışında yeniden canlandıracağız. Çalışmalarımızı yaparken de kişileri ve gençleri hiçbir şekilde birbirinden ayırt etmeyeceğiz.»

Federasyon gündeminde gene olaylı maçlar var

Futbol Federasyonu Kurulu önümüzdeki günlerde Cemal Saltık'ın başkanlığında toplanarak olaylı maçların dosyalarını görüşerek karara bağlayacak.

F. Almanya - Türkiye ulusal maçı nedeniyle toplanamayan Futbol Federasyonu'nun yapacağı görüşmede olaylarla ilgili olarak Hukuk Kurulu'nca alınan tavsiye kararları dikkate alınıp değerlendirilecek.

Futbol Federasyonu'nun görüşeceği olaylı maçlar şunlar:

«Göztepe - Beşiktaş, Sarıyer - Kocaelispor, Petrol Ofis - Kırşehirspor, Şekerspor - Erzurumspor, Kırıkkalespor - Samsunspor, Ankara Demirspor - Mersin İd. Yurdu, Tirespor - Sarıyer, Muğlaspor - Petrolofis.»

Spor Akademileri kuruluş yasası değiştirilecek

Ankara (Politika) — Ankara, Manisa ve İstanbul'da bulunan 3 Spor Akademisi'nin kuruluş yasasının yeniden hazırlanıp Meclis'e sunulması amacıyla çalışmaların bir süredir yürütüldü öğrenildi. Çalışmalar sonucunda ayrıca akademilerin tüm yönetmeliklerinin de elden geçerek değiştirileceği, bu arada akademilerin yönetim kademelerinde ve öğretim üyeleri arasında geniş çapta kıyıma başlanacağı da saptandı.

Haftanın 5 günü saat 15.00-20.00 arasında Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda yapılmakta olan çalışmalara Ankara Spor Akademisi Başkanı Prof. Dr. Hasan Ali Koçer, Tenis Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Coşkun Sarman, Eğitim Genel Müdürü Bedrettin Temiz'in de katıldığı ayrıca çalışmalara MHP eğilimli Müsteşar Yardımcısı Asım Enhoş'un başkanlık ettiği öğrenildi. Çalışmalarını bu ayın sonunda bitireceği sanılan komisyonun toplantılarına ise zaman zaman 3 Spor Akademisi Başkanının da bilgi almak amacıyla çağırıldığı belirlendi.

Göz boyama mı? Yoksa iyiniyetli bir girişim mi?

Oyun kurallarından sınıfı geçmeyene vize yok!..

Ankara, (THA) — Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın sahalarda meydana gelen olayların önlenmesi için, yoğun bir çalışma içine girdiği öğrenildi.

Bakan Talât Asal'ın, önce likle seyircilerin eğitilmesi için emir vermesinden sonra, harekete geçen yetkililer yaptığı araştırma sonucunda, bazı olayların profesyonel futbolcuların oyun kurallarını tam anlamı ile bilmemelerinden ötürü meydana geldiği anlaşıldı.

Kuralları bilmeyen futbolcuların kritik pozisyonlardan sonra yaptıkları hareketlerin, seyircileri etkilediği ve bunun sonucunda da üzücü olayların meydana geldiği belirlendi.

Eğitim çalışmalarını yürüten yetkililer, Futbol Federasyonu'nun da görüşünü alarak sezon öncesi profesyonel takımlarda yer alan oyuncu

(Devamı 7. Sayfada)

Güreş Hakem Kursu ertelendi

● Ertelemeye Federasyon Kurullarının henüz oluşturulmaması neden gösterildi

Ankara (Politika) — Daha önce Aralık ayında yapılması tasarlanan güreş hakem kursu ertelendi.

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'ne çeşitli dalların ajanları tarafından yapılan başvuru üzerine değişik spor dallarında açılması tasarlanmış olan hakem kurslarının içinde olan ve Aralık ayında açılması tasarlanan güreş hakem kursunun tüm hazırlıklarının tamamlanmış olmasına karşın ertelenmesi hoş karşılanmadı.

Adaylar yeni kurs tarihinin biran önce belirlenmesini ve kursun yapılmasını istemektedirler.

Ünlü kaleci Lev Yaşin yaşamını anlatıyor

«Spordan başka ne biliyorum ki?»

Bir yıl sonra, «Benim şampiyonluğu kaptırdığım» Şili takımının antrenörü, beni, «yüzyılın maçı» için FİFA takımına dahil etti ve benim bir tek hata bile yapmadığımı açıkladı. Ve bana, Avrupa'nın en iyi futbolcularına verilen «altın top» ödülünü verdiler. Bir kaç yıl daha geçtikten sonra bu şampiyona hakkında kitaplar yayınlanmaya başladı. Bu kitaplarda, takımının Yugoslavya ve Uruguay ile yaptığı maçlarda benim hemen hemen tek kurtarıcı olduğum yazılıydı. Ama bunlar daha sonra olacak olaylardı. O sırada ise, oynadığım oyun hakkındaki tek bilgi kaynağı, gazetedeki kısacık sözdü: «Yaşin bize şampiyonluğu kaybettirdi.» Milyonlarca kişi bunu okudu. Bunlar arasında kızlarımın okul arkadaşları, onların ana-babaları ve öğretmenleri, bahçede oyun oynadıkları arkadaşları ve onların ana-babaları, eşimin çalışma arkadaşları, tanıdıklarımız, aile arkadaşlarımız vardı.

Bütün dünya, milyonlarca basan bir gazetenin sayfasındaki sözlerin sihirli gücüne inanarak kızlarıma her gün benim bir alçak veya acemi olduğumu söylerken, onlara babalarının böyle bir insan olmadığını nasıl kanıtlayabilirdim? Valya, Moskova Radyosu'ndaki masasının başında, meslekdaşlarının bakışları altında otururken neler hissetmişti? Veya küçük İrina, oyun arkadaşlarının, «Baban çok sakar» şeklindeki alaycı sözlerini duyduğunda neler hissetmişti?

Bu olay, ailemizdeki en mutsuz anılardan biri olarak kaldı. Bunun gibi, hak ettiğim veya etmediğim bir çok anı bulunmasına rağmen, daha az acılı olanlar unutuldu.

● Ünlülük kalıcı değildi.

Ama popülerlik ve ünlülük kalıcı değildir. Ve aile yaşamı, topluluk içinde veya yemekli partilerde değil bir evin dört duvarı arasında sürer ve eğlenceden değil görevlerden oluşur.

Buluşmalarımız sık olmazdı. Valya hem okuyup hem çalışıyordu.

Bir işçi sınıfı ailesinden gelen, anne ve babasını henüz çok küçükken kaybeden bu kızın sağlam karakteri beni çarpmıştı. O zamanlar ne yapmak istediğini henüz bilmiyordu; yaşamda kendine bir yer bulacağından hiç şüphe etmeyerek bu yeri arıyordu. Geçimi için çalışmak zorundaydı. Aynı zamanda okuması gerektiğini hissediyordu böyle biriydi. Teknik okul, sonra bir gece okulunun son sınıfı, Teknik Kolej'de iki kurs, sonra Basın Enstitüsü- bütün bunları bitirdiğini gördüm. Diplomaya sahip bir yayımcı durumuna geldikten ve bir kız çocuğuna sahip olduktan sonra okumaya yeniden başladı- Yüksek Parti Okulu'na girip mezun oldu.

Bir futbolcunun yaşamı, onun okuma eğilimini engeller. Futbol sonrası yaşamın çok uzak görünür... Yalnızca yedi yıllık bir eğitim görmüşseniz ne olacak? Bu işi hâlâ yapabilirsiniz çünkü oyun oynamak için yine de uzun bir zamanınız olur. Ama bir kaç yıl sonra geriye baktığınızda zamanın akıp gittiğini ve emekliliğin gelmek üzere olduğunu görürsünüz. Ama hâlâ yedi yıllık eğitime sahipsinizdir ve öğrenime başlayacak gücünüz yoktur- okul programıyla başa çıkabilmeyi olanaksız görürsünüz.

● Valya ile kompozisyonlar yazardık.

Hindistan'dan döndüğümüzde kitaplar ve defterler (ve hepsinden önemlisi), saatleri saymayan ve benimle her zaman, gece veya gündüz çalışmaya hazır olan bir özel öğretmen hazır bekliyordu. Valya ve ben beraberce kompozisyonlar yazdık, beraberce sınavlara hazırlandık ve gerekli olduğunda bunları tekrarladık. Bitirme sınavları geldiğinde benim için meslekten öğretmen de buldu.

Doğal olarak, eğitimdeki başarılarımdan memnunluk duyduğum gibi aynı zamanda bir sıkıntı da hissediyordum. Ama koşullar öğrenimime devam etmemi şart koşmuyorduysa da evdeki patronum çalışmayı ihmal Kültür Fizik Merkez Enstitüsü'ne bağlı AntrenörlerOkulu'na götürdük. Eşim, iki kız annesi, bir Moskova Radyosu çalışanı, şimdi de oturup benimle tekrar anatomi ve fizyoloji, psikoloji ve eğitim teorisi çalışmak ve tekrar sınavlar için hazırlanmak zorundaydı.

Antrenörler Ouklu ve sonra da Kültür Fizik Enstitüsü, bir çok sporcu kuşağının geçtiği çok iyi döşenmiş doğal ve düzgün bir yoldur. Ama ben Kültür Fizik Enstitüsü'ne girmek için başvuruda bulunmadım- eğitimimi Antrenörler Okulu ile sona erdirmek kararı almış olduğumdan değil: Valya'nın orada durmama izin vermeyeceğini biliyordum.

● «Mesleğinin bu olduğuna emin misin?»

Bana açıkça, «iyi bir antrenör olacağına, mesleğinin bu olduğuna emin misin» diye sordu.

Tabii ki emin değildim.Şimdi bile bir insanın iki mesleği olup olamayacağını bilmiyorum. Mesleklerden birine bir çeyrek yüzyıl ayırdım ve bir ikincisi için zamanım kalmadı.

«O halde neden Kültür Fizik Enstitüsü? Nedeni ne?»

«Ama o halde ne?» diye şaşırdım. «Spordan başka ne biliyorum ki? Başka ne yapabilirim?»

«Sporda yalnız antrenöre gereksinim yok. Sporda, değişik mesleklerden, bilgili insanlara gereksinim var. Yüksek Parti Okulu'na girmeye çalışalım...»

Gerçeği söylemek gerekirse bu öneriyi şaka olarak kabul etmiştim. Benim zihnim, otuz yaşını geçmiş bir adam, ekonomi politik ve felsefe, edebiyat ve tarih gibi konularla ilgilensin! Okulda bile, teknik olmayan derslerde ki bilgim ancak sınıf geçme düzeyindeydi!

Ama Valya şaka yapmıyordu. Yaşamı çok güzel bir ilgi alanına dönük olan bir insanın dünya, politika ve sanat görüşünü genişletmesinin ne kadar önemli olduğunu söyledi. Yaşamımın çok daha değişik olacağını- çok daha ilginç, çok daha dolu, toplumsal anlamda çok daha anlamlı olacağını söyledi.

Gerçeklere bağlı kalındığında, hiç yer almamış tartışmalara giriştim. Ama bunlar, saatlerce süren tartışmalarımızın özünü taşıyordu. Birbirimizin düşüncesini değiştirme olanağı olmadığı, birbirimizden birinin vazgeçmeye hazır olduğu zamanlarda sert tartışmalar da oluyordu.

● Sonunda Valya kazandı.

Söylemeye gerek yok ki sonunda Valya kazandı.

Sonsuza değin bağlı kaldığım mesleğe -futbola- herhangi bir biçimde uygulayıp uygulayamayacağıma hiç bir biçimde emin olmadığım bilgileri edinerek bütün yılları okuyarak geçirmek güçtü. Günlük yaşamımdan çok uzaklarda görünen karmaşık soyut düşünceleri inceleyerek kitaplara gömülmek benim için güçtü.

Okulda veya bahçede, yetişkin insanlar -öğretmenler, Genç Piyoner liderleri ve arkadaşlarının ana-babaları, onları nedenli neden siz kaç kere azarlamışlardı: «Ayıp! Bir de Yaşin'in kızı olacaksın...» Veya: «Ondan başka ne beklenebilir ki-şımartılmış bir çocuk! Tabi, Yaşin'in kızı...» Veya: «Baban kaleyi korumaktan başka bir şey bilir mi?» Veya: «Yaşin'in kızı olduğun için her şeyi yapabilirsin sanıyorsun!»

Ve onlar, bunlara, haksız yaklaşımlara nasıl karşılık vereceklerini bilemeden, gözyaşları içinde eve koşaralrdı. Valya öğretmenleri görmeye gider, komşularla konuşur, çocukları yatıştırmak ve rahatlatmak için doğru kelimeleri bulmaya çalışırdı. Ama esas olan şudur ki Valya en güç işi başardı: Çocuklarımıza, bu gibi yaklaşımlar yapma olasılığından kaçınmalarını sağlayacak bir yaşam tarzı, bir düşünce ve hareket tarzı aşıladı. Kendi davranışlarına, onları en çok eleştirenlerden daha çok dikkat etmelerini öğretti.

Dünya sporundaki kaderimden şikayetçi olamayacağımı bir çok kez söylemişimdir. Benim payıma yeteri kadar armağanlar ve onur düşmüştür. Yirmi yıldan çok süre boyunca, benim adımın mesleğine bağlı olan, çalışmalarında kişisel yarar ve şan peşinde koşmayan sporcular arasında sayılmış olmasını düşünmek şimdi bile çok güzel.

Ama bütün bunları, benim için her zaman bir örnek oluşturmuş olan, ona yetişmek zorunda olduğum, ruhumun bekçisi olmuş olan en acı yenilgi, hayal kırıklığı ve çöküntü anlarında her zaman yanımda bulunmuş olan kişiye borçluyum.

— BİTTİ —

Basketbol panorama

BEŞİKTAŞ, HEM ECZACIBAŞINI HEM DE TOFAŞ'I YENDİ

● Savaş GÖKBAYRAK

«Ne Eczacı ne TOFAŞ en büyük Beşiktaş». Geride bıraktığımız 8. haftada Anadolu Spor Sitesi'nde yankılanan seslerdi. Beşiktaş: Hurşit, Erman, Abdullah, Battal, Vedat beşi ile Cumartesi günü Eczacıbaşı'nı, pazar günü de TOFAŞ SAS'ı mağlup etmeyi başardı. Ligin en istikrarlı takımı görünümü veren Siyah-Beyazlılar, şampiyonlukta Eczacıbaşı'ndan daha da iddialı duruma geldiler.

Haftanın maçlarında Cumartesi günü İstanbul'da;

Taçspor - TOFAŞ SAS'a 65-69 yenildi. B. Turan'ın oynamadığı karşılaşmada Taçspor'da K. Turan ve Remzi, TOFAŞ'ta Cihangir ve Candan takımlarının en iyileri idiler. Bu arada TOFAŞ'lı Zeki'nin gözle görülür bir form düşüklüğü içerisinde olduğu barizleşti.

Haftanın sürprizli karşılaşmalarından biri de Galatasaray - İstanbul Bankası Yenişehir maçı idi. Geçen hafta Eczacıbaşı'nı yenen İstanbul Bankası'nın Galatasaray'ı da rahat yeneceğini sananlar aldandılar. Ancak Sarı-Kırmızılı ekip iyi bir mücadele örneği vererek maçı 73-70 kazandılar.

8. Haftanın en önemli karşılaşmalarından biri de Beşiktaş - Eczacıbaşı arasındaydı. Beşiktaş maça fırtına gibi girdi. Daha 4. dakikada durum 12-0 idi. Erman'ın mükemmel oyunu, Hurşit'in kritik anlarda yaptığı basketlerle Beşiktaş 75-74 galip geldi. Beşiktaş'ın tüm oyuncuları diri ve canlı görünürken Eczacıbaşı'nda Emir ve Efe göze çarptı.

Ankara'da Şekerspor İTÜ'yü 85-73 mağlup etti. Şekerspor'da Murat, Gülhan ve Levent güzel oyunlarıyla alkış alırken İTÜ'de sadece B. Mehmet mücadele etti.

İzmir'de Karşıyaka, DSİ'yi 101-84 yenerken hiç zorlanmadı. Şadi ve Tuğrul takımının en iyileri idiler.

Pazar günü İstanbul'da haftanın diğer bir önemli karşılaşması oynandı. Beşiktaş-TOFAŞ SAS karşılaşması seyircilere oldukça zevk veren bir karşılaşma idi. Beşiktaş bir gün önce Eczacıbaşı maçının yorgunluğunu üzerinden atamadığından maçın ilk yarısında oldukça durgundu, İkinci yarıda açılan Beşiktaş TOFAŞ'ı 90 - 82 mağlup etti. Beşiktaş'ta birgün önce olduğu gibi yine Erman ve Hurşit takımının en iyileri idiler. TOFAŞ'ta da Cihangir ve Cevat iyi bir görünüm verdiler.

Taçspor İstanbul Bankası Yenişehir karşısında tutunamayıp 102-80 yenildi. İstanbul Bankası'nda Yavuz ve Levent iyi idiler.

Efes Pilsen Galatasaray karşılaşmasında, Galatasaray birgün önceki aldığı galibiyetin hırsı ile maça iyi başladı. İlk yarıda başabaş bir oyun sergiledi. Ancak ikinci yarıda yorulan Galatasaray maçı 90-63 kaybetti.

Kolejliler - Fenerbahçe karşılaşması oldukça zevkli geçti. Feyyaz ve Samim'in güzel oyunlarıyla maçı kazanan Kolejliler, Fenerbahçe'de kendileriyle mücadele eden Halil, Ömer ve Rıfat'ı buldular. Maçı Kolejliler [illegible] kazandılar.

HAFTANIN TAKIMI: Beşiktaş

HAFTANIN OYUNCUSU: Erman (Beşiktaş).

HAFTANIN BEŞİ: Erman (Beşiktaş), Doğan (Efes Pilsen), Emir (Eczacıbaşı), Cihangir (TOFAŞ SAS), Murat (Şekerspor).

HAFTANIN ANTRENÖRÜ: Fehmi Sadıkoğlu (Beşiktaş).

HAFTANIN HAKEMLERİ: Nejat Duran - Oktay Üner (Beşiktaş - Eczacıbaşı).

PUAN CETVELİ

Takımlar	O	G	M	A	Y	P
Efes Pilsen	9	9	—	784	597	27
İst Ban. Yenişehir	11	8	3	937	806	27
Beşiktaş	10	8	2	823	733	26
TOFAŞ SAS	10	8	2	767	706	26
Karşıyaka	9	8	1	805	704	25
Eczacıbaşı	8	5	3	715	559	18
Şekerspor	9	4	5	615	690	17
DSİ	8	4	4	685	680	16
Taçspor	10	3	7	768	843	16
Kolejliler	9	2	7	587	743	13
Fenerbahçe	9	2	7	585	680	13
Galatasaray	9	2	7	662	734	13
Ziraat Fakültesi	10	1	9	683	775	12
İTÜ	9	1	8	661	803	11